

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

R E F E R A T

REPRESENTANTSKAPSMØTE

5. – 6. JUNI 2007

INNHALDSFORTEGNELSE

TALERLISTE

Borglund, Kjell
Christiansen, Thor Åge
Felix, Hans O.
Fredriksen, Heidi
Gabrielsen, Hans-Christian
Hagen, Arne
Haukeland, Helge
Kjølmoen, Siv Karin
Kristiansen, Gerd
Mongstad, Egil Roald
Nord, Mette
Nustad, Torill
Nystad, Hilde
Pedersen, Jan-Egil
Pedersen, Steinar Nordahl
Pilskog, Roger
Riise, Aud Stråbø
Solbakken, Tor-Arne
Sæther, Lill Fanny
Tangen, Kristian
Utvik, Ingerid Marie

LOs REPRESENTANTSKAPSMØTE TIRSDAG 5. JUNI OG ONSDAG 6. JUNI 2007

Tirsdag 5. juni 2007

Åpning

Roar Flåthen:

Hjertelig velkommen!

Det er slik at vi har en tradisjon på at et representantskap i kongressperioden legger vi utenfor Oslo. Denne gangen var det naturlig at vi gjorde det i Tromsø. Det er ikke bare fordi at Tromsø er en flott by, men også fordi det skjer, og skal skje, mye her. For kort tid siden besøkte USAs tidligere president Bill Clinton byen. For ikke lenge siden var Nelson Mandela her. I dag har FN lagt sin markering av Verdens miljøvern dag hit. Og i 2018 kan Tromsø være Norges nye OL-by. Men ikke minst så er jo vi her.

Siden forrige representantskap har det skjedd en del endringer i LO, bl.a. ved at Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet har enstemmig sagt ja til å gå inn i Fellesforbundet. Og jeg tror det vil bety mye for både nåværende og kommende medlemmer. Eller si det sånn som Eli sa det på landsmøtet sitt: "Jeg tror leddene våre blir sterkere og at hjertene vil slå hardere." Jeg har lyst til å rette en stor takk til Eli og Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet for hva de har gjort og ønsker dem lykke til i Fellesforbundet.

Så er jeg veldig glad for at vi i dag også kan presentere en liten nyhet, men som jeg tror har stor betydning for mange. Det er vårt nye opplegg for Les og skriv. Kongressen vedtok jo at vi gjennom LOs utdanningsfond skulle tilby en spesialtilpasset LO-pakke med pc-hjelpemidler for de med lese- og skrivevansker. AOF, som er ledende i landet, har utarbeidet en slik pakke for oss. Den presenteres nå for første gang her i dag og den vil bli lagt ut på bordene i første pause. AOF i nord har også stand her, og der er Svein Larsen fra AOF i Sarpsborg som vil svare på spørsmål knyttet til dette opplegget. Nå er det viktig at forbundene og distriktskontorene gjør en markedsføringsjobb. Jeg tror helt sikkert at dette blir en god sak for LO og noe vi kan være stolte av, og som mange av våre medlemmer vil ha stor nytte av.

Tidligere denne måneden la regjeringen frem revidert nasjonalbudsjett. Vi er fornøyd med at regjeringen fortsetter med å omprioritere fra skattelettelse til velferd. I revidert nasjonalbudsjett gjør regjeringen viktige markeringer både med økt innsats for miljø, mot økonomisk kriminalitet og for et mer seriøst arbeidsliv. En viktig konkret bevilgning i revidert nasjonalbudsjett var ekstrabevilgningen på 9,5 millioner til Mariano-programmet. Mariano-programmet er et av prosjektene som skal bidra til økt kunnskap om områdene som omfattes av den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten.

Men vi har mange og store viktige saker foran oss. En av de er AFP – avtalefestet pensjon. Vi har sagt klart i fra at vi skal ha en ordning som gir en verdig avgang for de som ønsker å gå av eller for de som ikke har en jobb å gå til etter fylte 62 år. Bjarne Håkon Hanssen har sagt at den skal bli minst like god som i dag, og det løftet må du holde, Bjarne Håkon. Jeg tror det igjen er viktig å understreke dette fordi den debatten som er ute nå, den er viktig også i vår organisasjon. I forbindelse med tariffrevisjonen i 2006 fikk partene et brev hvor regjeringen ved statsminister Jens Stoltenberg inviterte til å sette i gang en bredere prosess mellom partene og myndighetene knyttet til AFP. Det som er signalene nå er at den brede prosessen

starter nå i sommer og vil da gå ut over høsten, og vi skal selvsagt delta i den med vårt utgangspunkt. Men da skal altså ikke være noe tvil om at LO står bak og skal videreføre AFP fordi det er slik at AFP er vår.

En annen viktig sak i LO er industrikraft. Industrivirksomheten og arbeidsplassene er avgjørende for livskraftig lokalsamfunn. Dagens industrikraftkontrakter er i ferd med å utløpe framover. Og det haster for å finne gode løsninger. Vi stiller krav til regjeringen om at de må innfri sitt løfte fra Soria Moria om å etablere et eget industrikraftmarked. Det er så enkelt at det handler nå om politisk vilje til å gjøre det som er nødvendig. Derfor støtter vi kravet fra Industri Energi om industrikraft nå. 13. juni skal politikerne se at det er mange som krever det samme.

Miljø- og energispørsmål er viktige utfordringer for nordområdene. I morgen skal Helga Pedersen, nyvalgt nestleder i Arbeiderpartiet og fiskeriminister, og Paul Dahle innlede om blant annet dette. Og internasjonalt bidrar LO til å sette miljø på dagsorden. Det gjorde vi også på DEFS sin kongress i Sevilla hvor blant annet Hans Felix krever at forurensende energi og kraftproduksjon må erstattes av renere og fornybare energikilder.

Klimaendringer har fått alvorlige økonomiske og sosiale konsekvenser i mange fattige land. I Afrika har ekstremt regn og tørke de siste årene stedvis gitt fatale følger for kvegdrift og jordbruk. De som slipper ut minst klimagasser per person opplever den største belastningen av endringene. For oss i det rike nord er situasjonen motsatt. Vi slipper ut klimagasser, men effekten har ikke blitt dramatisk på kort sikt. Scenariet viser imidlertid at f.eks. fiskebestanden kan bli kraftig redusert ved fortsatte klimaendringer. Det vil på sikt kunne få dramatiske konsekvenser for kyst-Norge, sysselsetting og økonomi. Turistlandet Norge vil også kunne få mindre internasjonal appell om breene forsvinner og snøen uteblir. Konsekvensene vil bli mye mer alvorlig enn om et vinter-OL i Tromsø skulle mangle snø.

Klimaproblematikken er både en miljømessig, en økonomisk og sosial utfordring. FN's klimapanel slår fast at det er mulig å unngå de store klimaendringene og at det ikke vil være uoverkommelig dyrt. Og det samme sier også det norske lavslippsutvalget. I Norge har eksempelvis industrien kuttet utslippene med 20% siden 1990 gjennom frivillige avtaler. Dette har skjedd gjennom modernisering, bruk av ny teknologi og uten at industriens konkurranseevne er svekket. Den avtalen som har vært mest effektiv og bidratt til reduksjoner er aluminiumsavtalen, som ble inngått så tidlig som i 1996. Fra 1996 og frem til 2006 har Statens Forurensningstilsyn kunnet dokumentere at resultatet ble en reduksjon per tonn aluminium på hele 62%.

Vi må ta nødvendige grep for å redusere energibruken, fase inn ny fornybar energi og ta i bruk fleksible mekanismer slik som kvotehandel. Og klimadebatten må vi huske at norsk industri allerede er i verdenstoppen når det gjelder miljøvennlig produksjon. For den globale industrien vil det hele tiden være et alternativ å flagge ut til regioner uten Kyoto-forpliktelsene. Og det er denne virkeligheten Norge og resten av Europa må forholde seg til. En utflytting og nedleggelse av norsk industri vil ikke bidra til redusert globalt utslipp men til det motsatte. Da eksporterer vi utslipp til land som ikke har de samme regler som oss. Denne erkennelsen skal ikke være en sovepute. Norge skal oppfylle sine klimaforpliktelser og gjøre kutt innlands. Med rundt 2 promille av de globale utslippene av klimagasser sier det seg selv at Norge også må bidra på den internasjonale arenaen. Vårt viktige bidrag vil være den muligheten Norge har for å støtte opp under utvikling og anvendelse av klimavennlig teknologi, produkter og tjenester. Vi bør lytte til hva Bill Clinton sa om miljøteknologi da han

var på Norges-besøk i forrige måned; gjør det dere klarer her, for det vil styrke økonomien deres. Fremtiden kan gi muligheter for mer havbasert kraftproduksjon i Norge, og Nord-Norge har gode forutsetninger for slik industri.

Det er urovekkende å se at Norges andel av miljøteknologimarkedet er synkende. Et marked som det størst voksende internasjonale marked. Vi ser at det gis betydelige offentlige midler i våre naboland for å styrke eksport av miljøteknologi. Dette gir merkbart positive ringvirkninger, og i 2004 bidro f.eks. økt eksport av miljøteknologi til 3000 nye arbeidsplasser i Sverige. Norge kan bli et foregangsland både som klimanøytralt samfunn og som eksport av miljøteknologi. Og der har denne regjeringen gjort et ganske godt skritt ved at de nå har lagt til grunn at det gasskraftverket som bygges på Mongstad og det som bygges på Kårstø skal renses med ny teknologi, og hvis det gjør som vi ønsker, så skal det gjøres med norsk teknologi. Det vil kanskje være et av de største og viktigste bidragene vi fra Norge kan gjøre i denne sammenheng, fordi at de største utslippene globalt sett kommer nemlig fra fossile brennstoffer og energiproduksjon. Og de som virkelig greier å finne en løsning på rensing av CO₂ ved energiproduksjon, om det er kull eller gass, vil gi et stort og viktig bidrag i denne sammenheng. Her har vi i Norge en mulighet fordi vi er villige til å bruke mye penger på det. Men da må vi også være villige til å bruke penger på forskning og utvikling på miljøteknologi som går lenger enn selvsagt bare CO₂-rensing. Der har regjeringen fortsatt en jobb å gjøre.

Vi fremmer nå et forslag om å etablere et miljøteknologiråd som kan bidra til å styrke konkurransekraften til norsk miljøteknologi og leverandørindustri. Vi støtter ambisiøse klimamål så lenge det er ledd i en fornuftig global innsats for å redusere utslipp. Også i fremtiden vil det kreve omstillinger og jobber som skapes er ikke nødvendigvis de samme som de som forsvinner. Det er bare mulig hvis tiltakene er rettfærdige og vi har myndigheter, et lovverk, et sikkerhetsnett og en sterk fagbevegelse som kan ivareta alle medlemmers interesser i en slik prosess. Vi må også ha gjennomgang av de virkemidlene vi har og på hvordan de fungerer og målrettes. Det er vårt mål at industrien skal komme styrket og ikke svekket ut av denne prosessen. Derfor har LO tatt initiativet til et samarbeid med myndighetene, Innovasjon Norge og NHO om et større løft for å fremme utviklingen av miljøteknologi. Og jeg vil slå fast; folk flest kan regne med LO i miljøkampen. De som anklager oss for å være klimasinker, kjenner ikke fagbevegelsens rolle. Og LO skal være en foregangsorganisasjon og en pådriver for tiltak og nye løsninger. Vi er i gang med å utarbeide en klimastrategisk plan for LO. Et utkast som nå er ute til høring i forbundene. Den klimastrategiske planen skal identifisere områder der vi kan få til reelle kutt i klimagassutslipp. Men dette arbeidet kan få større effekt om den gjennomføres i partnerskap med andre organisasjoner og aktører. Det er også viktig at vi følger opp dette i egen organisasjon, gjennom bedre tilbud om miljøopplæring av tillitsvalgte. Vi er i diskusjon med AOF om å tilpasse kursopplegg om ytre miljø generelt og klimautfordringene spesielt.

Vi har allerede snakket om miljøteknologi, men jeg skal også kommentere et par områder til. Først reiselivsnæringen. Dette en av verdens raskest voksende næringer. Når Norge legger opp til en økt turisme i landet og markedsfører dette med at Norge kan by på de sterkeste og mest attraktive opplevelser i vakker og ren natur, så bør tiltak for å redusere klimautslipp være en viktig del av vår reiselivssatsing. Og et annet område er vårt stadig økende forbruk. Miljøforbedringer innen forbruk handler mye om den enkeltes atferd og ifølge Vestlandsforskning kan hver enkelt av oss bidra med enkle men bevisste handlinger. Lærdommen er ikke nødvendigvis å endre livsstil totalt, men at man blir mye mer bevisst og velge produkter og tjenester som gir mindre miljøbelastninger. Det finnes effektive systemer

som kan hjelpe oss i hverdagen. Et verktøy er f.eks. å kompensere utslipp fra flyreiser ved å betale klimabilletter slik vi har innført i LO. Viktige redskaper er informasjon og veiledning gjennom miljømerkeordninger som Svanemerket og miljøfyrtårn. Og norsk industri må bruke folks økende miljøbevissthet til å se nye muligheter. La Norge bli et lavslippssamfunn og et foregangsland i miljøteknologi. La oss forene miljø og arbeidsplasser.

Så, kjære Representantskap! I høst står vi foran et viktig fylkes- og kommunevalg. Men la oss allerede slå fast; kommunene er velferdsprodusenten i Norge. De beslutninger som blir tatt i kommunene påvirker hverdagen og livet til hver enkelt av oss. Valget blir avgjørende for hvordan norske kommuner skal styre sin kommende periode og for hvem som skal være arbeidsgiver. For oss er det viktig at vi har kommuner som bidrar til mer velferd. Det skal skje gjennom å følge opp Soria Moria-erklæringen og si nei til privatisering. Jo flere kommuner som blir Høyre- og Fremskrittspartistyrte, jo vanskeligere blir det å nå Soria Moria. Økt privatisering og konkurranseutsetting er å snu ryggen til Soria Moria. Mindre styring og økt markedsrett vil bidra til å undergrave Soria Moria. Og det har vi ikke råd til. De tre regjeringspartiene har vist at de står sammen om solidaritet og velferdspolitikken. Derfor er det viktig at vi får rød-grønne kommuner etter høstens valg. I valgkampen vil LO være aktiv i den politiske debatten. Vi bruker det fagligpolitiske samarbeidet til å sette våre saker på dagsorden. Jens Stoltenberg og jeg har sendt brev til Arbeiderpartiets tillitsvalgte og folkevalgte hvor vi ber de følge opp retten til heltid i alle kommuner. Vi ber om at forslag utarbeides i samarbeid med lokal fagbevegelse. Ut fra kartlegginger må settes i verk tiltak for å redusere uønsket deltid og få flere ansatte over på heltidsstillinger. I neste kommunevalgperiode vil vi ha kommuner som bidrar til økt likestilling, tar ansvar for å redusere bruk av uønsket deltid, flere faste stillinger, tar ansvar for å opprette flere lærlingplasser og utarbeider lokale nærings- og sysselsettingsplaner, bare for å oppsummere noe av det jeg har vært inne på.

Norge trenger mer velferd og solidaritet, og ikke mindre. Og det bør være budskapet for dette møtet. Takk for meg.

Da har vi kommet til konstituering. Da ønsker jeg dere igjen hjertelig velkommen til Tromsø. Jeg håper at vi får to fine dager her. Vi kommer tilbake igjen til litt av det praktiske i kveld. Det er også sånn at når vi har dette møtet utenfor Oslo, så skal vi også ha det litt sosialt og hyggelig sammen. Det ser vi frem til. Men vi kommer tilbake med det praktiske rundt det.

Godkjenning av møteinnkalling

Innkalling til dette møtet er sendt i brev av 18. april 2007. Er det noen som har merknader til innkallingen? Hvis ikke så er møtet lovlig satt.

Godkjenning av dagsorden

Forslag til sakliste har dere fått utdelt. Det er altså 1. Åpning, 2. Utdeling av LOs kulturpris 2006, 3. LOs beretning 2006, 4. LOs regnskap 2006, 5. Synlighet, nærhet og stolthet og 6. Miljø i nordområdene. Er det noen som har merknader til saklista? Kan vi anse saklista som godkjent? Det kan vi.

Godkjenning av forretningsorden

Forretningsorden – er det noen som ønsker at jeg skal lese den? Det er visst ikke det. Da anser vi forretningsorden som godkjent.

”Forslag til forretningsorden er uforandret fra tidligere representantskapsmøter:

1. Møtets forhandlinger er åpne i den utstrekning Representantskapet ikke vedtar noe.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag, begrenses taletiden til 10 minutter første gang og 5 minutter andre gang.
Til forretningsorden gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag leveres skriftlig og skal være undertegnet med vedkommendes navn. Ingen nye forslag kan tas opp etter at strek er vedtatt. Forslag som ikke har tilknytning til den godkjente dagsorden, kan ikke behandles.
4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
5. I protokollen innføres bare forslagene og avstemmingene samt vedtakene. Såfremt Representantskapet ikke forlanger protokollen opplest, gis Sekretariatet fullmakt til å godkjenne protokollen.”

Valg av dirigent

Så skal vi også ha ledelse av møtet, og da foreslår jeg at vi har Ellen Stensrud som møteleder i dag. Kan vi godkjenne det? Det kan vi. Og at Trine Lise Sundnes leder møtet i morgen. Kan vi godkjenne det? Det kan vi.

Da Ellen kan du overta styringen. Vær så god.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Roar. Jeg får prøve det og takker for tilliten. Og med hjelp av Representantskapet, som sist, så håper vi kunne løse hverandre noenlunde bra gjennom dagen på en grei måte. Vil først minne om mobiltelefoner før vi går videre på dagsorden. Slå dem av eller i alle fall sett på lydløs. Så begynner det å knitre i anlegget, så skal vi minne dere på at dere må slå dem helt av.

LOs kulturpris 2006

Neste punkt på dagsorden er LOs kulturpris for 2006 og det er Rita Lekang som har LOs kulturpolitiske ansvar, så vær så god, Rita.

Rita Lekang:

Ja, kjære venner!

Kulturprisen tildeles personer, grupper, organisasjoner eller institusjoner som arbeider for å fremme arbeiderbevegelsen sin kultur. Prisen skal være en anerkjennelse for det verdifulle arbeidet som nedlegges i skape kunnskap om og innsikt i den lokale arbeiderbevegelsens betydning. Med kulturbegrepet i denne sammenhengen menes også idretts- og fritidsaktiviteter. Kulturutvalget har for 2006 mottatt 13 forslag i forbindelse med tildeling av kulturprisen. Kulturprisen er på 25 000 kroner og den deles ut årlig. Det er en stor glede i dag at jeg kan dele ut prisen til Norges Musikkorps Forbund.

Det var tydeligvis god støtte i salen for denne tildelingen. Og som dere kanskje lurte på når vi åpnet møtet, så er det gode representanter som har vært med å gi det første bidraget og dere skal få lov til å gi flere.

Begrunnelsen kan jeg kort nevne. Norsk korpshistorie går tilbake til militærkorps på 1700-tallet. Den sivile korpstradisjonen er arvet fra Storbritannia hvor brassband vokste frem i kjølvannet av den industrielle revolusjonen. Flere av bandene hadde sitt utspring blant annet i bedrifter som investerte i instrumenter og opplæring av sine ansatte som en mulighet til å holde dem i en sunn aktivitet.

I Norge vokste korpssene frem rundt forrige århundreskifte. Det kan trygt sies at mange i arbeiderklassen hadde og har et stort kulturelt utbytte og glede av dette. På alle 1.mai-arrangementene rundt om i landet møter disse trofast opp og setter en hyggelig spiss og markerer dagen i den tradisjonelle ånd som vi setter stor pris på. Skolekorpssene har også en stor betydning. De barn og unge som har stått løpet helt ut har tatt med seg en verdifull ballast for senere i livet. Det kan også nevnes at f.eks. Kampen Janitsjar Orkester fra starten i 1929 het Kampen Arbeiderungdomsorkester.

Videre har, eller hadde, eksempelvis Hafslund Industrier, NSB, Oslo Sporveier, Posten, Politiet og Telenor egne orkestre. Felles for disse sivile korpssene er at alle er organisert i Norges Musikkorps Forbund. Det finnes uttallige store og små musikkorps rundt om i Norge – skolekorps, ungdomskorps, janitsjarorkester m.v. Det store frivillighets- og dagnadsarbeider som legges ned i alle disse er av uvurderlig betydning. Spesielt med tanke på arbeidet for og med barn og ungdom. Korpssbevegelsen har også fostret store kunstnere som f.eks. her kan nevnes Ole Edvard Antonsen. Når det gjelder korpsets betydning til arbeiderbevegelsen, er det vel helt utenkelig for oss som sitter her i salen å skulle feire et 1.mai-arrangement uten korps.

For å motta prisen har vi fått presidenten i Norges Musikkorps Forbund, Ulf Rosenberg, til å komme. Og da ber jeg ham å komme opp – og han er på vei.

Og så er det vel kanskje litt spenning. Hva er da prisen? Det er jo som sagt 25 000 kroner og så er det litt spesielt – som regel har de fått bilde de som har fått pris – men du får et glassfat som heter "Musikanter". Og det synes jeg passet så godt når det var musikantene. Da gir jeg ordet til deg.

Ulf Rosenberg:

Hjertelig tusen takk! Ærede forsamling!

Spilleglede og fellesskap. Norges Musikkorps Forbunds motto "Spilleglede og fellesskap" handler om 70 000 aktive medlemmer. 70 000 musikanter mellom 8 og 80 år som hver uke tar

hornet med seg under armen og går på musikkøvelser i 1 700 forskjellige musikkorps. Til sammen blir det, målt i aktive utøvere, Norges største kulturorganisasjon og Norges største barne- og ungdomsorganisasjon utenom idretten. Over 100 år har gått siden Møllergata Skoles Musikkorps marsjerte i Oslos gater for første gang og dirigent William Farre tok musikantene med ut på landsomfattende turné. Og mottoet den gang var det samme som nå "Spilleglede og fellesskap". Sammen med flere andre kulturelle bevegelser var musikkorpssene med på det store nasjonsbyggingsprosjektet siden Norge ble en selvstendig nasjon i 1905. Musikkorpssene var det lille musikkhullet i den store maskinen som skapte nasjonen Norge. Og dere vet hva det største hjulet het – arbeiderbevegelsen.

Lenge var musikkopplæring mest tilgjengelig for borgerskapets pene små piker som satt i salongen og spilte klaver. Musikkorpssene flyttet musikkopplæringen ut til guttene i gata og etter hvert kom også jentene med. Musikkorpssene ga alle mulighet til å få oppleve gaven med å få lære å spille et instrument i et trygt og godt miljø. Musikkorpssene bidrar til stolthet og feststemning for folk flest. Og gjennom hele det 20. århundre ble det i alle lokalsamfunn i Norge bygd opp ungdomshus og bedehus, samfunnshus og folkets hus, bygd idrettsplasser og startet musikkorps, alt sammen basert på pengene fra folk som ikke hadde penger. Et frivillig engasjement har båret frem en musikkbevegelse som er unik i verdensmålestokk. Korpssene er nasjonalskatt og tradisjonsbærer.

Sentralt og på grunnplanet foregår ivrig nyskaping samtidig. En kraftig fornying av repertoar, driftsformer og konsertformer. Kvaliteten stiger fra nye og spennende opplæringsformer for de små aspirantene til at noen av de norske elitekorpssene er blant de aller fremste i verden. At MNF får LOs kulturpris på vegne av musikkorpsbevegelsen, håper vi også en anerkjennelse av vårt arbeid som forbund. Fordi at de frivillige landsomfattende organisasjonene i seg selv har en stor verdi som demokratiarena, som opplæringsarena for tillitsvalgte, som frivillighetens stemme utad, som landsomfattende formidler av gode ideer og som arrangør av flotte arenaer for utøvelse som stevner og Norgesmesterskap. De store frivillige organisasjonene, frivillighetens infrastruktur, frivillighetens landsomfattende lim og lupe.

Jeg tror ikke på enkelte samfunnsforskeres teori om at fellesskapsorienterte store organisasjoner er ut, teori om at de store landsomfattende organisasjonene er døende dinosaurer. Fordi vi viser nyskaping i livskraft, fordi vi fortsatt teller titusenvis av medlemmer og noen av organisasjonene inkludert MNF har vært i vekst. Dagnadsånden er ikke død, men stadig dyktigere tillitsvalgte bidrar til utøvelsen blir mer effektiv og tilpasset tidens krav. Og dessuten – det med dinosaurer – noen synes å ha glemt at ungene våre faktisk er veldig fasinert av dinosaurer.

Vårt håp er at med denne prisen så viser det vi kan få med oss LO på laget i kampen for de landsomfattende organisasjonenes berettigelse i arbeidet for at politikerne skal se nødvendigheten av støtte til organisasjonene i seg selv, slik at vi kan opprettholde et solid nasjonalt tilbud og et sterkt talerør for medlemmene på grunnplanet. Vi håper også å få med LO og arbeiderbevegelsen med på laget i kravet om det som bør bli det neste reformen for det frivillige musikklivet, nemlig gratis offentlig finansiert dirigenttjeneste til skolekorpssene. I mange kommuner, inkludert den jeg er fra, finnes dette allerede og fungerer utmerket med en profesjonell pedagog som dirigent i skolekorpset stilt fritt til rådighet av kulturskolen. Vi ønsker at alle skal få denne muligheten slik at alt dagnadsarbeidet kan gå til konserter og opplevelser, ikke bare dirigentlønn.

Den andre ambisjonen står vi sammen om med hele det frivillige organisasjonslivet i Norge, nemlig kravet om at frivillige organisasjoner og lag skal lippe moms eller merverdiavgift på sine innkjøp. Musikkorpene i Norge betaler mer i moms til det offentlige enn vår samlede statlige støtte. Jeg er selv korpsfar og overskuddet av vårens dugnad i mitt lokale skolekorps var akkurat stort nok i år til å dekke momsen for de nye uniformene. Så det feiret vi litt ekstra på foreldrefesten etterpå. Vi målte armer for å se hvem som hadde jobbet hardest for de hadde fått lengst armer i løpet av dagen.

Hvorfor alt dette? Jo, for at samfunnet skal legge til rette for frivilligheten. Og alle vi vet at det er ingen tilfeldighet at ordet frivillighet består av tre ledd – fri, villig og het. Og målet er at vi fortsatt får et samfunn med hundretusenvis av aktive utøvere innenfor korps, kor og annen musikk slik at vi ikke bare henfaller til kulturkonsum med aktiv utøvelse for alle. Sånn at vi sammen kan stille med levende musikk på 1. mai.

Jeg vil sende scenen videre til Tromsø Brass som skal levere og kvittere med to musikknummer – Burban Brass kalt storbystev av John Philip Hannevik og velkjente Sir Duke av Stevie Wonder.

Hjertelig takk for pris. Tusen takk for oppmerksomheten.

Rita Lekang:

På vegne av LOs representantskap vil jeg be om at Elisabeth Sundquist kommer frem og mottar en blomst. Ettersom en vet så er du også tillitsvalgt i MNF. Tusen takk for flott musikk.

Ellen Stensrud:

Da ber dirigenten om ro i salen. Før vi går videre på dagsorden så er det noen praktiske opplysninger. Det er for det første som vanlig det som ligger i mappene deres. Det er lapper som fylles ut med navn og nummer hvis dere ønsker å ta ordet. I tillegg er det et grønt ark som dere skriver på om dere skal fremme forslag. Og det at dere skal skrive navn og nummer er av hensyn til dirigentbordet, men også av hensyn til protokollen sånn at det blir korrekt.

I mappene finner dere også nye adgangstegn. Det er de gule som er til i morgen. Så ikke glem de. Det er også av hensyn til protokollen. Så ber jeg om at dere sjekker ut i morgen tidlig sånn at dere ikke venter til møtet er over. Vi er litt usikre på hvor lenge vi klarer å få beholde rommene her, så for sikkerhets skyld sjekk ut i morgen tidlig.

Det vil bli kaffe, te, kaker og frukt satt frem utenfor her klokka 15 i dag og jeg skal forsøke å gjøre det på den måten at vi har pause så tett opp til det som mulig. Samtidig er det sikkert behov for en del kortere pauser, og da vil dirigenten forsøke å legge inn dem sånn som det passer eller jeg ser at Yngve er røyksugen – holdt jeg på si. Vi forsøker å ordne det så praktisk som mulig. Gi meg gjerne et tegn hvis det er sånn at dere synes det har gått lenge nok.

I programmet som dere har fått, står det at det er avgang med hurtigbåt til Sommarøya klokka 17.30. Da er jeg litt lei meg for å si at båten faktisk har havarert. Det er ikke en morsomhet fra dirigentens side. Båten har havarert og hvilket betyr at i stedet for hurtigbåt så blir det "hurtigbusser". I bussene blir det en guide og en lærer i hver buss, sånn at det ikke bare blir å kjøre ut, men det skal også være nyttig og hyggelig på bussene. Turen tar ca 45 minutter. Og når dere går om bord i bussen så vil dere få enten en øl eller en mineralvann. Skal dere ha noe

mer så må dere kjøpe det selv. Og da sier det seg selv at det ikke er lurt å bare ha med kort. Det kan være greit å ha kontanter da. Bussene går altså herfra klokka 17.30. Men tilbake går det hurtigbåt. Da får vi båt. Den går tilbake kl 23.00. Men hvis noen skulle av ulike årsaker å komme tilbake hit til hotellet før det som er oppsatt båt, er det altså mulig å ta en av rutebussene tilbake. Det kan jeg ikke så mye om, men administrasjonssjefen Kine kan sikkert hjelpe dere hvis noen vil hjem tidligere.

På Sommarøya så blir det en aperitiff når dere kommer og det blir buffét med grillmat og fiskesuppe. LO spanderer også tre øl, vin eller mineralvann. Det er også kaffe avec. Og ønsker noen noe mer, så sier jeg igjen, ta gjerne med kontanter hvis dere skal kjøpe noe. For øvrig – det som skjer ute på øya er det distriktskontoret her oppe som er vertskap for og det betyr at når vi drar herfra så legger vi i grunn alt i hendene på unge Elvheim og håper at det går bra. Og det gjør det sikkert.

Den siste praktiske opplysningen jeg har før vi går videre på dagsorden er at Roar i sin innledning var inne på det med lese- og skrivevansker og at AOF har lagd et hefte. Av praktiske årsaker så vil ikke det bli lagt ut på bordene, men det vil bli lagt ved siden av utgangen har jeg fått beskjed om her. Så de som er interessert i det kan ta det med seg.

LOs beretning 2006

Vi går videre på dagsorden og det er LOs beretning 2006 som står som neste punkt. Og som tidligere så gjør vi det sånn at det blir ingen innledning som holdes over beretningen, men dirigenten tar opp de ulike kapitlene i tur og orden og avstemming til slutt. Og hvis noen ønsker ordet, så minner jeg altså igjen om de hvite lappene i mappene deres.

Vi går da på beretningen. Jeg refererer kapitlene. Det er avsnittet om Tariffpolitikk. Det går fra side 11 til 29. Ønsker noen ordet? Så ser ikke ut og kapitlet er tatt opp.

Lov- og avtaleverk fra side 30 til 37. Ønsker noen ordet? Det er det ingen som gjør og kapitlet er tatt opp.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak forkortet med HF fra side 38 til 41. Ønsker noen ordet? Vær så god, Egil Mongstad.

Rep. 35 – Egil Roald Mongstad, Fellesforbundet:

Representantskap! Dirigent!

Jeg tok egentlig ikke ordet bare på dette punktet, men jeg etterlyste kanskje en anledning til å kommentere beretningen generelt. Fordi jeg fornemmer at vi var i ferd med å kjøre gjennom punkt for punkt og spør da egentlig om det blir anledning for en generell debatt om beretningen.

Ellen Stensrud:

Det burde jeg ha tatt først, Egil, så det er min feil. Men hvis Representantskapet er enig i det. Når vi har tatt opp de ulike kapitlene, så kan vi alltså ta en generell bemerkningsrunde før vi går til avstemming, om Representantskapet kan tilslutte seg det? Det ser det ut til at dere kan. Da kommer du tilbake der, Egil.

Da tar jeg opp Hovedorganisasjonenes Fellestiltak, i og med at ingen hadde ordet direkte til det.

Demokrati fra side 42 til 44. Ønsker noen ordet der? Det er det ingen som gjør og det er tatt opp.

Arbeidsmarked, nærings- og sysselsettingspolitikk fra side 45 til 57. Ønsker noen ordet? Det er det ingen som gjør og det er tatt opp.

Arbeidsmiljø fra side 58 til 68. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Likestillingspolitikk fra side 68 til 70. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Andre samfunnspolitiske saker side 71. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Opplæring - utdanning - forskning fra side 72 til 100. Ønsker noen ordet til det? Nei – da er det også tatt opp.

Organisasjonsarbeid fra side 101 til 117. Ønsker noen ordet til det? Det er det ingen som gjør og kapittelet er tatt opp.

LO ungdom fra side 118 til 123. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Internasjonalt arbeid fra side 124 til 134. Ønsker noen ordet der? Nei – det er tatt opp.

Samarbeid med andre organisasjoner fra side 135 til 136. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Bank og forsikringsspørsmål fra side 137 til 139. Ønsker noen ordet til det? Nei – det er tatt opp.

Media fra side 140 til 145. Ønsker noen ordet? Det er det ingen som gjør og det er tatt opp.

LOs egen organisasjon fra side 146 til 180. Noen som ønsker ordet der? Det er det ikke og det er tatt opp.

Representasjon fra side 181 til 200. Ønsker noen ordet? Ikke – det er tatt opp.

Distriktskontorene fra side 201 til 296. Ønsker noen ordet? Nei – da er det også tatt opp.

Så hvis noen skulle ønske ordet til Statistisk oversikt så skal dere selvfølgelig også få det. Det hender det er store diskusjoner rundt statistikk i denne bevegelsen. Ønsker noen ordet? Nei – det er tatt opp.

Så får jeg en lapp om at jeg har glemt – og det er godt mulig at jeg har gjort – Miljø og bærekraftig utvikling side 56 til 57. Er det noen som ønsker ordet til det? Det er det ikke og det er tatt opp.

Da gir dirigenten åpning for en generell runde på beretningen. Og da, Egil, hadde du varslet.

Jeg ber andre som måtte ønske å ta ordet under den generelle debatten om beretningen, selv om det ble tatt litt i gal rekkefølge her, om å skrive en lapp sånn at det er klart når dere eventuelt skal komme opp og ta ordet.

Nå er Egil ferdig med å skrive og han skal få talerstolen, vær så god.

Rep. 35 – Egil Roald Mongstad, Fellesforbundet:

Representantskap! Dirigent!

Jeg satt og leste litt i denne beretningen i forkant her og prøvde å tenke meg hva er det mine etterfølgere i foreningen kommer til å få ut av denne beretningen når de tar den frem om 10 år. Og da synes jeg jo at beretningen – og det er generelt for alle beretninger – ofte ender opp i å være kortfattet og kvitteringsmessig. At man skal på en måte beskrive hvem som har gjort hva. Det har jeg stor forståelse for. Ikke alle kapitlene som Ellen nå har gått gjennom er like på det. Det er noen som faktisk beskriver litt faglig politikk. Men jeg synes at det som har med LOs ledelse å gjøre er veldig mye sånn Hansen og Olsen har hatt 3 møter og fattet 2 vedtak. For å si det litt flåsete, så er det litt for mye der.

Jeg synes at hvis beretningen skal få noen fagligpolitisk betydning så må det bli mer av politisk regnskap for LOs organisasjon. Det betyr at de må beskrive viktige saker som har skjedd i 2006 og hva som har vært LOs holdninger i disse sakene. Og det som det er litt av i denne beretningen, altså hva man har gjort, hvilke møter osv. Holdningsspørsmål etterlyser jeg veldig i beretningen.

Jeg tenkte jeg skulle nevne noen eksempler på hva jeg mener. I løpet av 2006 så har sikkert de fleste fått med seg at det har foregått en stor debatt både i og utenfor Stortinget om yttringsfrihet; styrking av grunnlovens spørsmål til yttringsfrihet. Jeg lurte litt på hva LO mener om det og jeg er ikke helt sikker på det. Jeg kunne godt tenkt at det hadde stått noe om spørsmålet om yttringsfrihet i beretningen og hva slags holdning LO har til det.

Samme med sosial dumping. Det stor lille granne om det i noen bisetninger, men problematiske områder synes jeg burde kommenteres også på den politiske siden.

De fleste av dere har også fått med dere at det har pågått en debatt i store deler av 2006 om det problematiske ved varsling. Hvor debatten har gått rundt å styrke vernet om varsleren og forhindre at arbeidsgiver tar hevn eller går til represalier mot varsleren. Nå har jo LO etter min mening både i 2006, og særlig da med kulminasjon i 2007, hatt en varslingssak, enten vi liker det eller ikke i den såkalte Valla/Yssen-saken.

Jeg bekymrer meg litt for beretningen for 2007 hvis den skal bygges på samme lesten som 2006. Jeg leste beretningen for 2006 for å prøve å finne noen antydninger til den konflikten som førte frem til LO-lederens avgang. Jeg klarte ikke å finne noe særlig om det i det hele tatt. Det var helt fraværende i beretningen at det finnes noen som helst konflikt i LOs administrasjon. Det er i hvert fall en forventning om at i beretningen for 2007 vil det stå noe om det. Jeg tror det vil bli lite forstått rundt i blant det allmenne publikum om beretningen for 2007 forbigår det faktum at det har vært en viktig strid i LO og at LOs leder så seg nødt til å trekke seg som følge av det. Det synes jeg vil virke påfallende hvis man ikke kommenterer det i beretningen.

Derfor så har jeg tillat meg å fremme et forslag som gjerne kan sendes over til Sekretariatet til en mer grundig behandling. Men jeg har tillat meg å foreslå at beretningen skal inneholde en

generell politisk innledning der man beskriver hva som faktisk har skjedd i samfunnet og hvilke holdninger og standpunkt LOs ledelse har tatt. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Egil. Er det noen andre som ønsker ordet før dirigenten svarer på det som kom her eller foreslår behandlingsmåte? Er det andre som ønsker ordet generelt til beretningen? Det er det ikke.

Da har Egil fremmet et forslag og det er så kort så jeg leser det en gang til: "LOs ledelse skal i sine beretninger redegjøre for viktige samfunnspolitiske spørsmål og hvilke standpunkt LO har tatt til disse."

Egil foreslår selv en god behandlingsform, nemlig at Representantskapet vedtar å oversende det til Sekretariatet uten at vi tar stilling til de enkeltsakene som Egil nå nevnte. Det er ingen tvil om at beretningen har vært et diskusjonstema mange ganger også i LOs administrasjon og sekretariat. Kan Representantskapet slutte seg til at Egils forslag oversendes Sekretariatet? Det ser det ut til at det er. Ingen stemmer imot det. Da er det vedtatt.

Så tar jeg opp hele beretningen under ett for godkjenning. De som stemmer for Sekretariatets innstilling om at beretningen godkjennes, forholder seg i ro. De som stemmer imot Sekretariatets innstilling til beretningen, viser det ved stemmetegn. Her stemmes. Beretningen er enstemmig godkjent.

LOs regnskap 2006

Da er vi på LOs regnskap 2006 og det er hovedkasserer Bente Halvorsen som får ordet.

Bente N. Halvorsen:

Ja, dirigent og Representantskap!

Jeg vil nå presentere LOs regnskap for 2006. Regnskapene er tilsendt dere i eget hefte og inneholder regnskap for LOs morselskap og konsern, Sykelønnsordningens Fond, LOs Utdanningsfond og LOs Opplysnings- og Utviklingsfond.

Regnskapene for de tre første legges frem til godkjenning. LOs OU-fond legges frem til orientering da dette er behandlet i fondets styre og godkjent av Sekretariatet.

I det etterfølgende vil jeg i hovedsak gjennomgå regnskapene for morselskapet LO og konsernet LO. Til slutt vil jeg si noe om de øvrige regnskapene.

I LOs regnskap pr 31.12.06 var følgende selskaper definert som tilknyttede selskap, dvs at vår eierandel er mellom 20 – 50% og LO har betydelig innflytelse. LOs Opplysnings- og Utviklingsfond er en felleskontrollert virksomhet med NHO. Og i tillegg APR Media Holding AS hvor vår eierandel er på 35%. APR Media Holding AS er 100% eier av A-pressen ASA.

Kontrollerte virksomheter og virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i LOs regnskap. LOs andel av resultatene er vist under finansposter i resultatregnskapet, mens eierpostene i balansen er ført under finansielle anleggsmidler.

Konsernet LO besto pr 31.12.06 foruten morselskapet av følgende datterselskaper:

- LOs Utdanningsfond
- Sykelønnsordningens Fond
- Sørmarka AS Kurs- og konferansesenter
- Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole Ringsaker AS
- LO Eiendom AS
- LO-Huset Gardermoen AS og
- LO Partner AS

I disse selskapene har LO 100% eierandel med unntak av LO-Huset på Gardermoen hvor vi eier 66,7%.

I november 2004 ble LO Eiendom AS stiftet. Formålet var å samle LOs eiendommer i eget eiendomsselskap og skille disse fra skole- og kursvirksomhet. Etter nye vurderinger har man kommet frem til at dette likevel ikke gjøres og at eiendomsmassene blir foreløpig liggende igjen i driftsselskaper. Det har følgelig ikke vært drift i LO Eiendom AS verken i 2005 eller 2006. LO Eiendom AS vil i løpet av 2007 bli avviklet.

LO følger regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk ved utarbeidelse av årsregnskap. Dette innebærer blant annet at konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld er eliminert.

Vi starter med å gå på kontingentinntektene. LOs kontingentinntekter for 2006 er på 295 millioner kroner. Dette representerer en økning på 13 millioner, eller 4,6% fra 2005. Fra 2004 til 2005 var tilsvarende en økning på 1,8%. Økning i inntektene skyldes i hovedsak god lønnutvikling sammen med en liten økning av medlemsmassen. Mens vi i 2005 hadde nedgang i antall medlemmer, har medlemsmassen som sagt nå en økning i 2006.

Går vi videre til andre driftsinntekter er disse uendret fra 2005 til 2006 for LO. Mens vi har hatt en nedgang på 3 millioner kroner for konsernet.

Andre driftsinntekter består for LOs del av diverse kostnadsrefusjoner, leieinntekter og andre tilskudd, samt midler fra NORAD og UD til Internasjonal Faglig Solidaritet, forkortet IFS. Konsernet hadde i tillegg driftsinntekter fra Sørmarka og Ringsaker. Inntektsreduksjonen i konsernregnskapet skyldes en nedgang i andre inntekter på Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole på Ringsaker, samt en endring i fordelingen mellom interne og eksterne inntekter. I 2006 er andelen interne inntekter i datterselskapene noe høyere enn i 2005 og elimineres bort i konsernregnskapet.

Vi går over på kostnadssiden for LO og starter med lønnskostnadene. Vi har en økning i totale lønnskostnader fra forrige år på 4,7%. Det er 2,7 millioner kroner økning i de ordinære lønnskostnadene inkludert offentlige avgifter sammenlignet med 2005, mens pensjonskostnaden har økt med 3,3 millioner kroner i det samme tidspunkt.

I note 4 til regnskapet har vi i år oppgitt lønn, pensjon og annen godtgjørelse til alle i LOs politiske ledelse. Dere ser her at pensjonskostnadene til Gerd-Liv er vesentlig høyere enn for oss andre i ledelsen. Dette skyldes at tidligere rettigheter opptjent i Statens Pensjonskasse er medregnet, noe som medførte at Gerd-Liv gikk fra en relativ høy avkortningsfaktor til fulle

ytelser i LO. Det er viktig å merke seg at medregningen i opptjente rettigheter fra andre pensjonsordninger er i henhold til LOs generelle pensjonsavtale.

Økningen i avskrivninger på 1,3 millioner kroner er aktiverte kostnader i forbindelse med oppgraderingen av lokalene i Folkets Hus i Oslo.

Når det gjelder andre driftskostnader har vi en økning fra 2005 på 9,2%. Det er egentlig ikke en reell kostnadsøkning. I 2005 var det kongress og i regnskapet blir kostnadene vedrørende kongressen fordelt over 4 år. Avsetningen fra 2002 til 2005 var høyere enn reelle kostnader og dette medførte at regnskapet for 2005 fikk en inntekt i kongresskostnadene på ca 6 millioner kroner. Dette sammen med en avsetning i 2006-regnskapet for kongressen i 2009 som tilsvarer 4 millioner kroner. Dette medfører en reell forskjell i kongresskostnadene mellom 2005 og 2006 på 10 millioner kroner. Ved å ta hensyn til dette er det reelle forholdet til kostnadsøkning på i underkant av 4%.

Går vi på konsernnivå ser vi en økning i driftskostnadene fra 2005 til 2006 med 5 millioner kroner eller 1,2%. Konsernet har en lavere kostnadsvekst enn LO grunnet lavere driftskostnader i Sykelønnsordningens Fond og Utdanningsfondet. Dette vil jeg komme nærmere tilbake til i den senere gjennomgangen.

Siste års driftsinntekter og driftskostnader gir oss et driftsunderskudd for LO på 10 millioner kroner, og et driftsunderskudd for konsernet på 35 millioner kroner. Reduksjonen i driftsresultatet sammenlignet med fjoråret er et resultat av høyere driftskostnader som tidligere er kommentert, men også høyere inntekter. Forskjellen mellom driftsresultatet for LO og konsernet vil alltid være preget av at inntekter i de to datterselskapene, Utdanningsfondet og Sykelønnsordningens Fond, ikke er klassifisert som driftsinntekter. Inntektene i disse er renteinntekter og derfor klassifisert som finansinntekter.

Så går vi over til finanspostene og ser først på resultatandelen i datterselskapene.

Forbedring i tallene sammenlignet med fjoråret skyldes betydelige resultatforbedringer hos flere av datterselskapene. Dette gjelder Sørmarka, Utdanningsfondet og Sykelønnsordningens Fond.

Neste linje under finansposter er resultatandel i tilknyttede selskaper.

Vår andel av resultatet fra APR Media Holding AS utgjør 37,6 millioner kroner. OU-fondet hadde et resultat på 10,6 millioner kroner i 2006.

Av andre finansposter av vesentlig størrelse har vi finansinntekter og reversering av tidligere års nedskrivning av finansielle anleggsmidler.

En vurdering av virkelig verdi pr 31.12.06 for våre aksjer i Sparebank1 Gruppen AS resulterte i en ytterligere reversering av tidligere års nedskrivning av disse aksjene. Reverseringen utgjorde 55 millioner kroner og verdiene på aksjene er nå satt tilbake til opprinnelig kostpris. Samtidig har vi foretatt en nedskrivning av verdien på våre andeler i Servicesenteret Folkets Hus. Bakgrunnen for nedskrivningen er at bokført egenkapital er lavere enn bokført verdi av investeringen.

Vi kan for 2006 glede oss over et godt årsresultat på nærmere 140 millioner kroner for LO og for konsernet. Det er en forbedring fra forrige år hvor vi endte opp med et overskudd på 102 millioner kroner. Resultatforbedringen skyldes betydelige bedringer i resultatandelene fra datterselskap og tilknyttede selskaper, samt høyere finansinntekter.

Vi fortsetter med balansen og begynner med varige driftsmidler.

Vi har en økning i varige driftsmidler på 12 millioner kroner. Vi har ubetydelige endringer i driftsløsere i datterselskap og fast eiendom i morselskapet. Fast eiendom i datterselskap har en nedgang på 1,7 millioner kroner. Dette knytter seg til avskrivninger og mindre anskaffelser. I morselskapet har vi en økning på driftsløsere på 13 millioner kroner. Dette er knyttet til aktiverte kostnader i forbindelse med arbeidet som gjøres i våre lokaler i Folkets Hus i Oslo.

I posten finansielle anleggsmidler utgjør de vesentlige størrelsene investering i datterselskaper, i tilknyttede selskaper, aksjer og andeler, samt andre fordringer.

Andre langsiktige fordringer har en nedgang på 87 millioner kroner. Hoveddelen av dette vedrører innfrielse av lån til Sparbank1 på 82,3 millioner kroner.

Endringene i aksjer og andeler og tilknyttede selskaper tilsvarer vår andel av resultatene i disse selskapene korrigert for mottatt utbytte i 2006. Når det gjelder datterselskap har vi en økning på 15 millioner kroner, grunnet en utvidelse av egenkapitalen i Sørmarka.

Vi går videre til posten bankinnskudd og kontanter. For konsernet som helhet utgjorde kasse og bankinnskudd 1,8 milliarder kroner ved utgangen av 2006, fordelt på LO med 1,3 milliarder kroner og datterselskapene med 484 millioner kroner.

Av LOs andel er 38 millioner kroner knyttet til Folkets Hus Fond, 19,5 millioner kroner til IFS og 5,7 millioner kroner til andre fond som juristfond og jubileumsfond.

LOs totale egenkapital ved utgangen av 2006 var på 3 milliarder 10 millioner kroner. Denne fordeler seg på Kampfondet med 750 millioner, Folkets Hus Fond på 122 millioner, LOs OU-fond med 51 millioner og øvrige fond på 86 millioner. Vi har også Sykelønnsordningens Fond på 441 millioner og Utdanningsfondet på 416 millioner. Disse ligger inne i annen egenkapital i balansen. Resterende annen egenkapital er på 1 milliard 144 millioner kroner.

Med disse solide tall forlater vi LOs regnskap og går over til de andre regnskapene som her skal presenteres, og begynner med:

1) Sykelønnsordningens Fond. Fondet består av midler som er opparbeidet i en tidligere sykelønnsordning. Da denne ble avviklet, ble det besluttet at avkastningen av midlene skulle dekke kostnadene til LOs Fritidsforsikring.

Reglene i forsikringsordningen tilsier at premiefondets størrelse skal være minst halvparten av årlig premie. Pr 31.12.06 var premiefondet på 23,2 millioner kroner. For 2006 er 8,4 millioner kroner av premien belastet over drift, mens 8,5 millioner kroner er belastet premiefondet. For 2005 ble hele premiebeløpet på 16,9 millioner kroner belastet driften. Vi har videre hatt en økning i avkastningen siste år på 4,7 millioner kroner. Dette gir oss et overskudd i Sykelønnsordningens Fond på 4,4 millioner kroner i 2006.

Vi har en økning i opptjent egenkapital siste år som følge av overskuddet. Egenkapitalen nå er på et betryggende nivå, med en opptjent egenkapital på 229 millioner kroner i tillegg til grunnkapitalen på 213 millioner kroner.

2) Videre har vi LOs Utdanningsfond. Fondet gir stipender til medlemmer som ønsker å bedre sin kompetanse gjennom kortere eller lengre kurs. Det var i utgangspunktet medlemmer i forbund som tidligere var tilsluttet Lavlønsfondet som kunne motta støtte fra Utdanningsfondet, men andre forbund har senere kjøpt seg inn i fondet.

Det er også i Utdanningsfondet en økning på avkastningen, som her utgjør 3,7 millioner kroner, samtidig som kostnadene i forbindelse med utbetalinger av stipend er redusert med 4,5 millioner kroner. Høyere avkastning og reduksjon i stipender har medført en betydelig resultatforbedring sammenlignet med fjoråret.

Resultatet er imidlertid fortsatt negativt med 4 millioner kroner. Etter 3 år med underskudd har vi nå en egenkapital på 416 millioner kroner. Dette er en nedgang på 23 millioner kroner siden 2003. Til tross for dette ser vi at vi fremdeles har en betryggende egenkapital i fondet. Det er dog viktig å fortsette de tiltak som nå er iverksatt med å sikre at stipendene ikke overstiger avkastningen.

3) Det siste regnskapet som her presenteres er LOs Opplysnings- og Utviklingsfond. Fondet er felleskontrollert virksomhet med NHO. Midlene i fondet skal dekke tillitsvalgtso pplæring. Dette regnskapet er behandlet i eget styre og godkjent av Sekretariatet. Det legges derfor her frem kun til en orientering.

2005 er første regnskapsår etter at man la om modellen for fordeling av OU-midlene. Fra og med 2005 har vært enkelt forbund, som har medlemmer i privat sektor, fått en budsjettpost til tillitsvalgtso pplæring som de selv har kunne disponere innenfor visse kriterier. Midlene er fordelt mellom forbundene ut fra antall medlemmer tilknyttet tariffavtale med trekk til LOs OU-fond. Omleggingen skapte noen overgangsproblemer, men ser nå ut til å ha funnet sin løsning.

Premieinntektene i fondet har økt med 8,5 millioner kroner fra 2005 til 2006. Videre har vi hatt en økning i tilskudd og bevilgninger på 4 millioner kroner. Sammen med ikke forbrukte midler for 2005 var 69,5 millioner kroner til fordeling på forbundene i 2006 til tillitsvalgtso pplæring. 4,3 millioner kroner ble ikke benyttet.

De ubenyttede midlene er nå tildelt på nytt til bruk i 2007. Det har vært stor variasjon mellom forbundene med hensyn til bruk av midlene. Noen forbund brukte langt mer til tillitsvalgtso pplæring enn det de fikk tildelt fra OU-fondet, mens andre ikke brukte opp sin "pott".

Med dette avslutter jeg gjennomgangen av regnskapene for 2006.

På vegne av Sekretariatet legges følgende regnskap for 2006 frem til godkjenning:

- LO selskaps- og konsernregnskap
- Sykelønnsordningens Fond og
- LOs Utdanningsfond.

Takk for oppmerksomheten.

Ellen Stensrud:

Dirigenten vil da be om at Revisjonsutvalgets beretning leses og det er Brit Renngård som leser denne.

Rep. 150 – Brit Renngård, LOs Revisjonsutvalg:

Dirigent!

Jeg skal da få lov å lese innberetningen til regnskapene for 2006 fra Revisjonsutvalget. Innberetningen er denne gangen ikke sendt ut sammen med regnskapsdokumentene, så jeg tillater meg derfor å lese hele dokumentet, og slapp av, det er ikke langt.

"LOs Revisjonsutvalg har i perioden utført sine oppgaver ihht LOs vedtekter og vedtatte retningslinjer.

Når det gjelder utvalgets virksomhet utenom regnskapene, så vises det til omtalen av utvalget i LOs beretning for 2006.

Utvalget har gjennomgått LOs selskapsregnskap med underliggende regnskaper, og LOs konsernregnskap med inkluderende regnskaper.

Utvalget mener LOs regnskaper gir de tilfredsstillende uttrykk for resultatet for 2006, og for den økonomiske stillingen pr 31.12.06."

Beretningen er undertegnet av Tom Røisi, Steinar Karlsen og Brit Renngård. Takk.

Ellen Stensrud:

Og så får vi revisors beretning og det er ved Kjetil Andersen fra Ernst & Young. Vær så god.

Rep. 191 – Kjetil Andersen, Ernst & Young:

Det er utarbeidet tre revisjonsberetninger til regnskapene; Landsorganisasjonen i Norge, Sykelønnsordningens Fond og Utdanningsfondet. Alle beretningene er såkalte normalberetninger uten presiseringer eller forbehold. Jeg tillater meg derfor kun å lese konklusjonsavsnittet:

"Vi mener at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av Landsorganisasjonens og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2006, og resultatet og kontantstrømmen i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.

Ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering av dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov om god bokføringsskikk i Norge. Opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningene om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistent ved årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter." Undertegnet i Oslo 7. mai 2007, Ernst & Young.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha. Da har Representantskapet hørt både hovedkassererens redegjørelse for regnskapene og samtidig Revisjonsutvalget og revisorberetningen. Er det noen som ønsker

ordet til regnskapene? Ingen som skal si det er bra engang, nei. Ingen har bedt om ordet og vi går da til behandling. Da er det, som hovedkassereren sa i sin innledning, tre regnskap som foreligger til godkjenning og det er et som skal tas til orientering. Og jeg leser innstillingen på de tre som skal godkjennes. Jeg begynner med det første som er årsregnskapet 2006 for LO i Norge med årsresultat på 140 482 569 kroner, godkjennes med følgende disponeringer: Folkets Hus Fond 2 562 641 kroner, LOs OU-fond 10 652 702 kroner, øvrige fond 1 090 467 kroner, annen egenkapital 126 176 759 kroner. Stemmer noen imot årsregnskapet for 2006 for LO i Norge? Det er det ingen som gjør og det betyr at det er godkjent.

Så er det årsregnskap 2006 for Utdanningsfondet med årsunderskudd på 4 006 380 kroner, godkjennes med følgende disponering: overført fra annen egenkapital 4 006 380 kroner. Er det noen som stemmer imot? Det er det ikke og årsregnskapet for Utdanningsfondet er godkjent.

Så er det årsregnskap 2006 for Sykelønnsordningens Fond med årsresultat på 4 366 293 kroner, godkjennes med følgende disponering: overført til annen egenkapital 4 366 293 kroner. Er det noen som stemmer imot? Det er det heller ikke og det er også godkjent regnskap.

Så er det årsregnskap 2006 for LOs Opplysnings- og Utviklingsfond med årsresultat på 10 652 702 kroner, som tas til orientering. Og det er gjort.

Da gode venner – dette går for fort – er vi i alle fall igjennom regnskapene for 2006. Det betyr at det vi har igjen på dagsorden til behandling i dag er "Synlighet, nærhet og stolthet", eller det vi kaller for "SNS" til dagligtale.

Nå er det sånn at dirigenten har annonsert kaffe, te og kaker fra klokka 15.00, men dirigenten foreslår at vi nå tar en pause både for de som ikke har fått sjekket inn og samtidig også for de som måtte trekke litt frisk luft utenfor døra. Vi starter opp igjen klokka 15.10.

Pause til kl 15.10.

Ellen Stensrud:

Da ber jeg om at salen kommer til ro. Også igjen et par praktiske ting før vi går videre på dagsorden. Det første er at med det været vi ser ut til å ha her nå, så har vi fått beskjed om at på Sommarøya så blir det sannsynligvis et utearrangement. Ta på dere godt med klær og still forberedt på Sommarøya.

Det er forslag til en næringspolitisk uttalelse for nordområdene som skal behandles i morgen. Men for at dere skal få tid til å se litt skikkelig på den, så vil den bli lagt ut på innsiden av døra. Før dere går fra møtet i dag, så ta med dere et forslag til en næringspolitisk uttalelse for nordområdene. Den behandles altså først i morgen.

Så har vi fått to permisjonssøknader. Den ene er rep. 26 Hans-Christian Gabrielsen fra Fellesforbundet. Han søker om permisjon fra klokka 16.15 i dag og ut møtet for å rekke et fly sørover, og årsaken til det er at han skal delta på et møte med de tillitsvalgte på Hurum

Fabrikker vedrørende bedriftens beslutning om å avvikle driften. Kan Representantskapet godkjenne den permisjonssøknaden? Det gjør Representantskapet.

Da har vi en til. Det er rep. 86 Rigmund Storøy fra Sjømannsforbundet som søker permisjon fra møtets begynnelse i morgen på grunn av ansattesamling i eget forbund. Kan Representantskapet godkjenne den permisjonssøknaden? Det ser det ut til at dere gjør. Da har også Rigmund fått permisjon.

Synlighet, Nærhet og Stolthet (SNS)

Da er vi over på dagsorden igjen. Da er det Synlighet, Nærhet og Stolthet som skal redegjøres for og jeg gir LOs nestleder Geir Mosti ordet. Vær så god.

Geir Mosti:

Takk for det, dirigent! Representantskap!

Det er en stor glede å få lov å snakke om Synlighet, Nærhet og Stolthet. Noe som jeg føler at alle nå begynner å kjenne etter hvert. Det har vært veldig bra til nå. Vi har så vidt startet, men vi har fått en veldig god start.

Det som jeg vil si i starten er at vi har 40 000 tillitsvalgte og vi har 1 600 ansatte rundt omkring i systemene både i LO og i forbundene. Disse gjør en utrolig stor jobb hver eneste dag. En kjempejobb og jeg må si at jeg er veldig stolt av den jobben som blir gjort. Det er det vi i dag kan se tilbake på. Vi kan levere resultater. Og det er faktisk sånn at sammen så er vi sterke. Det vi gjør sammen og som er hele baktanken bak dette prosjektet, det er at vi gjør ting sammen. Og det viser seg at når vi gjør det, så oppnår vi resultater. Det å gå tilbake til godt gammeldags fagforeningsarbeid er det vi gjør nå. Det er det hele handler om – å gå tilbake til godt gammeldags fagforeningsarbeid, for de som har bygd opp denne organisasjonen har gjort det i over 100 år og det skal vi gjøre mer ut av det. Og det kaller jeg for godt gammeldags fagforeningsarbeid.

Så må jeg si at når vi ser på medlemstallet, 836 210 er det nest høyeste tallet vi har hatt i LO sin historie. Vi fikk 11 594 nye medlemmer i 2006. Det er rekord og det er kjempebra. Det er takket være innsatsen til alle de som jobber ute på arbeidsplassene. Det er de som leverer dette. Nå er det ikke vanlig at vi oppgir medlemstallene etter første kvartal – det her er etter første kvartal. Men vi gjør det fordi vi har vært gjennom en ganske tøff runde med masse kjør i første kvartal i år. Det er i hvert fall mange journalister som ringer til meg med en undertone om hvordan det går med medlemstallet i LO. De forventer jo at de skal rase ned. Og når jeg sier nei det går så det suser, det ryr inn medlemmer, flere tusen i kvartalet, så kommer det ikke noe i media om det. Jeg får ikke flere henvendelser på det. Derfor så velger vi å gjøre det sånn nå. Og etter hvert som vi oppnår de gode resultatene, så skal vi ikke skjule det. Vi skal synliggjøre det. Vi skal vise at vi går frem.

Så jeg må si hjertelig tusen takk både til dere og til alle lokale tillitsvalgte ute på de enkelte arbeidsplassene som har gjort en fantastisk jobb. For det er ute på arbeidsplassene og det er i forbundene det skjer. Jeg kan ikke si at jeg har vervet så veldig mange. Jeg har vervet noen i det siste, ja, men ellers blir det ikke så veldig mye. Det er ute innsatsen gjøres. Det er da jeg sier godt gammeldags fagforeningsarbeid er det som clouet bak dette for å lykkes.

Jeg må også si at jeg har vært veldig mye rundt i fylkene og sammen med distriktssekretærene deltatt på arbeidsplassbesøk. Det er ikke bare jeg som har gjort det, men det har hele ledelsen

gjort. Det er en baktanke bak dette. Å komme oss ut og å komme oss nær medlemmene. Være synlig ute i lokalmiljøet. Det er det som er hele clouet. Og da må jeg skryte av distriktssekretærene og fylkene som har laget planer. De har laget tiltak. Når vi kommer ut så blir vi ikke bare plassert på en stand – jeg liker ikke å stå så veldig mye på stand – men vi får gå rundt og snakke med folk, ta de i hånda, si hvor vi kommer ifra og presentere oss. Kjære venner, det er det jeg vil at dere skal gjøre enda mer av. For det er da vi lykkes.

Vi kan med hånda på hjertet si at vi er den beste arbeidstakerorganisasjonen. Det skal vi være stolte av. Vi er den eneste LO-organisasjonen i Europa som øker i medlemstallet. Det tror jeg ikke vi hadde greid uten det arbeidet som vi gjør med denne organisasjonsoffensiven.

Så er det mange som er opptatt av forankringen. Å få det her forankret, at vi som ledere hele tiden prater om dette på alle møter og konferanser, og at folk synes det er artig – for det er jo artig når vi øker i medlemstallet. Jeg må si at jeg har kjempegode dager når jeg ser på medlemsstatistikken og ser den økningen vi har. Det tror jeg at vi som ledere i alle ledd i organisasjonen må ha fokus på dette med forankring og motivasjon. Det er en lederoppgave å få dette til.

”LO vokser mest fordi vi er best!” Sånne avisoppslag vil jeg har mer av. For vi er best. Det er ingen som tar oss. Det er ingen som er i nærheten av oss. Men vi må selv snart tørre å skryte litt mer av oss – at det ikke bare er Dagens Næringsliv som har slike oppslag. Vi må selv begynne å bruke dette for alt det er verdt for vi har ingen ting å skjemmes over. Jeg må si at jeg var så stolt når jeg så det der at jeg sendte meldinger til alle jeg kjente. Vi vokser mest fordi vi er best. Jeg fikk masse meldinger tilbake igjen. Det var altså 30 000 som organiserte seg i 2006 og vi tok noe av det. Det er enda 920 000 igjen som er uorganiserte. Det er 920 000 igjen som vi har å ta av. Og det gjør vi også når vi fortsetter med dette arbeidet her.

Det er mange som bruker det at nå har vi så lav arbeidsledighet og mange kommer i jobb, og derfor så øker organisasjonsprosenten. Ja, det er nok litt rett det også. Men det jeg har opplevd tidligere år har vært at når vi hadde nedgangstider med oppsigelser og alt, så organiserte folk seg. I dag så har vi oppgangstider og da organiserer folk seg. Det er et eller annet som har skjedd som gjør at vi har fått en økning nå, og det igjen tilbake til det som jeg har sagt tidligere. Det skulle bare mangle at når vi får flere i arbeid, så burde vi være på banen og greie å rekruttere. Det ser man på den erfaringen vi har med det arbeidet som vi gjort i valgkampen i 2005 – ”Du bestemmer – LO på din side”. Det er det som egentlig ligger bak dette. Det er det vi fortsetter å gjøre mer av. Vi kaller det for litt andre ting. Så vi er veldig godt rusta. Vi greide gjennom det arbeidet som vi gjorde – folk kan si hva de vil – å få en ny rød-grønn regjering. Vi begynner å få betalt for det. Vi har store saker som vi har fått gjennomslag for og det skal benytte i det videre arbeidet.

Det som vi gjorde i 2005 det skal vi også gjøre nå i kommune- og fylkestingsvalget til høsten. Vi bruker de samme midlene. Vi bruker de samme folkene. Vi har alle rutinene inne. Vi finner lokale saker. Vi kjører et løp. Så vinner vi også kommunene. Så vi får bestemme hvem som skal være våre arbeidsgivere rundt i kommunene, så vi slipper dette med privatisering og annet tøv som de borgerlige holder på med.

Så er det sånn at mange sier at vi i fagbevegelsen ikke greier å omstille oss. Det er jo bare tøv. Jeg sier ikke at vi er gode nok på omstilling. Jeg sier ikke at vi er gode nok til å ta de nye gruppene som kommer ut i arbeidslivet, men vi har jaggu meg gjort mye de siste 15 årene. Jeg tenker både på FO, MFO, EL&IT, Postkom, Fellesforbundet, Fagforbundet, Industri Energi

og det siste som har skjedd med Hotell og Restaurant og Fellesforbundet. Det at vi tar konsekvensene av de endringene som skjer i samfunnet. Men jeg tror at kanskje i fremtiden vil denne utviklingen komme til å gå enda raskere og at vi kanskje må gjøre en del grep. Jeg sier ikke nå, men kanskje etter Kongressen for å ta de nye grepene. Men jeg vil si at dette med å omstille oss er vi rimelig gode på. Og tillegg så har vi de siste 10 årene bygd opp 50 lokale LO-sentre. Det er for å øke servicen, medlemspleie og at vi er tilstede der medlemmene er, og det skal vi selvfølgelig fortsatt gjøre.

På den historiske dagen 8. mai åpnet vi studentsenteret. Dette er viktig. Både Turid og Tor-Arne var tilstede og åpnet dette senteret. Det er klart at det er viktig å være tilstede der studentene er. Det er 30 000 som går på Universitetet i Oslo. Det er en kjempestor norsk by. Vi har greid å ta for lite av de studentene, derfor så må vi være tilstede. Det er derfor vi jobber veldig mye med den biten der.

Så tilbake til Synlighet, nærhet og stolthet. Vi kan være veldig stolt av det vi har gjort, men vi er ikke fornøyd. Vi kan ikke sette oss ned i stolen og si at vi er fornøyd for nå går dette så bra. Vi må opp og vi må være på banen hver eneste dag hvis vi skal lykkes. Og det er det jeg føler at vi er i gang med nå. Vi er i gang med en offensiv som kommer til å bli bra i hele denne kongressperioden. For det er jo vedtak som er fattet på Kongressen.

Det er det vi nå har satt ut i livet – at vi skal ha en organisasjonsoffensiv i denne kongressperioden. De målene som vi har satt er at vi skal ha en synlig organisasjon. Vi skal ha dyktige og trygge tillitsvalgte i alle ledd. Vi skal ha fornøyde medlemmer. En synlig organisasjon er viktig for å få nye medlemmer. Det er viktig at vi synes ute på arbeidsplassene og at vi synes i samfunnet. Det gir oss automatisk nye medlemmer.

Vi skal ha dyktige og trygge tillitsvalgte. For å få trygge tillitsvalgte må vi være gode på opplæring. Vi må være gode som faddere og ta godt vare på de nye som kommer inn, sånn at de med en gang kan begynne å fungere vervet sitt – at det ikke er sånn som da jeg begynte i 1988 som hovedtillitsvalgt. Det tok 2 år før jeg fikk noe kurs eller opplæring. Jeg kunne ikke skrive på maskin engang. Det var litt tungvint å ikke kunne noe om lover og avtaleverket. Sånn vil ikke jeg at andre skal ha det. Man må på en måte få folk inn og få de opplært på et veldig tidlig tidspunkt. Så klarer vi det her, så får vi et mye sterkere LO. Det er jeg overbevist om.

Vi vil også ha fornøyde medlemmer. Et medlem som har fått god behandling og blir godt ivaretatt, er i seg selv et godt vervetriks. De kommer til å gå rundt og skryte av hvor gode Fellesforbundet var eller hvor gode EL&IT var. De går rundt på arbeidsplassen og sier meld dere inn, vi fikk hjelp. Helt klart. Det er jo menneskelig det. Og jo flere vi får av de, jo bedre er det. Jeg tror at det opplegget som vi nå har, gjør at vi greier å produsere flere trygge tillitsvalgte som tør å bevege seg ut fra kontorene og ut på arbeidsplassene.

Så er det sånn at dette med SNS, som vi kaller det internt, ikke er noen kampanje. De tillitsvalgte er lei av vervekampanjene som Geir Mosti eller andre setter i gang. Men dette er ikke en kampanje. Det er godt gammeldags fagforeningsarbeid som vi skal drive frem til Kongressen i 2009. Og da skal vi levere gode resultater hvis vi gjør dette. For det handler om å bygge opp organisasjonen. Det nytter ikke å stå på en melkekasse og demonstrere og lage mye hurlumhei, hvis du snur deg rundt og det er ingen som klapper for at du ikke har noen medlemmer der. Det sier seg jo selv. Vi mister makt og innflytelse hvis vi ikke tar dette på alvor.

Så alt det her har en sammenheng. Rekruttering – få det forankret i skallet hos alle lederne og alle tillitsvalgte. Det er viktig at dette betyr makt og det betyr økonomi. Det så vi på regnskapet nå. Det betyr økonomi i forbundene også at man får flere medlemmer. Men det som er viktig, sånn som jeg ser det, er makten. Makt, makt, makt. Så kan vi bli kritisert fordi vi har makt, men det er jo bare å flire av. For det er jo derfor vi holder på. Det er jo for å få makt og innflytelse slik at vi kan oppnå saker og ting for medlemmene.

Det er selvfølgelig ungdommen som er fremtiden. Bruk masse tid på å få ungdommen med i dette arbeid, for de er fremtiden. Det sitter sikkert mange her i forsamlingen som har startet som ungdomstillitsvalgte og ser at dette er fremtiden.

Dette med medlemsfordeler skal jeg komme tilbake til litt senere, men det er også en del av dette. Servicetillitsvalgtopplæringen har jeg nevnt. Det at vi utvikler organisasjonen, at vi utvikler forbundene, at vi utvikler LO og at vi danner det grunnlaget som vi skal være i fremtiden.

I fjor hadde vi en byaksjon. Vi besøkte de store byene rundt omkring i landet og det var den viktigste delen av det vi gjorde i 2006. Bakgrunnen for at vi gjorde dette var at vi visste at 40% er uorganiserte i de store byene. Vi ønsket å bli større og at vi skulle ta en god del av de uorganiserte rundt omkring. Det ble gjort en fantastisk jobb. Når vi kom ut var oppleggene klare og vi var rundt på arbeidsplassene – lite stands, heldigvis. Vi snakket med mye folk. Det var der mange sa til oss at det var første gang på mange år at det kom noen fra LO-ledelsen eller fra forbundene rundt på arbeidsplassene. Her er noen bilder fra selve aksjonen. Det er bare noe i forhold til det vi opplevde. Men det er veldig bra og det er veldig bra med et lokalt engasjement at man lager til opplegg, at man er synlig og at man er nær.

I år er det trygghet i fellesskap som er det store. Det er sånn at ikke bare skal levere i forhold til trygge arbeidsforhold og pensjon osv. Vi skal også levere en god del andre ting. Så dette med at Kollektive hjem er 40 år har vi lagt til grunn i det arbeidet som vi nå skal gjøre fra 23. april. Da er det sånn at vi skal gjøre det samme. Vi skal være ute og prate med folk. Distriktskontorene har fått i oppdrag å organisere arbeidet som skal gjøres og vi skal levere ut 12 000 tidsbrytere. Jeg har ikke lært meg å bruke det enda, men de sier at det fungerer veldig bra – og vi har vel bruksanvisninger liggende et eller annet sted. Her gir man ifra seg noe, dette er trygghet og det er noe som vi skal ha stor fokus på. Sikkerheten – ikke bare sikker i jobben, men også sikker i privatlivet, i boligene sine og alt dette. Det er jeg helt sikker på vil gå veldig bra.

Så tilbake til dette med medlemsfordeler. Vi bruker veldig mye på LO Favor-konseptet på alle de medlemsfordelene vi har. Dette er bare et litt krydder i maten. Det andre er egentlig de viktigste tingene i forhold til lønns- og arbeidsvilkår og arbeidsforhold osv. Stor takk til alle de som har jobbet med dette konseptet. Det er jobbet frem bedre og bedre ordninger som vi kan bruke for dette gjør at de som blir medlemmer får større tilhørighet både til forbundene og LO. Så dette er et konsept som vi også skal utvikle i fremtiden, som kommer i tillegg til alt det andre vi gjør.

Litt om ungdomsarbeidet. Ungdommen er viktig. Det kan jeg ikke få sagt mange nok ganger. Jeg har ansvaret for ungdomsarbeidet i LO. Alt det positive jeg har opplevd de 2 årene med ungdommene som vi har i systemet. Det er ungdomssekretærer og de i ungdomsutvalgene rundt omkring i fylkene. De gjør en utrolig god jobb. I år har vi valgt å satse spesielt på

boligpolitikk og lærlinger. Vi jobber også med ungdomsgarantien for å få den på plass. Det å være sammen med ungdommen ute på sommerpatrulje som vi i år kjører for 22. gang, det er helt utrolig. I 22 år har vi kjørt sommerpatrulje. Det er ingen andre ting som er så synlig i lokalmiljøet som er så synlig som LOs sommerpatrulje. Det får veldig mye mediaoppmerksomhet. De gjør en utrolig god jobb. Fra 50% saker som vi hadde tidligere, så er vi nede i 20% nå. Det viser at de gjør en kjempejobb og de markedsfører LO. De tør å stille spørsmålet "Vil du være medlem i verdens beste organisasjon". De tør å være pågående. De tør å være ute i videregående skoler. De tør å være ute på lærlingpatrulje. Det er en kjempejobb og vi må for guds skyld ta vare på de ungdommene som er og sørge for at de får en utvikling i systemet – at man må være 50 eller 60 år for å få en eller annen posisjon litt høyt oppe i et forbund. Det går alt for lang tid. Hvis du først skal ha vært igjennom 10 år som lokaltillitsvalgt, så 10 år på fylket og så skal du ha 6 år i et forbund før du kanskje kommer i LO-ledelsen. Det er alt for lang tid. Så her må man ta dette på alvor. Man må drive dette på en helt annen måte. Jeg mener det. Dere kan jo tenke dere ved neste kongress at en 50-åring skal ha ansvaret for ungdomsarbeidet. Dere bør sørge for at det er ungdom som har det ansvaret senere.

Hvis vi ser litt på utfordringene fremover – og det er mange utfordringer. De store utfordringene, tror jeg i stor grad, er i servicesektoren og i forhold til langtidsutdannede. Det er 500 000 uorganiserte i servicesektoren. Det er ikke det at det er gjort en dårlig jobb der, men det er mange ting vi kan bli mye bedre på. Innenfor denne sektoren så er det veldig uryddige forhold på mange områder. Jo flere vi greier å organisere og jo flere tariffavtaler vi får opprettet, jo større sjanse er det for at vi får orden på dette systemet. Derfor så tror jeg at å satse veldig mye på servicesektoren frem til kongressen – og for så vidt etter det – at vi gjør spesielle ting der, er utrolig viktig.

Vi har mange hverdagshelter. Jeg kunne tatt frem mange eksempler på tillitsvalgte og medlemmer som jeg har truffet i disse 2 årene. Gerlina i Arbeidsmandsforbundet har gjort en kjempejobb. Hun er innvander og det skal vi også ha et spesielt fokus på. Vi kjører nå rundt rundt og har konferanser spesielt rettet mot innvandermiljøet. For mange syter og klager for at vi ikke får det der til. Vi har tatt fatt i dette på en god måte. Jeg har vært på en konferanse og de gjorde en kjempejobb der. Vi må ha fokus på dette og sørge for at vi får flere inn i forbundene og i LO. Men Gerlina er personen som etter 12 år ble tillitsvalgt og opererer på en sånn måte at hun snakker med folk – ringer til medlemmene før medlemsmøter, de kjenner henne igjen på stemmen, de vet hvem det er. Hun har bygd opp organisasjonen og har vervet mange medlemmer. Slike personer gjør en utrolig god jobb og vi er helt avhengig av dem skal vi lykkes i dette. Jo flere av Gerlina vi får, som er en solskinnshistorie, jo bedre er det. Det er de vi må sørge for å bakke opp, ta vare på og sørge for at de har bra, og at de fortsatt gjør en god jobb. Jeg blir så stolt når jeg hører sånne historier. Jeg blir så imponert over hva de får til at det skjærer i hjertet.

Så til langtidsutdannede. Det er gjort ganske mye, blant annet dette senteret som vi opprettet. Det er også laget veldig mange planer. Men overføre det fra planstadiet til å bli en operativ handling, det tror jeg er vanskelig. Der tror jeg vi har en stor jobb å gjøre. Skal vi greie dette i tillegg til at vi må være på universiteter og høyskoler, så må vi produsere ting, vi må lage ting og de må kjenne seg igjen. Vi har et forskningspolitisk program som er veldig bra og som Tor-Arne har ansvaret for. Vi har forskerkonferanser. Det mangler andre ting som vi må få på plass for at vi skal få gjort noe med dette. Det er faktisk første gang på lenge at vi har fått over 10 000 studentmedlemmer i systemet. Det er også veldig bra. Dette må vi satse på videre.

Dette med makt – den store mannen i Sevilla. Den konferansen som var der nede og alt det som ble levert av våre delegasjoner, var veldig mye i media. Jeg er ganske sikker på at de andre lederne som var der nede ikke har så mye makt som Roar har. I Norge så har LO makt. Vi har makt og innflytelse fordi vi har kontakt med Regjeringen og vi har god kontakt med arbeidsgivere. Det er ikke noe å kimse av. Vi har makt og det skal vi være stolte av og det skal vi ta med oss i det videre arbeidet.

Jeg skal avslutte med at vi kommer til å få mye sterkere konkurranse fra forbund utenfor LO enn vi har hatt tidligere. Jeg vet at YS holder på med et eller annet – jeg har ikke forstått riktig hva det er. Men jeg ser ikke bort i fra at YS kommer til å kjøre en kampanje mot forbundene og mot LO i løpet av høsten. KFO – Kommunalansattes Fellesorganisasjon – har i Tromsø leid inn et vikarbyrå som reiser rundt og verver. Og takk og pris for det, for de blir jo ikke medlemmer lenge der. Men når man ser på metoder som blir brukt med ferdig utfylte utmeldingsskjemaer fra Fagforbundet og inn i KFO, så er det sånne arbeidsmetoder vi aldri har brukt. Men hvis vi bare sitter i ro og lar de får lov til å gjøre dette her, da dør vi ut. Vi må bare kjøre på for vi har Tangnes-programmet med 211 punkter som inneholder masse politikk. Vi har 40 000 tillitsvalgte og vi har mange ansatte som gjør en utrolig god jobb. Hvis vi trår til alle sammen i lag, så kjører vi de ut over sidelinja i løpet av "no time". Det er vi i stand til å gjøre hvis vi samarbeider. Vi skal ikke godta dette. Jeg blir så sur når de sier at vi må samarbeide med KFO. Jeg vet jo at når jeg snur meg så har jeg kniven i ryggen. De er ute etter å ta oss. Hvorfor skal ikke vi ta dem? Det skal vi gjøre.

Jeg tror det også blir en utfordring i forhold til arbeidsgivers organisering. Jeg tror at arbeidsgiverne kommer til å organisere seg på en helt annen måte i fremtiden. Da er det viktig for oss at vi er tidlig ute og organiserer oss på en sann måte at vi også kan ivareta medlemmene på en god måte i forhold til den nye organiseringen til arbeidsgiverne.

Et lite punkt til slutt. Det er det yrkesfaglige tilbudet. Vi må lage et yrkesfaglig tilbud som medlemmene kjenner seg igjen i. Det nytter ikke å ha tema som berører ingeniører når du skal ha renholdere på et møte. Ha tema som renholderne kjenner seg igjen i, som sykepleierne kjenner seg igjen i, som elektrikerne kjenner seg igjen og som rørleggerne kjenner seg igjen i. Jo bedre vi blir på det, jo lettere tror jeg vi har for å lykkes. Lag temadager og lag yrkesfaglige konferanser som medlemmene kjenner seg igjen i og som de ønsker å være med på.

Så må jeg bare minne dere på at vi har 600 000 som er feilorganisert – tilbake til dette med YS og så videre. De er feilorganisert. De må vi få tak i.

Da sier jeg lykke til med jobben og jeg ser frem til et veldig nært samarbeid. Takk for oppmerksomheten.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Geir. Vi så det var varmt der oppe! Det var ikke bare at han ble ivrig.

Vi gjør det nå sann at vi åpner både for kommentarer og spørsmål, og minner igjen om at dere skriver navn og nummer på de lappene som dere har fått i mappene deres. Ordet er med det fritt.

Da har jeg Tor-Arne Solbakken – representant 136.

Rep. 136 – Tor-Arne Solbakken, Vararepresentant til Sekretariatet:
Dirigent! Representantskap!

Jeg har lyst til, når vi nå fikk litt tid, å ta frem at vi har en hel rekke medlemmer som bruker mesteparten av dagen sin på å holde seg usynlige. Vi skal også gjøre en jobb for at de skal bli synlige og stolte. Roar lanserte i innledningen sin det opplegget som nå er på vei ut i forhold til Les og skriv. Det er 400 000 mennesker i det norske samfunnet som ikke kan lese og skrive såpass godt at de fungerer normalt i samfunnssituasjon og i arbeidssituasjon. Veldig mange av dem er LOs medlemmer. Det sa Kongressen klart i fra at det må vi gjøre noe med og det skal vi gjøre. Samfunnet og Regjeringen har også tatt tak i dette gjennom "Basiskompetanse i arbeidslivet"-prosjektet, der det brukes penger og jobbes for å gi et tilbud til de som har lese- og skrivevansker.

Det er bare en hake ved det, og det er at da er du avhengig av å være i en bedrift der bedriften og arbeidsgiveren søker og får penger, og setter i gang det. Det er ikke tilfelle på alle arbeidsplasser og det slettes ikke tilfelle på de minste arbeidsplassene. Derfor så er det utviklet et eget opplegg der vi også bruker elektroniske hjelpemidler – pc hjelpemidler. Det tilbudet skal gis over hele landet fra AOF. Vi skal ta inn folk fra AOF og sørge for at de like godt brifet på dette over hele landet. Det er de heftene som ligger ved utgangen.

Det er sann at disse menneskene er ikke lette å motivere for å gå på kurs. Det er vanskelig å motivere folk som stort sett bare har negative opplevelser fra skolen til å gå inn i en ny læresituasjon. Og den motivasjonsjobben er det vi som tillitsvalgte som må gjøre. Det er forbundene og tillitsvalgte i forbundene. Det er distriktskontorene våre som må gjøre det. Jeg vil be dere ta med dere et hefte. Se på det og sett dere inn i det, og vær forberedt på å gjøre en skikkelig jobb.

For det skal dere vite at når dere først har klart å motivere folk til å gjennomgå dette og som trenger det, så er det de mest fornøyde medlemmene og de mest fornøyde kursdeltakerne dere noen gang har møtt. Flesteparten av de som først får begynt og kommer gjennom dette, går videre. Jeg var på fylkeskonferanse i Telemark i forrige uke. Der var det en som sto frem og sa at han hadde fått tilbud og kommet gjennom dette, og nå var han ferdig med et høyskolestudium. Han var både stolt og synlig da han sto på talerstolen og fortalte sin historie.

Det er mange som vi kan gi muligheter, hvis vi bare er flinke nok til å få frem dette. Det kurset koster 8 500 kroner, og de som har rettigheter i Utdanningsfondet eller i Fagforbunds Fond får det dekket der. Vær så snill og gjør en skikkelig jobb med det. Ta med dere heftene hjem og sett i gang så vi får enda flere som er synlige og stolte. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Tor-Arne. Da ble det litt liv i forsamlingen her. Nå har jeg flere på talerlista og den første er representant 26 Hans-Christian Gabrielsen fra Fellesforbundet, deretter er det representant 25 Kristian Tangen fra Fagforbundet.

Rep. 26 – Hans-Christian Gabrielsen, Fellesforbundet:
Kjære Representantskap!

Takk for en fin innledning, Geir. Jeg vil bare åpne litt beskjedent å si at av LOs medlemsøkning på 11 000, så står Fellesforbundet for 5 000. Jeg nevner det bare litt sann forsiktig, fordi man kan få inntrykk av at det er LOs medlemstall som vokser og ikke forbundene. Jeg tror det er litt viktig å være presis på det, og jeg skal si litt hvorfor jeg er så opptatt av akkurat det.

Vi har siden utgangen av 2003 jobbet med rekruttering. Landsmøtet vårt sa at vi skal nå i denne 4-års perioden prioritere rekruttering i alt det vi gjør. Vi skal utarbeide rekrutteringsstrategier og vi skal følge opp disse rekrutteringsstrategiene med årlige mål. Det har vi gjort. Og så har vi selvfølgelig hatt en periode hvor det har vært bedre tider i mange av bransjene våre. Vi har nytt godt av at det innenfor bygg og anlegg og innenfor en del industrier går mye bedre. Men det at vi nå har jobbet planmessig gjennom år med rekruttering, hvor vi har nevnt rekruttering og hatt en prioritering på dette hvert eneste år, gir resultater.

Vi ser det på den jobben som gjøres ute. Det er derfor jeg kommer tilbake til at all verdens rekrutteringsstrategier hjelper ikke hvis det ikke bygger opp under det som er den viktigste medlemsfordelen ved å være LO-organisert, nemlig å ha dyktige tillitsvalgte. Hvis ikke vi klarer å bygge opp under gjennom skoling og gjennom andre ulike tiltak ute på den enkelte arbeidsplass hvor medlemmene er, så hjelper det ikke med all verdens flotte strategier.

Jeg mener den generelle strategien vår må være, helt riktig Geir som du sier, godt gammeldags fagforeningsarbeid. Men det må gå ut på å etablere klubber, opprette avtaler, legge grunnlag for å støtte opp om en aktiv faglig og organisatorisk virksomhet på den enkelte arbeidsplass. Så enkelt og så vanskelig er det.

Vi gjennomførte to større medlemsundersøkelser i 2006. En blant eksisterende medlemmer og en blant utmeldte medlemmer. Samtlige av dem svarte på "Hvorfor ble du medlem i utgangspunktet?" 60% av dem svarte "Jeg ble medlem fordi det var andre organiserte på arbeidsplassen og da var det viktig for meg også å være medlem." Det betyr at fokuset vårt på å få tegne avtaler og få øket medlemstallet på den enkelte arbeidsplass blir så viktig. Og nå når Hotell og Restaurant er en del av Fellesforbundet fra 1. juni, så vil jo nettopp det med å øke medlemsgraden i mange av disse sektorene være viktig for oss. Det har vært en prioritert oppgave for LO-kongressen. Jeg kan love Representantskapet at den oppgaven skal Fellesforbundet ta tak i. Vi skal utarbeide nye strategier. Den jobben håper jeg LO vil være med oss på. Takk for oppmerksomheten.

Ellen Stensrud:

Takk til deg, Hans-Christian. Da er det Kristian Tangen, deretter er det representant 62 Steinar Nordahl Pedersen.

Rep. 25 – Kristian Tangen, Fagforbundet:
Representantskap! Dirigent!

Det er ei gruppe som bekymrer meg, og det er unge deltidsansatte som ikke har et faglig vern. Denne gruppen blir det stadig flere av. Det er først og fremst studenter som arbeider ved siden av studiene sine. Det er såpass mange av dem at det er 7 av 10 som studerer som har en deltidsjobb ved siden av studiene sine. De jobber ofte i butikk, på puber, på restauranter, på sykehjem, i hjemmetjenesten osv. Alt for mange i denne gruppen blir utnyttet.

Vi har et felles medlemskap og et felles ansvar for denne gruppen, men også et felles medlemskap som heter LOs Studentmedlemskap, og det er det jeg har lyst til å ta litt tak i. Det er det vi tilbyr dem. Geir var inne på det. Det går så det suser sa han og vi har passert 10 000 studentmedlemmer, men vi har så enormt større potensiale enn som så. LOs Studentmedlemskap er et unikt medlemskap der vi tilbyr faglig vern i arbeidssituasjon på tvers av forbundene. Men vårt problem er at det her tilbudet ikke er godt nok forankret ute på den enkelte arbeidsplass. Først blir de ofte vervet av en utdanningsinstitusjon. Men så oppstår

det kanskje et problem i deltidsjobben og da får de ikke den hjelpen de skal ha, i alt for mange tilfeller. Et eksempel er en sykepleierstudent. En sykepleierstudent skal være organisert i Fagforbundet på grunn av den yrkesretningen den går. Men fordi den ofte har en deltidsjobb f.eks. på en pub, så skal den ha hjelp av Fellesforbundet. Det er da denne personen ikke får den faglige hjelpen, og det er det som er problemet. Det gir et svært dårlig førsteinntrykk av LO for unge. Snur vi ryggen til unge, så vil også dem snu ryggen til oss. Så LOs Studentmedlemskap må forankres mye bedre i forbundene.

Jeg er helt sikker på at verdien til fagbevegelsen står veldig sterkt blant unge. Men da må også være ute og være synlig, nær og stolt på høyskolene og universitetene, slik som Geir viste et bilde av her i forbindelse med åpningen av LOs studentsenter. Vi må gi et yrkesfaglig tilbud og ikke minst så må vi spørre dem om de ønsker å bli studentmedlemmer hos oss. For hovedårsaken til at de ikke er organisert er fordi de aldri har blitt spurt. Så enkelt.

LOs Studentmedlemskap er et medlemskap, som sagt, på tvers av forbundene. Jeg skulle ønske at vi hadde brukt i enda større grad SNS til være ute på utdanningsinstitusjonene på tvers av forbundene. For når utdanningsnivået endrer seg som det gjør i dag – over 50% av unge tar høyere utdanning – så er det helt avgjørende hvis LO skal opprettholde makta si i framtiden at vi klarer å rekruttere disse gruppene. Takk for meg.

Ellen Stensrud:

Takk til deg, Kristian. Neste er Steinar Nordahl Pedersen fra Industri Energi. Derne st kommer Hilde Nystad fra Offisersforbundet.

Rep. 62 – Steinar Nordahl Pedersen, Industri Energi:
Dirigent! Representantskap!

Jeg ble tigget til å gå opp her av Geir. Det var interessant og morsomt å høre på deg, Geir. Du var engasjert. Dette er også noe som engasjerer meg veldig. Det veldig kjekt å høre at Fellesforbundet har gjort en kjempejobb. 5 000 er formidabelt. De andre 6 000 som mangler på de 11 000 må en del av oss andre ha vært med på å bidra til. Jeg vet i hvert fall at mitt forbund også har en god innsats der. Men for all del – formidabelt!

Siste innleder sa avslutningsvis at de fleste har ikke blitt spurt og det var årsaken til at de ikke er organisert. Der er en av de tingene som, for meg som tillitsvalgt, er veldig viktig. Hvordan tar vi imot sommervikarer, studenter, innleide, deltidsansatte eller prosjektansatte som bare skal være inne i en kort tid? Jeg tror at det er litt for mange av oss som ikke legger så stor vekt på hvordan vi skal ta imot disse. Det var skremmende enkelt å organisere disse menneskene. Vi har kjørt en "drive" i vårt forbund. Det har vi gjort på vår arbeidsplass. Det var utrolig gøy. Riktignok hadde vi noen premier som lå der og ventet på oss. Og hvorfor skulle vi ikke ha det? Allikevel, det som slo meg når vi var ferdig – vi er for så vidt ikke ferdig – men når vi hadde kjørt denne "driven" her, var hvor enkelt dette var. Hvorfor skulle ikke vi ta innleide, går bort og hilse på dem, ta godt imot de. Ta høflig imot de. Spør hvor lenge de skal være der. Trenger dere oss, så er vi her. Det er utrolig mange som sier at den mottakelsen vi får er avgjørende.

Så er det en ting til – skoleungdommen. Vi har besøkt skoleungdom i avgangsklasser som har valgt kjemisk linje og som skal gå inn i prosessindustrien. Vi har organisert 30 personer i en jafs. Det koster de ingenting å bli medlem. Men vi har de og når de kommer ut i arbeidslivet så er de våre. De går ikke til naboen. Dette å besøke de videregående skolene i nærområdet er noe som flere kan tenke på. Mottakelsen av de er veldig viktig.

En ting som jeg har drøftet med de andre tillitsvalgte er noe som heter anstendighet. De fleste av oss går i den fellen at vi snakker om de andre som ikke er helt stuerene organisasjoner i forhold til oss selv. Personlig så føler jeg at jeg scorer mer i argumentasjonen når jeg holder meg til høflighet og anstendighet. Jeg kan gi et eksempel fra vårt eget forbund. Vi hadde for 2 år siden en voldsom polemikk mellom YS og vårt forbund, og innleggene var mange og harde begge veier. Da forlangte jeg fra mine toptillitsvalgte i mitt forbund at vi skulle være best i klassen på anstendighet i den diskusjonen. Jeg ville ikke akseptere noe annet fra mine fremste tillitsvalgte. Så den delen er for meg veldig viktig.

De innleide – jeg kan gi et ferskt eksempel fra min egen arbeidsplass. Vi har en del innleide, det må vi ha for å holde hjulene i gang fordi vi ikke produserer blyanter og ligger på lager til skolene begynner. Vi stiller i vår bedrift med blanke ark hver dag. Jeg kommer fra Mongstad base som er en forsyningsbase og vi må slutte døgnet hvert eneste døgn. Vi har en del innleide og dette har vi i samarbeid i protokollform med bedriften. Av disse innleide blir 9 av 10 organisert når de kommer til oss. Når begge parter, både de innleide og bedriften, en gang året når vi ansetter folk, så evaluerer vi disse folkene. Og de glir rett inn til oss og da går de også rett inn i klubben. Det har vi fått veldig gode tilbakemeldinger på.

I disse dager har vi hatt en tvistesak mellom LO og NHO som kommer fra vår bedrift om en skiftordning som er klart ulovlig, som nå blir kalt for forskjøvet arbeidstid og skal betales med overtidsprosent. Bedriften sier at det bare gjelder de faste ansatte. Det er klart, det holder ikke. Disse innleide som har gått i skiftordningen og som er våre medlemmer skal få full hjelp av oss. Det var et lite avhopp.

Ta godt imot sommervikarene. Der er det medlemspotensialer. Besøk skoleungdommer og studenter. Det koster de ingenting å være medlem, men de opparbeider seg rettigheter. Og ta like godt imot de innleide, for de er morgendagens kolleger. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk til deg Steinar. Dirigenten har nå 7 inntegnede talere på bordet og varsler at jeg kommer til å sette strek etter neste innleder. Så de som ønsker ordet må tegne seg under Hildes innlegg her nå. Strek settes umiddelbart etterpå. Jeg skal referere de som allerede har tegnet seg. Det er Hilde Nystad fra Offisersforbundet, Mette Nord fra Fagforbundet, Aud Stråbø Riise fra Fellesforbundet, Kjell Borglund fra Arbeidsmandsforbundet, Arne Hagen fra Fellesforbundet, Siv Karin Kjølmoen fra Fellesorganisasjonen og Thor Åge Christiansen fra LO Vestfold. Vær så god, Hilde.

Rep. 67 – Hilde Nystad, Norges Offisersforbund:

Dirigent og øvrige!

Jeg ble litt trygg av det innlegget som Geir holdt her. Spesielt når han kom inn på det med medlemsfordeler. Jeg har et medlem hjemme som kom med en kommentar: "Jeg er så gorr lei av de medlemsfordelene, for hvis jeg går på nettet så kan jeg få like gode og bedre vilkår selv". Det betyr ikke at jeg som person synes at vi ikke skal ha medlemsfordeler. Men jeg synes vi skulle ta de under posten "Trygghet i fellesskap". Vi er mange medlemmer. Vi kan få gode vilkår på de tingene som vi er nødt til å ha – forsikringer. Det vil være rekrutteringsfremmende hvis våre vilkår og vår pris er bedre enn konkurrenten. Så kan vi heller få litt hjelp til å søke på nettet hvis det er noen som trenger det. Vi skal ha for at det er kjekt å ha.

Hvis vi klarer å kommunisere og at vi faktisk har et bedre tilbud, i tillegg til den faglige støtten som vi får i denne organisasjonen, så har vi et godt budskap å selge. Det vil bli en god historie. Men en enda bedre historie er å selge at vi gjør en forskjell for arbeidstakere. At du kan gå ut og si at dette gjorde forskjellen for meg at jeg var medlem eller ikke medlem. Hvis du i tillegg klarer å komme inn på et område hvor vi kanskje ikke har så godt forhold til arbeidsgiver. Og så få en historie hvor både arbeidstaker og arbeidsgiver kommer bedre ut i et fellesskap, så har vi et godt budskap å selge. Da gjør vi en forskjell ikke bare for oss, men også for arbeidsgivere.

Mangfold – vi må gå inn på arenaer der vi kanskje ikke er så sterke. Jeg tror jeg det kanskje er størst potensiale for å selge solskinnshistorier og det er der de solskinnshistoriene kan komme til mest nytte i rekrutteringsøyemed. Takk for oppmerksomheten.

Ellen Stensrud:

Da har vi to nye inntegnede taler. Det er representant 113 Roger Pilskog fra Hordaland fylke og representant 94 Lill Sæther fra NTL. Og med det så er strek satt. Neste på talerlista er Mette Nord fra Fagforbundet og deretter Aud Stråbø Riise. Jeg minner om at dere har 10 minutter til rådighet inntil dirigenten eventuelt får med forsamlingen på noe annet. Men dere må ikke bruke det.

Rep. 10 – Mette Nord, Fagforbundet:

Det er veldig moro når det går i medvind og vi har vel også bidratt i stor grad til de gledelige resultatene som LO hadde med medlemsveksten i 2006. Det vi erfarer er at det å være nettopp synlig, nær og stolt det gir resultater. Men det vi også har sett er at det arbeidet vi gjorde i forkant av etableringen av Fagforbundet var å kartlegge hva er det som gjør at folk ønsker å organisere seg. Jo, det er trygghet på arbeidsplassen og det er yrkesfaglig fellesskap blant ant. Og det er selvfølgelig det som går på tariff. Det å utvikle yrkesfaglige tilbud til medlemmene sånn at de er i stand til å gjøre en bedre jobb, bidrar til å trygge arbeidsplassene. Våre medlemmer er i vesentlig grad ansatt i offentlig sektor og vi er selvfølgelig opptatt av at vi skal levere tjenester av god kvalitet, sånn at vi nettopp kan utvikle velferdsstaten til det vi har som målsetting å gjøre den til.

Det å satse på yrkesfaglig arbeid, yrkesfaglig tilhørighet til medlemmene våre, gir også resultater. Det som vi også opplever er, som Geir var inne på, konkurranse fra andre organisasjoner utenfor LO-fellesskapet. Og jeg tror ikke vi skal gå inn på den samme useriøse måten som de jobber på, men rett og slett synliggjøre hvilke verdier LO og forbundene står for. Det å jobbe seriøst er det som er den farbare veien.

Så har vi selvfølgelig noen utfordringer i familien og det er noen grensedragningsproblemer. Da er det viktig at vi greie å samarbeid sånn at vi løser problemene for medlemmene våre så de ikke forsvinner ut til våre konkurrenter. Det er vi ikke tjent med. Det er en sterk appell at vi greier å snakke oss gjennom en del av de problemstillingene og heller inngå samarbeidsavtaler framfor at medlemmene forsvinner ut. For det er til syvende og sist medlemmene vi er satt til å tjene. Det er de vi skal løse oppgavene for. Det er det vi må ha i fokus når vi jobber med medlemsarbeidet vårt. Takk for oppmerksomheten.

Ellen Stensrud:

Tusen takk, Mette. Da er Aud Stråbø Riise fra Fellesforbundet. Deretter er det Kjell Borglund fra Arbeidsmandsforbundet.

Rep. 30 – Aud Stråbø Riise, Fellesforbundet:

Det ble sagt her at vi skal møte medlemmene våre og ønske de velkommen. Da dunket jeg i sidemannen og sa at da får jeg et kjempeproblem. Jeg jobber i en bedrift der vi omtrent bare 50 igjen av våre egne i produksjonen og ca 150 polakker. Det er en kjempeutfordring og jeg er overbevist om at flere forbund kommer til å få de samme utfordringene som vi har. Så de som har gjort den kjempejobben i Fellesforbundet og i de store fagforeningene, de bøyer jeg meg i støvet for. Det har vært en formidabel jobb og jeg er ikke blant de som har vært i den gjengen for å si det sann. Jeg kommer fra en liten avdeling.

Det er tungt å få tak i dokumentasjon. De er redde og de kan ikke språket. Jeg som jobber på lager i verktøyavdelingen har med hele gjengen å gjøre og har mange rebusløp i løpet av uka. Det er morsomt mange ganger, men jeg blir også frustrert.

Det er enormt ressurskrevende. Det vi også merker etter hvert er at arbeidsgiversiden gjør hva de kan for å trenere dagen for tillitsvalgte. Det er slutt på de som tenker samfunnsregnskap. Nå er det reinspikka blåuss som er ute og går. De tenker ikke mennesker i produksjonen. Det er bare å brette opp armene og jobbe enda mer. Det hører jeg går igjen i flere og flere bedrifter. Så her er det noe som vi godt kan sette fokus på. Vi skal ha dyktige tillitsvalgte, men de tillitsvalgte rømmer etter hvert. De orker det ikke. Det blir en utmattelsesteknikk som de bruker.

En snakker om ungdommen her og at de skulle sittet på podiet. Det har jeg tenkt mer enn en gang. Vi er fine i ord, men den dagen vi skal prøve å vedta noe sånt, da sitter alle og niholder på vervene sine. Det er vel sannheten. Så kanskje vi skulle kvotere de inn. At det skal være en plass til ungdommen, for vil vi ha de med, så bør også ha de så høyt oppe at de blir et symbol for de ute. Ser at det nytter å være ung og at de får være med på øverste plan og ikke bare omtrent som vi sier "ja da, sønnen min, å så flotte dere er" og så blir det med det.

Så helt til slutt så måtte jeg nesten le når det ble informert om at KFO brukte vikarbyråer for å verve. Ja, da har vi jammen et godt argument. For eget forbund som ikke gidder å gå og verve engang, da spør jeg meg hva i all verden vil du med et sånt forbund. Takk.

Ellen Stensrud:

Den neste er Kjell Borglund fra Arbeidsmandsforbundet og deretter er det Arne Hagen fra Fellesforbundet.

Rep. 69 – Kjell Borglund, Norsk Arbeidsmandsforbund:

Dirigent! Repskap!

Jeg lurer på om Geir har en kalkulator som er feil. NAF har også vervet et par tusen nye medlemmer, så her er det et regnestykke som ikke går opp. Men det retter vi på. Positivt er det i hvert fall.

Jeg er opptatt av sosial dumping. I og med at vi må ut på landeveien og møte folk, så er det en kombinasjon her som er veldig viktig. Vi prater om at vi har mye makt som vi bør bruke fornuftig. Det er jeg helt enig med Geir i at den makta kan vi bruk når vi har behov, men ikke misbruke den.

Det går så det suser om dagen og alle er i jobb, og alt er bare rosenrødt, sånn tilsynelatende. Men vi må bare innse at det er mer og mer fanteri og svineri. Jo bedre går, jo verre blir det. Det foregår så mye snusk i en del bransjer, og jeg tror det foregår nesten i alle bransjer snart.

Det må vi gjøre noe med. Det som jeg savner er når vi er ute og prater med folk, så får vi stadig vekk signaler og tips, men folk ser lite hva som skjer. Det skjer ingenting. Nå vet jeg at Arbeidstilsynet styrker noe og det foregår ting som gjør at en kan få mer midler og mer muligheter, men det går sakte. Så svineriet får bre om seg. Det blir bare verre og verre. Vi har mange eksempler på folk som blir utnyttet på det groveste i Norge i dag, og det skal ikke skje.

Så mitt ønske er at når vi går ut nå og hører om disse tingene, så tar vi det på alvor. Så sender vi det inn og så henger vi ut folk i avisen, og så bruker vi vår makt til å få gjort noe med det. Her må vi ta våre samarbeidspartnere i regjeringen og si at her må det gjøres ting. Det er viktig. Dette har noe med troverdigheten vår å gjøre og det er viktig at folk ser at det skjer noen ting. I hvert fall si ifra at sosial dumping vil vi ikke ha. Det er vi sterkt imot og det vil vi fjerne. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk for det, Kjell. Neste er Arne Hagen fra Fellesforbundet og deretter er det Siv Karin Kjellmoen fra Fellesorganisasjonen.

Rep. 38 – Arne Hagen, Fellesforbundet:

Ja, Representantskap!

Det var en engasjert taler som vi hørte her om organisering, og det er bra. Samtidig så må vi se på den virkeligheten som omgis oss og da kan vi stille spørsmålet om vi skal ha organisering for enhver pris. Grunnen til at jeg sier det er at det er en god del plasser i dette landet her og en god del forbund, blant annet i Telemark, så er det mange jeg kjenner som jeg ikke ville organisere, fordi det forbundet som de skulle være organisert i har ikke noe lokalapparat som kan ta imot de. Er det noe av det verste vi kan gjøre så er det å organisere folk og love dem noe som vi ikke kan holde. Den første betingelsen for at vi skal organisere noen er at de vi organiserer, de kan følge opp og de kan vi gjøre en jobb for. Og det tror jeg det er veldig mange forbund som burde tenke litt på. Vi ser stadig vekk at forbundene tenker mye mer på andre ting enn å bygge opp et lokalapparat ute som kan følge opp medlemmene.

Så vil jeg komme tilbake til det med sosial dumping, som begge de to forrige var inne på. Spesielt det Aud sa, som er veldig typisk. Ute nå så er det en eksplosjon. Det er i ferd med å bygge seg opp en ny arbeidskraft... her i Norge av lavlønnede fremmedspråklige. De fleste bedrifter i Norge har mellom 1 og 20 ansatte. En stor del av den nyrekrutteringa som foregår nå i arbeidslivet, den foregår i bemanningsbyråer. Det er komplisert å organisere i bemanningsbyråer. I stor grad blir bemanningsbyråene brukt som rekruttering til faste jobber i firmaer som de leier ut til, og det betyr i praksis at de aldri vil få et tillitsmannsapparat som er opptatt av bemanningsbyråene i all hovedsak. Det jeg vil frem til er at forbundene og LO må i mye større grad sette fokuset på den problemstillingen her. Det vil aldri bli et skikkelig tillitsmannsapparat i et bemanningsbyrå fordi de beste hele tiden blir ansatt i firmaene og det er som regel de beste som blir tillitsvalgte.

I tillegg har vi som sagt 1 til 20 ansatte i de fleste firmaer i Norge. LO og de fleste forbundene har en oppbygning som ikke tar hensyn til dette. Vi har en oppbygning som er bygd opp over gamle store industristed og gamle store arbeidsplasser. I dag skal kanskje de fleste tillitsvalgte læres opp og de jobber i en bedrift på 1 til 20 ansatte. Da kan du tenke deg hvor komplisert det er å være tillitsvalgt og ivareta medlemmenes interesser. Derfor må LO i mye større grad begynne å tenke etter hvordan skal vedtekter, hvordan skal hovedavtale og hvordan skal organisasjonen bygges opp slik at vi kan være i stand til å ivareta og følge opp de ansatte organiserte i små bedrifter. For det er tøft for tillitsvalgte når de står og jobber sammen med

sjefen til daglig. Her har ikke LO noe apparat som er tatt slike hensyn, og det er kanskje fordi det er for få som jobber i LO som kommer fra sånne små bedrifter. Her har vi mye å gjøre.

Så er det viktig det som Mette fra Fagforbundet var inne på. Vi må ha et system som gjør at vi kan møte konflikter som oppstår når det er snakk om at arbeidstakere kanskje må bytte forbund. Arbeidsplasser skifter eiere ganske fort og det medfører også at de skifter områder hvor de skal være organisert, og vi får hele tiden grenseland. Hvis ikke LO greier å ha en politikk på dette som gjør at vi ivaretar medlemmenes interesser og ikke forbundenes interesser, så får vi også et problem. Så jeg håper LO er i stand til å tenke nytt og spesielt ta seg av det med sosial dumping for det gjelder ikke bare i byggebransjen. Jeg tror det som Aud sa er veldig, veldig riktig og det er veldig komplisert. Det er vanskelig og det er veldig uoversiktlig. Vi har ikke noe lovverk som fungerer. Vi har ikke noe system til å ta oss av dette. Så der har LO en jobb å gjøre og håper at dere kommer med det etter hvert.

Ellen Stensrud:

Neste er Siv Karin Kjellmoen og deretter Thor Åge Christiansen. Ifølge kjøreplanen skal vi være ferdig om 10 minutter, men bare ta ordet du.

Rep. 41 – Siv Karin Kjellmoen, Fellesorganisasjonen:

Representantskap og dirigent!

Jeg tror ikke jeg skal snakke i 10 minutter. Takker for en veldig engasjerende innledning du hadde. Jeg blir stolt og jeg er stolt av å være medlem av LO. Jeg synes det også er veldig viktig at vi er medlemmer av LO, både dem som jobber i offentlig sektor og i privat sektor. For det er der styrken til LO ligger, mener jeg.

Som FO-medlem er jeg medlem av en organisasjon som er et forbund for langtidsutdannede spesielt. Det vi skryter alle sammen oppe på talerstolen her om hvor mange vi rekrutterer i året. Vi rekrutterer ca 1 000 i året. LO må bli enda flinkere enn det vi har vært så langt til også å rekruttere langtidsutdannende. Fremtiden består i offentlig sektor av mange langtidsutdannede etter hvert. Men vi er veldig glad for den innstasen som gjøres og at vi får lov til å være med på den fra FO sin side.

Jeg skal fortelle litt om hvordan vi organiserer studentene våre, for jeg tror det er noe lære på en del ting av det. Vi har FO-studentene og FO-studentene sitter i våre styrende organer med tale- og forslagsrett. Det tror jeg er viktig for at gjennom det så blir studentene kjent med fagbevegelsen og hva vi står for, politikken vår og at det er viktig å være organisert. De blir kjent med FO. Deres fremtidige organisasjon i forhold til yrkesstolthet og i forhold til det å være med også i fagbevegelsen, der de også får lov til å delta i forhold til faget sitt. De får delta på kurs og seminarer. Vi holder også egne organisasjonskurs for dem. Og det som kanskje er det viktigste som det sies noe om her nå, det er at også rekrutterer da selvfølgelig mye yngre folk inn i styrende organer. Vi ser at studenter som har vært aktive også blir aktive i lokalavdelingen sin, og vil gjerne være med å få lov til å sitte i styre og stell lokalt, men tar også kampvoteringen på det å få lov til å være landsstyreprerentanter blant annet. Det er ganske viktig å få de unge folkene inn, som flere her har sagt, så vi ikke blir bare middelaldrende og eldre som sitter og styrer innad i LO. De her medlemmene våre fortsetter selvfølgelig også da som medlemmer når dem opplever at FO er en god organisasjon.

Det som også er viktig er at vi i offentlig sektor samarbeider med de organisasjonene som er i offentlig sektor innad i LO. Det finnes selvfølgelig en god dårlige eksempler, men et veldig godt eksempel er det som jeg fikk fortalt i dag fra Anne Hall i Fagforbundet. Hun forteller

meg at oppe i nord nå går de sammen, FO og Fagforbundet, om å ha møter i forhold til alle de turnusene som de skal godkjenne rundt omkring, som rett og slett er ulovlig mange steder. Jeg synes det er et kjempegodt samarbeid for da klarer ikke arbeidsgiver å splitte oss. Da klarer vi å stå samlet om å få til gode arbeidsforhold for våre medlemmer. Både FO sine og Fagforbundet sine. Jeg tror sånne ting er kjempeviktig, at vi står samlet i LO når det gjelder disse tingene her.

Til slutt så tror jeg det er ganske viktig, som Egil Roald Mongstad sa under beretningen, at LO viser politikken sin gjennom beretningen, gjennom avisartikler, ute blant medlemmene osv, viser at LO er en organisasjon som står på egne bein rent politisk og er en selvstendig organisasjon, og ikke en del av Arbeiderpartiet.

Ellen Stensrud:

Takk til deg, Siv. Da er det Thor Åge Christiansen. Deretter er det Roger Pilskog fra Hordaland fylke.

Rep. 108 – Thor Åge Christiansen, Vestfold fylke:

Kamerater! Dirigent!

Det er alltid morsomt å registrere at først så er det litt tregt å få i gang debatten, og når den først starter så må vi se å få sluttet nå for vi skal av gårde.

SNS eller godt gammeldags fagforeningsarbeid, som Geir kaller det, er svært viktig og er jo grunnlaget for at vi har medlemmer i det hele tatt og at vi er en fagbevegelse. Som han fra Fellesforbundet sa i stad så funker det hos dem. De har et apparat som fungerer og det fungerer veldig godt. Det fungerer også veldig godt der jeg kommer fra – Larvik – og også i hele Vestfold, så vidt jeg vet.

Det er ingen grunn til å være bekymret for det gode arbeidet de gjør og jeg er stolt av det de gjør. Det er flott å vise til det arbeidet de gjør når jeg snakker som LOs representant rundt omkring med de andre forbundene. Det som er pinlig noen ganger er hvis jeg som NNNs tillitsvalgt spør om hjelp fra Fellesforbundet, så får jeg hjelp. Spør jeg som LOs representant så er det ikke bestandig jeg får det. Det synes jeg er litt underlig. Det må vi ta litt alvorlig, for vi ser det også økonomisk.

LO-avdelingene rundt omkring er jo grunnlaget for at vi skal greie å hjelpe de forbundene som ikke har så store menneskelige økonomiske ressurser lokalt. Det er derfor vi har LO-avdelingene trodde jeg. Så er det sånn at når jeg leste beretningen så står det at LO Vestfold, hvis jeg regner ut medlemsmassen der som et eksempel, skulle hatt 825 000 kroner i kontingentinngang hvis vi hadde fått minimumskontingenten. Altså det som vi har vedtatt på LO-kongressen at LO-avdelingene er viktige og de skal tilføre oss en økonomisk ressurs så ikke det skal være noe hinder. LO Vestfold totalt sett med de 6 avdelingene som er der får inn ca 500 000 kroner, altså en manko på 325 000 kroner. Og for eksempel fra denne talerstolen her – ikke denne, men den som er i Oslo – etterlyste jeg litt engasjement fra forbundene for å hjelpe til å rydde opp i det. Vi sendte også ut et brev til alle forbundene, i hvert fall til de som ikke betalte inn, og vi hørte ikke et ord.

Flere forbund gjør en kjempejobb, også i LO-avdelingene, og det er de forbundene som greier å tilføre medlemmer. Så er spørsmålet; er det sånn at de som ikke tilfører ikke ønsker LO-avdelingene eller hva er det vi ønsker? Det er jo gjennom der, gjennom det samarbeidet vi har lokalt i LO-avdelingene, at vi blir en sterk røysle på alle mulige områder. Det er der vi har

krafta. Jeg tror du skisserte opp her i stad 2,3 millioner medlemmer, ikke 1 million, som var målet ditt. Var det ikke det du? Hvis det er den veien vi skal, så er vi nødt til å ta vare på alle forbundene. Det ber jeg også forbundsledelsen som sitter her hjelpe til med. Noen bidrar veldig bra og noen bidrar mindre bra. Da er spørsmålet mitt; ønsker vi LO-avdelingene? Og hvis vi ønsker det, så hjelp til å få det til å funke sånn at vi hjelper forbundene også. Og da hjelper vi hverandre og så har vi sirkelen i gang. Det håper jeg på. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Thor Åge. Da er det Roger Pilskog og deretter siste taler som er Lill Sæther i NTL. Vær så god, Roger.

Rep. 113 – Roger Pilskog, Hordaland fylke:

Repskap!

Først vil jeg si til Aud som jeg hørte bekymret seg litt over alle disse gamle fremme og podiet og for så vidt ute i salen. Vi huske at alle de gamle begynte et sted som ung og å gjøre det motsatte er kanskje ikke å anbefale, tror jeg. Vi må begynne et sted.

Det jeg har lyst til å si er at jeg ble litt inspirert av Geir da han snakket om godt gammeldags fagforeningsarbeid. Da tenker jeg litt tilbake da jeg liksom ble tauet inn i fagforeningen for å være der på heltid 1 års tid og har for så vidt vært der siden. Det var i 1996. Da hadde vi 1 500 medlemmer, som var relativt lite etter lengre tids hestekur i byggebransjen, og styret skulle da satse på rekruttering. Nå skulle det satses. Foreningen hadde selv sagt alltid drevet med rekruttering. Det var ikke noe nytt i seg selv, men det nye skulle da bli dette med synlighet. Det skulle være uniformering i form av klær som vi brukte og det skulle være uniformerte biler som viste når vi var rundt. Ellers var det ikke noe annet enn godt gammeldags fagforeningsarbeid vi gjorde. Det var bare at det var mange flere som så det enn før. Nå er det veldig lenge siden at jeg personlig organiserte et medlem, det må jeg bare tilstå. Men dette har vi likevel gjort jevnt og trutt i 10 år og nå i mai rundt vi 3 000 medlemmer. Så på de 10 årene så har vi doblet det. Og rett nok så har det optur og det er mange som bidratt og mange ting har vi gjort. Men likevel noe har vi gjort riktig. Så jeg kan skriv under, Geir, at synliggjøring det fungerer. Til og med blant polakker så fungerer det veldig godt. Men det må ha et innhold.

Så er det litt denne bekymringen da. For jeg er jo også leder av en LO-avdeling som jeg vil påstå fungerer rimelig godt. Der drøfter vi SNS og byaksjonen. Det var usedvanlig vanskelig å begeistre styret med denne byaksjonen og særlig dette med tverrfaglig rekruttering var det mange som til dels agerte sterkt imot. Det endte jo med at det var ikke noe overveldende stort prosjekt i Bergen rundt det. Jeg kan godt forstå det for de fleste foreninger og de som sitter i styret kommer fra foreninger. De sitter i egne foreninger og arbeider med et eller annet. De driver med rekruttering selv der de er. Og slik gjør de LO stolt, sterk og synlig – og alt det vi nå skal være. De vil ikke slippe fokus på det de holder på med. Det forstår jeg. Godt gammeldags fagforeningsarbeid fungerer. Men også det som Arne Hagen dro opp, altså etterarbeidet. Folk må vite at du er der den dagen de har behov for noe. Da må vi være tilstede. Det er også en del av det. Det er kanskje også noe av problemet med å organisere for andre. Hva kjenner vi til i deres organisasjon, hvordan fungerer den, hvordan er tariffavtalen og så videre.

Jeg tror at den dagen dette skal evalueres så får vi ta dette litt med oss. Jeg tror det er vanskelig å starte et slikt prosjekt fra toppen. Vi må først kartlegge hva det er man egentlig ønsker seg der ute og så prøve å motivere til det som bør gjøres. I fremtidige SNS-prosjekt må

vi i større grad hensynta det. Vi må sikre at noen der ute faktisk er veldig interessert i å gjøre den jobben noen ønsker skal bli gjort. Takk.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Roger. Da er siste taler Lill Sæther før Geir Mosti slipper til med svar på kommentarer og spørsmål. Vær så god, Lill.

Rep. 94 – Lill Fanny Sæther, Norsk Tjenestemannslag:

Dirigent! Kamerater!

Jeg synes dette her er veldig bra, Geir, og jeg hatt kjempesans for hele dette opplegget helt fra det ble lansert. Og jeg synes det er kjempegøy å stå på stand. Det er veldig morsomt å få snakke med folk og få lov å promotere LO og fagforeningen min, som er NTL.

Når du sier at vi skal drive godt gammeldags fagforeningsarbeid så tenker jeg på den debatten jeg hadde med Morten Meyer, eller prøvde å få i gang, om hva som var moderne. Når du sier gammeldags så synes jeg heller du skal si moderne, for det fungerer jo faktisk i dag. Det er kjempemoderne å være ute og prate med folk og rekruttere medlemmer til fagbevegelsen. Vi trenger det fordi vi vil ha makt, vi vil være store og vi vil ha innflytelse. Da er det viktig som flere har sagt at vi må ha flinke tillitsvalgte lokalt, men man må også ha et sterkt og aktivt grunnplan i fagbevegelsen. Jeg vet at noen ganger synes dere at vi er litt sånn "a pain in the ass", men faktum at vi faktisk har veldig god kontakt med medlemmene. Jeg er ute og snakker med medlemmer hele tiden og jeg tror jeg har bedre kontakt med medlemmene enn noen av de som synes vi er "a pain in the ass". Vi prøver da å få LO-ledelsen til å skjønne hva medlemmene ønsker.

Flere har tatt opp dette med langtidsutdannede. Det skal jeg også bare nevne at selvfølgelig er en utfordring i vår sektor. Men jeg synes NTL har gjort og gjør et veldig bra arbeid nå. Man har kommet i gang med dette med langtidsutdannede. Vi rekrutterer langtidsutdannede uten å selge strøm og bensin. Vi selger budskapet. Det er sånn at jo flinkere vi er til å selge LOs budskap, jo mindre blir YS og Akademikerne. For veldig mange er enige med oss. Spesielt når de da får høre om budskapet og blir spurt om å bli medlemmer, som det var noen som sa.

Men det er en annen ting også. Tariffpolitikken har faktisk skaffet oss mange medlemmer når vi forteller hvilket fantastisk arbeid som gjøres fra NTL og LO Stat sin side, for å få til de tariffoppgjørene, særlig de to siste, som vi har hatt. Medlemmene er veldig fornøyd med resultatet. Og da har Morten hatt et samarbeid med YS Stat og med Unio. Sånn at det at man på en måte ikke skal samarbeide, det synes jeg blir for galt. For så lenge man får til et resultat som er bedre enn man ville fått alene, så synes jeg samarbeid er helt greit og vi samarbeider mye lokalt. Får vi til ting sammen, så samarbeider vi.

Det var noen som nevnte dette med andre arbeidsgiverformer og sosial dumping, som da følger med det. Tjenestedirektivet som jeg er så skeptisk til sammen med flere andre – vi er jo skeptiske til det blant annet fordi du får en arbeidsgiver sitter i Litauen eller et eller annet sånt sted. Det er altså bare peanuts mot det som vi kan møte nå, nemlig en arbeidsgiver som er et fond. Hvem skal du forhandle med da? Det er en utfordring.

Jeg kan jo også bare nevne at LOs miljøsyn er en utfordring i vår sektor, fordi vi har så innmari mange medlemmer som jobber med miljøspørsmål. Vi har medlemmer i Naturvernforbundet, Grønn Hverdag, Statens Forurensningstilsyn, Miljøverndepartementet og Direktoratet for Naturforvaltning. Vi hadde også noen utmeldinger til å begynne, med da LOs

miljøsyn var oppe til debatt for ikke så veldig lenge siden. Men jeg har vært der og vervet på verveaksjon. Har stått i lobbyen og delt ut kaffe og vafler, og kommer i kontakt med en del av de folkene som da har meldt seg ut. Og det argumentet som jeg har solgt veldig bra, er at jeg har sagt det er bedre å være medlem av en organisasjon som faktisk har et miljøsyn og som kan endres fordi vi har debatt, enn å være med i en organisasjon som ikke har noe miljøsyn i det hele tatt.

Så var det en som sa – noe som jeg ble litt provosert av – at han ikke rekrutterer medlemmer til fagforeninger som ikke har noe lokalt apparat. Det har jo ikke vi. Jeg synes personlig at det er et problem, men hvis jeg treffer en arbeidstaker så ville jeg vel aldri si; nei, deg vil jeg ikke melde inn i LO. Det synes jeg er ganske spesielt. Vi må jo samarbeide. Jeg ville aldri finne på å si at jeg kan ikke organisere deg fordi du kommer til å være i en virksomhet med fire ulike LO-forbund. Det går ikke an. Vi må samarbeide innad. Vi må stå sammen.

Det gjelder også dette studentmedlemskapet. Det må bli bedre og det må bli bedre forankret, som jeg sa. Så det er jeg helt enig i. Men vi har i hvert fall fått et studentmedlemskap. Takk for meg.

Ellen Stensrud:

Takk skal du ha, Lill. Da ber dirigenten om litt tålmodighet. Det er varmt og det er elendig luft både nede hos dere og hos oss, men vi må slippe til Geir så han får muligheten til å svare på konkrete spørsmål og kommentarer. Vær så god, Geir.

Geir Mosti:

Dirigent! Kjære venner!

Takk for mange gode innspill og jeg har notert nesten alt, så det skal vi ta med i det videre arbeidet. Veldig, veldig bra. Og så glemte jeg å si at jeg synes det er flott at ungdomsutvalget i Troms er på møtet. Jeg synes det er kjempebra at dere er her.

Nå er det sånn at det er flere som har vært oppe og nevnt dette med medlemstall. Vi kommer aldri til å få det til å stemme det som jeg legger frem fordi det er så mye rundt dette. Jeg nevnte ikke at vi vervet egentlig ikke bare 11 594, men vi vervet 40 000. Men jeg liker ikke å si at vi har utmeldinger. Spesielt ikke når vi har journalister tilstede. Vi vervet altså 40 000 medlemmer i fjor og det er kjempebra.

Hans-Christian Gabrielsen var opp og sa hva Fellesforbundet har gjort. Det var akkurat det jeg snakket om i starten. Dette med at det er forankret i ledelsen. At ledelsen går for at man skal drive rekrutteringsarbeid og vervearbeid. Akkurat det samme som Sture, Peggy og Stein staket ut en kurs for Handel og Kontor. Alle forbundene har jo laget planer, men det er viktig at man har disse planene. Jeg prøvde meg jo på at LO skulle ha 1 million medlemmer i 2009 hvis vi lyktes med dette her. Det skulle jeg aldri ha sagt. For herre min dag hvor mye tid jeg måtte ha brukt på det der. Jeg har tro på det. Jeg har tro på at vi skal lykkes. Jeg sier ikke vi greier 1 million, men vi skal i alle fall komme langt på vei i det arbeidet der. Så det å ha en vervestrategi og ha en strategi som er forankret i ledelsen er utrolig viktig. Og så er det dette med de lokale tillitsvalgte. Det er de som er hele nøkkelen. Vi må drive med motivasjonsarbeid, vi må ta vare på dem og vi må sørge for at vi legger forholdene best mulig til rette. For det er de som gjør jobben. Derfor så skal vi ta oss veldig godt vare på dem.

Kristian, du var inne på dette med studentmedlemskap og det er jeg helt enig i. Det må vi få bedre forankret. Vi skal kjøre en undersøkelse i løpet av høsten der vi skal se hvor mange av

studentene som kommer ut i arbeid vi greier å organisere. Det skal gjennomføre en undersøkelse for oss på og det ser jeg frem til, slik at vi blir trygge på hvordan vi skal gå videre.

Når det gjelder dette med å organisere vikarer og ekstrahjelp. Jeg synes man må være på hugget. Man må organisere alle bare de trår over dørstokken. Vi ser jo at de som kommer inn som ekstrahjelp eller vikarer får faste stillinger etter hvert. Når vi går rundt og snakker og skal organisere folk, skal vi ikke kunne gi de en tariffavtale. Det er jo en del av det vi skal selge. Vi må gi dem en tariffavtale så de kan se hva det her innebærer. Da må vi ikke vente til vi har organisert dem for å gi de en tariffavtale. Den må de jo få i hånda der og da. Ferdig med det. Og så må vi lage rutiner som gjør at med en gang vi får nye medlemmer så får de en velkomstpakke slik at de blir kjent med hvordan systemet er. Det må ikke gå en måned eller to fordi de som skal sende det ut ikke har tid til å gjøre det. Det er prioritert nummer en. Det å få ut materialet til de nye medlemmene sånn at de ser hva dette innebærer.

I forhold til sosial dumping så vet dere alle hva vi mener om det. Jeg går ut i fra at dere vet det, hvis ikke så har vi vært for dårlig til å markedsføre det. Nå har vi begynt med "Siste nytt fra Sekretariatet". Vi legger ut fortløpende saker som vi har til høring. Det går voldsomt med saker gjennom Sekretariatet både til høring og møter med departement og statsråder og hele pakken. Det må vi markedsføre. Vi må markedsføre at vi er der og gjør en jobb. At medlemmene kjenner seg igjen. At de innenfor luftfarten ser at vi gjør noe. Innenfor sjøfarten – når vi får på plass saker – så ser de at takket være LO og forbundene så har vi fått gjennomslag for det. Det må vi markedsføre og vi må gjøre på dagen. Vi må ikke la det gå måneder. Vi må være i forkant. Hvor er YS i det her? Hvor er konkurrentene våre? Jeg ser de aldri når jeg er i departementene. Og er de der, så har de ikke noen meninger. Det er vi som har handlingsprogram. Det er vi som har politikken. De har ingenting. De er frie og uavhengige. Det var ikke meningen, men skit! Jo, men det må vi utnytte.

Så skal jeg bare ta til sist det her med organisasjonstvister, for det jobber jeg mye med. Det har jeg jobbet med i mange år. Men det er helt klart – vi har en organisasjonsplan fra 1956. Og så har vi et Bodø-vedtak fra 1998. Skal vi fortsette sånn, så kommer vi dure og krangle i alle år framover. Utrede og utrede og utrede, og komme med forslag for folk, men det er ikke en kjest som tørt å gjøre noe med det når vi skal fatte vedtak. Det blir jobbet og jobbet. Det blir utredet masse om det her, men det blir pakket i skuffer fordi man ikke er i stand til å fatte vedtak. Skal man gjøre noe, så må man gjøre det nå. Vi har ikke så veldig god tid til å få orden på dette. Det er egentlig veldig trasis at vi skal krangle om hvor man skal være medlem. Hovedsaken må være at man kommer inn i systemet.

Og så helt til slutt. Vi har altså 40 000 tillitsvalgte, som jeg sa. Det er sånn – jeg tror det var du, Roger Pilskog, som var inne på det – at vi må ikke tre dette ned over hodet. Det må ikke komme fra toppen. Men det vi har gjort med "Synlighet, nærhet og stolthet" er at vi har reist rundt. Vi har pratet med forbundene. Vi har pratet med tillitsvalgte. Vi har forankret det i alle ledd, helt opp til Sekretariatet. Så jeg har brukt veldig mye av min tid på å få dette forankret. Jeg vet hvordan det er, når noe blir trødd ned over hodet på noen, så går det ikke. Men det er klart at enkelte aksjoner som det her kan vi diskutere. Jeg vil gjerne ha en ny aksjon til neste år. Vi har 40 000 tillitsvalgte og hvis alle de 40 000 gikk ut én eneste dag og vervet ett medlem, så hadde vi hatt 40 000 nye medlemmer. Én dag – ett medlem – 40 000. Hadde vi enda greid 23 000 så skulle jeg ha vært fornøyd. Men det bør vi egentlig tenke på. Ha en sånn tillitsvalgt dag til neste år – ut og verv ett medlem – 40 000, så håper jeg på 23 000.

Lykke til med arbeidet. Takk.

Ellen Stensrud:

Da er også SNS behandlet og vi er ferdig med dagsorden.

Jeg har fått en ny melding til dere. Jeg begynner å føle meg som et uautorisert telegrambyrå her etter hvert. Men det er nå så. Det er en hyggelig melding, derfor så tar jeg den. Som en kompensasjon for at båten ikke går, så sier hotellet at det er mulig å få mer enn en øl eller en mineralvann på bussturen. Så da et vet dere også om det.

Minner om at vi møter klokka 9 i morgen. Tusen takk for hjelpen i dag. Vi skal ha fest.

Møtet er hevet!

Onsdag 6. juni 2007

Trine Lise Sundnes:

Kan dere finne plassene sånn kan få startet opp. Først og fremst så vil jeg ønske velkommen til dag 2 og takke for en veldig hyggelig kveld i går. Det var tydelig at det var god stemning ute på Sommarøya i går. Jeg tror de aller fleste av oss hadde det all right.

Jeg tenkte først og fremst å ta noen praktiske ting. Jeg håper at alle har husket på å sjekke ut av rommene sine, sånn som dirigenten annonserte i går. Det blir satt ut kaffe, kaker og frukt klokka 11, så jeg skal prøve så godt det går å sørge for at vi får lagt en pause til da.

Så tenkte jeg at jeg skulle benytte anledningen til å gratulere Geir med dagen. Gratulerer med dagen, Geir.

Vi har fått inn en permisjonssøknad fra representant 101 Stein Grøtting, som søker permisjon fra 10.30 og ut møtet grunnet tidlig fly i forbindelse med et oppdrag i Trondheim. Kan Representantskapet godkjenne den permisjonssøknaden? Det kan det. Da er den godkjent.

Før vi starter opp i forhold til innledningene, så har vi lagt ut den næringspolitiske uttalelsen for nordområdene som ble lagt ut i går. Jeg tenkte at det hadde vært all right hvis de av dere som har forslag til den uttalelsen, leverer inn det under Helga Pedersens innlegg, slik at vi har en oversikt over de forslagene som eventuelt kommer inn til den uttalelsen. Jeg regner med at de fleste av dere tok med dere uttalelsen i går og det ligger fremdeles eksemplarer ved døra. Da tror jeg vi har gått gjennom det rent praktiske.

Og da er vi er så heldig å ha fått fiskeriminister Helga Pedersen hit til oss. Da får jeg opplyst at Roar gjerne vil ha ordet først, så da overlater jeg ordet til Roar. Vær så god, Roar.

Miljø og nordområdene

Roar Flåthen:

Jeg får også si takk for i går. Mitt inntrykk var vel at vi hadde det hyggelig på turen og vi hadde et godt møte i går. Men jeg vil på mange måter si at dagen i dag skal være høydepunktet på dette møtet her i Tromsø.

Vi skal nå snakke om miljø, men da spesielt knyttet til nordområdene og Barentshavet. Jeg hadde bare lyst å si sånn i stikkord at det er også et område som LO har brukt mye tid på og har også klarer meninger om i vår politikk. Når det gjelder nordområdene og denne regionen så har det i hvert fall vært viktig for LO å ha som et klart utgangspunkt at denne regionen har selvsagt også rett til å utnytte de mulighetene som ligger her oppe, ut i fra de naturgitte forutsetningene som er, på samme måten som vi har hatt den muligheten på andre plasser i landet. Og så har vi selvsagt vært opptatt av at det må gjøres på en bærekraftig måte, og det er viktig med en god ressursforvaltning og hensyntagende til alle næringsinteressene som ligger i dette området. Men det ligger så betydelig naturrikdom i nordområdene, at dette området er jo ikke bare for regionen, det er viktig også for Norge på hvordan vi utnytter det på en forsvarlig måte.

Jeg hadde lyst til å si det litt sånn innledningsvis. Og det betyr jo at vi også vil stille krav til at denne regionen skal ha noe igjen i forhold til utnyttelse av disse viktige ressursene her oppe i regionen. Og det betyr at vi må stille krav til styrket infrastruktur i kommunene. Vi må sørge for at det gode sykehus og helsetilbud, og at det blir en positiv utvikling i infrastrukturen i regionen samtidig som dette her utvikler seg. Dere som kommer herfra og bor her skal vite at dere i hvert fall har LO fullt og helt på lag på det.

Så er vi veldig glade for at vi har to politikere som har veldig god erfaring både i sentralpolitikken og i det politiske bildet her oppe. Vi er veldig glade, Helga, for at du kunne komme til oss og være med oss her i dag, og ha en innledning, både fordi du er nyvalgt nestleder i Arbeiderpartiet og fordi du er fiskeriminister – og det ikke en post som ikke er viktig, ikke minst i dette området her oppe, som rår over så mye av våre fiskeriresurser. Så er det jo sånn at Helga har en lang bakgrunn. Hun har vært leder av Samepolitisk råd i Arbeiderpartiet, fylkesordfører i Finnmark, politisk rådgiver for næringsminister Grete Knudsen og er nå fiskeri- og kystminister, bare for å nevne noe.

Så har vi også fått Paul Dahlø som har en god politisk bakgrunn. Han er tidligere ordfører i Sørreisa, tidligere leder i Troms Arbeiderparti i to runder og nå er han fylkesrådsleder i Troms.

Så vi ser nå frem til de innleggene som dere nå skal holde for oss og jeg håper at vi også kan få en god debatt etterpå. Så ser dere at vi har noen kart her oppe. Det er noe som vi nå har bestilt fra Ocean Futures og det er noen som lager kart. Vi har flere kart som viser fisk, olje og miljø, altså ressursutnyttelser og sånn, så vi kan komme litt tilbake igjen til det. Men det ble ikke så tydelig som vi hadde håpet på, men kommer til å bruke en del av dette i LO når vi holder foredrag rundt disse tingene fordi dette skal illustrere veldig godt disse ressursene som ligger her oppe. Dette er da bare et eksempel på et av disse kartene.

Da ønsker jeg dere hjertelig velkommen!

Trine Lise Sundnes:

Da Helga Pedersen, ordet er ditt. Vær så god.

Helga Pedersen, Fiskeriminister:

Kjære alle sammen! Tusen takk for invitasjonen til å komme hit på Representantskapet og snakke om en sak som er veldig viktig for Regjeringen. Så la meg også fra min side få ønske dere velkommen til min landsdel. Det er en landsdel med mange muligheter og også en del

utfordringer. Og det er akkurat det som Regjeringen sin nordområdestrategi handler om, nemlig det å ta i bruk muligheten i nord til beste for landet og til beste for befolkningen i Nord-Norge. Nordområdesatsing handler i tillegg til å ta i bruk muligheter å finne løsninger på de utfordringene som finnes her. Det dreier seg om fraflytting, det dreier seg om miljø og det er også andre ting.

Regjeringen sin målsetting i nordområdestrategien er å skape bærekraftig vekst og utvikling. Og i mitt hode så oversettes det med at det er her det skal skje. Her i nord skal Norge møte naboer og alliansepartnere for å diskutere fremtiden. Her skal ulike kulturer møtes og berike hverandre. Her skal det skapes spennende arbeidsplasser for ungdommen i Nord-Norge. Men her skal vi også bygge velferd for landet vårt i årene som kommer. Og her i nord skal vi bringe frem kunnskap og skape arenaer for å løse vår tids største utfordring, nemlig miljø- og klimaproblemene.

Jeg skal starte med det siste, fordi som dere vet, så er dere i veldig godt selskap i Tromsø denne uka. I de dagene som har gått nå, så har alles oppmerksomhet vært rettet mot Tromsø; markeringen av Verdens miljøvern dag, 20-års-markeringen av Brundtlands-rapporten og diskusjonen om hvordan vi skal løse klimaproblemet.

På miljøvern dagen i går så var det "Is som smelter" som var hovedtemaet. Og is som smelter er et veldig tydelig og konkret bilde på effekten av klimaendringene. Folk flest har også fått et forhold til is som smelter gjennom de rare vintrene vi har hatt i de siste årene. De av dere som er søftra har jo alltid levd under litt klimatiske forhold enn vi som bor i nord. Men selv vi som bor i nord har hatt mildvær om vinteren de siste årene. I desember, når jeg var hjemme i permisjon, så gjorde jeg en interessant betraktning. Da hadde vi 6 grader og regn. Det var nøyaktig det samme været som vi hadde juli når jeg var hjemme på sommerferie. Det er ikke sånn det skal være.

Det er veldig skremmende perspektiver over de klimaendringene som ikke vil komme i fremtiden, men som skjer her og nå. Det skjer raskere enn vi hadde forventet og det har større effekt enn det vi trodde og håpet på. Så er det fort gjort å grave seg ned i visjoner om hvordan dette vil gå. Det positive i dette er at vi faktisk kan gjøre noe. Vi har tatt tak i miljøutfordringer før knyttet til sur nedbør og knyttet til ozonlag. Når vi har satt i verk tiltak så har det nytte. Det kan vi også gjøre på klimafeltet og det må vi gjøre.

Verdens miljødag og diskusjonene rundt det manet til samhold og til økt kunnskap om hvilke drivkrefter som er bak klimaendringene. Det var et tema fordi det viktig at vi forstår hva som skjer for at vi skal kunne gjøre noe med problemet og for at vi skal finne ut hvilke virkemidler som må tas i bruk for å bevare miljøet både i Norge og også i resten av verden.

Ren luft, rent hav og en natur i balanse er menneskehetens mest grunnleggende fellesgoder. Og vi kan ikke overlate til markedet og den frie konkurransen å ta vare på disse fellesgodene. Klimaspørsmålet fremfor noen andre spørsmål – det handler om solidaritet og det handler om rettferdighet. Det handler om solidaritet mellom generasjoner og rettferdighet mellom rike og fattige land. Derfor må klimaproblemet løses i et internasjonalt fellesskap og derfor skal Norge være en pådriver for en mer omfattende klimaavtale etter at Kyoto-perioden går ut. Vi har store ambisjoner for det arbeidet. Norge skal være et foregangsland og det skal vi være med utgangspunkt i de tre målene som Jens lanserte på Arbeiderpartiet sitt landsmøte. De er dere veldig godt kjent med. Det store langsiktige målet er at vi skal bli karbonnøytrale innen

2050, men allerede innen 2012 skal vi overfylle våre Kyoto-forpliktelser. Og det krever innsats.

Etter at Arbeiderpartiet gjorde landsmøtevedtaket sitt og Regjeringen sluttet seg til de målene som ble satt der, så har det oppstått en debatt om hvor mye vi skal kutte hjemme og hvor mye vi skal kutte i andre land. I debatten så blir dette fremstilt som et spørsmål om enten eller, men det er det jo ikke. Det her er snakk om både og. Og i motsetning til Fremskrittspartiet og Siv Jensen så skal vi ha flere tanker i hodet samtidig også i klimapolitikken. Vi skal gjøre veldig mye ute, men vi skal selvfølgelig også ta vår andel her hjemme.

Så har vi allerede ting vi kan være stolte av. Vi var tidlig ute med konkrete tiltak i klimapolitikken. Utslippene av klimagasser er omtrent 10 millioner tonn lavere i dag enn det de ville vært uten de tiltakene vi allerede har satt i verk. Og det skal vi la oss inspirere av når vi går videre. Mange tiltak vil bli utløst gjennom kvotesystemet og gjennom CO₂-avgiften som omfatter 70% av de norske utslippene. I tillegg skal vi fortsette den satsingen vi har på kollektivtransport, Mongstad-prosjektet og satsingen på fornybar energi. Klimameldinga skal inneholde enda flere tiltak til hva vi skal gjøre på hjemmebane.

Så skal vi også gjøre tiltak ute og bidra til kutt i andre land. Det er flere argumenter for at vi skal gjøre det. For det første så får vi større utslippskutt. Vi kan kutte mer klimagasser og få større effekt av pengene. I noen tilfeller så vil vi kunne få kanskje opptil 10 ganger så stor effekt for de samme pengene ute som hvis vi brukte dem i Norge. I tillegg får vi også en miljøbonus ved å satse ute, fordi når man kutter CO₂-utslipp så bidrar man også til å redusere andre forurensningskilder som f.eks. svovel, sot og andre ting. Så bidrar det til å redusere fattigdom fordi vi overfører kapital og teknologi til utviklingsland. Og så er det selvfølgelig lettere å få flere land med på en ny klimaavtale, hvis vi er med på å legge penger og ressurser i bunnen.

Uganda er et eksempel på hvordan vi kan satse. Det er et land i kraftkrise. Der er vi med og finansierer prosjektet via Verdensbankens Karbonfond. Vi bytter ut små og ineffektive dieselaggregater med mer effektive aggregater og vi bygger ut vannkraftverk. Det bidrar til å redusere CO₂-utslipp. Så det har en positiv effekt for nordområdene, for isen rundt polområdene. Men vi er samtidig med på å skape utvikling i Uganda fordi vi bidrar med strøm til befolkning, næringsliv, skoler og sykehus.

Regjeringen jobber nå med de konkrete forslagene og oppfølgingen av klimamålene som skal presenteres i klimameldinga som er rett rundt hjørnet. Og på dette området, som på alle andre områder, så ønsker vi jo veldig sterkt fagbevegelsen sin medvirkning. For det er bare gjennom en dialog og et samspill med alle de tunge aktørene i samfunnet vårt at vi finner de gode løsningene. Og gjennom den store klimasamtalen må vi også sikre at miljø- og næringsutvikling ikke står som motpoler til hverandre, men at de to hensynene går hånd i hånd. Soria Moria-erklæringen slår fast at vi i vår næringspolitikk skal satse spesielt på områder og innenfor næringer der vi har spesielle fortrinn eller spesiell kompetanse. Og ett av de fem områdene der vi sier at vi skal satse spesielt er innenfor miljøområdet. For det å ha ambisiøse miljømål som vi har og samtidig stille midler til disposisjon for å nå disse målene, sånn som vi f.eks. gjør på Mongstad, skal sikre at norsk næringsliv skal ha en ledende posisjon når det gjelder å utvikle miljøteknologi og miljøvennlig energi. Og det ser jeg at dere også har fokus på i deres uttalelse.

I den sektoren som jeg har ansvar for til daglig, så er det jo en helt åpenbar sammenheng mellom en natur i balanse og det å ha et rent miljø, og det å sikre at næringen fortsatt skal eksistere og videreutvikle seg. Og klima er ett aspekt av det. For hvis Golfstrømmen endrer kurs eller torsken begynner å gyte andre steder enn det den tradisjonelt har gjort, så vil det bety kroken på døra for fiskerinæringen langs kysten i Nord-Norge, og dermed også for bosettingen.

Langtransporterte miljøgifter er en annen utfordring fordi hvis giftnivået i Barentshavet stiger, så vil markedene begynne å stille spørsmålsteget ved om fisken fra Barentshavet er sunn å spise, og det vil ramme fiskerne og det vil ramme fiskeindustrien. Derfor er vi veldig opptatt av å jobbe internasjonalt for å bekjempe utslipp av miljøgifter som samler seg opp i Arktisk og i Barentshavet. Vi er også veldig opptatt av å følge med på utviklingen sånn at vi vet hva som finnes der.

En bærekraftig forvaltning av fiskestammene i Barentshavet er en forutsetning for lønnsomheten i fiskeriene både på kort og på lang sikt. Derfor er kampen mot overfiske i Barentshavet en høyt prioritert sak for Regjeringen og det er også en veldig viktig del av vår nordområdestrategi. I 2006 ville torskekvota blitt ca 100 000 tonn høyere enn det som ble anbefalt fra Havforskningsinstituttet, hvis det ikke hadde foregått et så omfattende svartfiske. Den norske torskekvota i år var på 190 000 tonn, hvis jeg ikke husker helt feil, så det er klart at de 100 000 tonnene vi kunne hatt ekstra til å fordele mellom Norge og Russland ville ha gjort en betydelig forskjell. Hvis vi skal telle tyverier fra Barentshavet i kroner og ører, så er overfiske anslått til å utgjøre et tap på 1,5 milliarder kroner. Og den prisen er det den lovlydige delen av fiskerinæringen som betaler og det er selvfølgelig da også de fiskeriavhengige lokalsamfunnene langs kysten som betaler. For blir det mindre inntekter for fiskeren, filébedriften eller klippfiskanlegget så går det også ut over den kassa som ordføreren har til disposisjon. Det går ut over barnehageassistenten, det går ut over kassadama på Samvirkelaget. Derfor har dette vært den aller viktigste fiskeripolitiske saken for Regjeringen siden vi kom inn i regjeringskontorene.

Vi har styrket kontrollen. Vi har styrket bevilgningene til kystvakten så de kan følge med. Vi har styrket bevilgningene til Fiskeridirektoratet sånn at de kunne opprette en egen innsatsenhet mot svartfiske. For vi må ha kontroll på sjøen, men vi må også ha god kontroll på landsiden. Vi har reist rundt i hovedstedene i Europa og fått på plass kontrollavtale, fordi Norge ikke kan løse dette alene. Det at svartfiske foregår i det omfanget det har fått lov til å gjøre, det er avhengig av at det er et marked, derfor må vi samarbeide med myndighetene i de viktige markedene. Vi har fått Marokko med på laget. Vi har hatt samtaler med Kina og med EU. Og det har vært veldig viktig. Og fra 1. mai fikk vi også på plass et kontrollregime for havnestatene i det nordøst-atlantiske området. Det betyr at ingen fartøy kan lande fangst i en havn før flaggstaten har bekreftet at fangsten er tatt i henhold til kvoter og regelverk, og havnestaten kan ikke la den fangsten komme på land før den har fått den bekreftelsen fra havnestaten. Så mange flere må ta ansvar. Det er veldig viktig. Nå jobber vi med å få på plass et tilsvarende system globalt gjennom FN, fordi overfiske i Barentshavet er ille for oss, det er ille for inntektene til kystbefolkningen i Norge, men overfiske er et enda større problem globalt. Og befolkningen i utviklingslandene blir jo enda sterkere rammet av dette enn det vi gjør. Så her har nord og sør definitivt en sak vi bør stå sammen om.

Når man jobber politisk så er det av og til sånn at man fatter uttalelser, man sitter i møter, man jobber og jobber, og så går det en stund før man ser resultater. Det gledelige i kampen mot overfiske er faktisk at vi begynner å se resultater. I fjor så vi en reduksjon på 23% i overfiske

på torsk og 55% reduksjon i overfiske på kysa. Og det er bra for balansen i Barentshavet. Det her er god miljøpolitikk. Men det er også samtidig veldig viktig næringspolitikk. Det her vil resultere i økte kvoter etter hvert. Det har allerede vært med på å bidra til bedre priser til fiskerne, fordi mye av den svarte fisken har kommet ut av markedet som et resultat av de kontrollavtalene vi har på plass. Dermed så har vi også gjort et viktig grep for å trygge arbeidsplasser og bosetting.

Det å ta vare på miljøet er det mål i seg selv fordi vi har en forpliktelse til å ta vare på skaperverket og naturen rundt oss. Det å ta vare på miljøet er viktig av hensyn til vekst og økonomisk utvikling. Og det er viktig for folks trygghet. Da jeg var liten så var jeg redd for atomkrig. Det var min generasjon. Barnetimestoka som alle leste da, jeg vet ikke om dagens barn gjør det, handlet veldig mye om atomkrig. Min bror, som er 2 år yngre enn meg, gikk på videregående i Kirkenes på begynnelsen av 90-tallet. Rett før det så var det en aksjon som het "Stopp dødsstyene fra Sovjet", tror jeg den het, og klassen til broren min skrev noveller om faren for atomforurensinger på Kolahalvøya og hvordan det ville slå inn for Øst-Finnmark hvis de verste scenariene slo til. Og tro meg, klassen til broren min skrev om de verste scenariene. Det var veldig skremmende lesing og jeg er i og for seg veldig glad for at broren min ikke har blitt forfatter. Det ville ikke vært noe lystig bidrag til litteraturen. Men det med faren for atomforurensing har ligget der helt siden begynnelsen av 90-tallet, og nå er det igjen blitt et aktuelt tema i media.

Jeg tror alle som sitter her har noen bilder på netthinnen der de ser nedslitte anlegg og vi har et bilde av kartet og grensene og hvor nært det er til oss. Så lag meg bruke denne anledningen til å slå fast at atomsikkerhetsarbeidet med Russland er en høyt prioritert oppgave for Regjeringen. Det er fortsatt behov for å sikre, fjerne og finne en trygg lagring for brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall i Andrejeva-bukta. Vi har fra norsk side i mange år hatt samarbeid med russerne om dette. Også den rapporten som er omtalt denne uka fra Rossatom har vært kjent for norske myndigheter. Dette er et tema som blir tatt opp hele tiden. Og Norge var det første landet utenfor Russland som satte fokus på saken og engasjerte seg for å sikre anleggene der borte. Siden 1997 har vi gått inn i helt konkrete tiltak. Andre land er også med, for dette er et engasjement som Norge ikke kan ha alene utenfor Russland. Norge sitt bidrag er først og fremst rettet mot infrastrukturtiltak som er nødvendig for å gjennomføre selve fjerningen av brensel- og lagringstankene og fysisk sikring sånn at uvedkommende ikke skal slippe til. De store utfordringene i Andrejeva-bukta er av teknisk art og det gjenstår enda en del arbeid før vi kan begynne å fjerne brenselet. Det er et arbeid som kan komme tidligst i gang i 2013 og i mellomtiden jobber vi for å sikre miljøet mot forurensing. Men la meg bare forsikre om at dette er noe vi er opptatt av og denne uka er også statsministeren på Kolahalvøya der dette er et av de temaene han har med seg i bagasjen.

Så over til forvaltningsplanen for Barentshavet. Der behandler vi mange viktige spørsmål både knyttet til miljø og til næringsvirksomhet. Gjennom forvaltningsplanen har vi sikret tilgang til interessante leiteareal for petroleumsindustrien. Vi har lagt til rette for sameksistens mellom de tradisjonelle næringene som skipsfart og fiske og ny olje- og gassvirksomhet. I deres uttalelse så sier dere at fiskerinæringen har vært en bærebjelke for Nord-Norge men at Nord-Norge trenger flere bein å stå på, og det er jeg helt enig i. Og forvaltningsplanen balanserer de hensynene opp mot hverandre. Vi har lagt veldig klare retningslinjer for hvor og hvordan petroleumsvirksomheten kan drives uten å skape problemer for annen virksomhet i området. Vi har stilt strenge krav på vegne av miljøet og vi har forpliktet oss til å følge med på hvordan miljø- og økosystemer utvikler seg.

Det å få på plass forvaltningsplanen var et viktig grep med tanke på å sikre fremtidig verdiskaping. Med den nordområdestrategien som vi har lagt frem så skal vi legge ytterligere til rette både for en verdiskaping som skal komme nasjonen til gode, men vi skal også sikre at folk i nord skal bygge sine liv i lokalsamfunn som har ei fremtid med arbeidsplasser som er interessante og attraktive for kvinner og ungdom. Vi skal sikre gode helse- og utdanningstilbud og rike natur- og kulturopplevelser.

Fisk og petroleum er næringer som kanskje har et litt sånt maskulint preg over seg. Vår nordområdesatsing og det vi gjør i Nord-Norge skal også bidra til kvinnearbeidsplasser. Det er jo sånn i aller høyeste grad at kvinner i dag tar høyere utdanning i større grad enn menn. Innenfor de nye næringene knyttet til petroleum så skaper vi attraktive arbeidsplasser for kvinner. Med ny aktivitet så drar vi andre aktiviteter med oss når det gjelder ny næringsvirksomhet, men også den aktiviteten som gir utslag i kafeer, kulturtilbud osv. Det perspektivet er viktig å ha med seg.

Jeg registrerer at det er en helt annen optimisme i den nordnorske landsdelen nå enn det var for få år siden. Snøhvitutbyggingen er det beste eksempelet på hvordan muligheter vi har og hvilke ringvirkninger som skapes når vi tar mulighetene i bruk. Så vil jeg bare la oss minne hverandre på at det var Stoltenberg I-regjeringen, anført av daværende finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen som fikk på plass det skatteregimet som gjorde Snøhvitutbyggingen mulig. Og det sier jeg fordi vi i den siste tiden har vært under angrep fra Høyre som mener at vi ikke har gjort nok i forhold til å skape ny petroleumsaktivitet i Nord-Norge. Det er helt feil. Det er vi som har fått på plass det som vi nå har fått på plass. Snøhvit-prosjektet har vært viktig for hele den norske leverandørindustrien, men for Hammerfest-området så har det betydd en ny tidsalder. Før Snøhvit-prosjektet så anslo man at den lokale andelen av kontraktene ville bli omtrent 600 millioner kroner. I dag vet vi at kontrakter for over 2 milliarder kroner har blitt tildelt leverandører i Hammerfest-området. Det er tallsiden av det. Alle som har vært i Hammerfest før og etter utbyggingen har sett forskjellen. Dere har sett hus som pusses opp, nye butikker, boligpriser som stiger – det er jo i og for seg ikke positivt i seg selv, men det er et tegn på at det skjer noe – og befolkningsnedgangen har stoppet opp. Over hele 90-tallet var det befolkningsnedgang i Hammerfest. Det har snudd siden 2002. I fjor så var det en liten nedgang igjen, men det er tatt igjen av den veksten vi hadde i første kvartal av 2007.

Forutsetningen for det som skjer i Hammerfest er selvfølgelig gassressursene på Snøhvit-feltet. Men likevel så er det ingen naturlov som sier at det her av seg selv skulle skape ny utvikling i en del av landet som veldig sårt trengte det. Den utviklingen er et resultat av politiske veivalg.

Vår oppgave nå og i årene som kommer er å ta politiske beslutninger som gjør at vi bygger opp under den optimismen som finnes i Hammerfest og den optimismen som vi nå også finner i Hasvik kommune der fiskeindustrien har kommet i gang igjen etter noen veldig vanskelige år. Der gikk hele fiskeindustrien konkurs i 2002. 110 arbeidstakere mistet jobben. I dag er det tre bruk som har startet opp igjen på nytt. 65 nye arbeidsplasser er knyttet til de bedriftene. Det er en fjerde bedrift i etableringsfasen og det rapporteres om en veldig positiv stemning på Sørøya.

Hotellkongen Thon etablerer seg i nord. I Kirkenes snakker man om å starte med ny gruvedrift igjen. Og her i Tromsø har man søkt på OL. Alt det her viser at tiden for krisepakker definitivt er over. Men så er det selvfølgelig ikke sånn at himmelen med ett har

blitt skyfri og alle problemer er borte. Det finnes fortsatt mange lokalsamfunn som sliter med arbeidsledighet og med fraflytting. Det er lokalsamfunn som ikke har fått ta del i de gode tidene som resten av landet nå opplever. Eva Lisa Robertsen heter en ung dame som bor Vardø og hun holdt 1. mai-appellen. Hun synes jeg på en veldig klar og tydelig måte satte ord på hvordan dette kan oppleves. Selv har hun fagbrev innenfor fiskerifag og hun har vært heldig og fått en av fiskeriarbeidsplassene i byen. I ungdomsappellen sider hun at hun har dårlig samvittighet hver dag. Vet dere hvorfor spør hun? Jo, jeg føler det sånn at jeg stjal arbeidsplassen til onkelen min Jon. Han er noen og femti år gammel, har arbeidet hele sitt liv i fiskeindustrien og har fagbrev i fiskeindustri. Han som elsker arbeidet sitt har ikke annet å gjøre enn å sitte i sofaen og slite ut tv'en. Vardø hadde en registrert arbeidsledighet på 6,8% i mai i år og gjennomsnittet lå på mellom 9 og 10 prosent i hele 2006. Samtidig har Vardø hatt befolkningsnedgang. Det har også Finnmark som sådan hatt de siste årene. Og det samme kan vi registrere i Nordland. Og selv om vi har hatt økning i folketallet i Troms og også deler av Finnmark, så er ikke det nok til å holde landsdelen i pluss.

Helt fra starten av har Regjeringen satt i verk tiltak og bevilget til nordområdesatsingen vår, og til beslektede politiske grener. Men så er det ikke sånn at resultatene kommer samtidig med at innsatsen settes inn sånn som Høyre tror. Jeg bare registrerer at i den siste tiden så Høyre av alle partier kritisert vår nordområdesatsing og vår Nord-Norge-satsing. De har til og med gjort bevilgninger til et tema. Til det er det jo å si at nordområdepolitikken handler om mer enn enkeltposter på budsjettet. Det handler om noe mer enn bevilgninger til enkeltveistubber og moloer. Nordområdesatsinga er selvfølgelig en satsing som både skal foregå i landsdelen og som skal i gi resultater i landsdelen. Det avhenger av innsats på veldig mange forskjellige områder og ikke minst så avhenger det av at vi klarer å få de forskjellige politikkområdene til å virke sammen.

Nå skal jeg ikke bruke forferdelig mye tid på å spekulere i på hvordan det ville sett ut hvis Høyre fortsatt styrte landet. Ja, nå kan fantasien bare spinne. La meg i hvert fall slå fast at denne regjeringen har brukt over en halv milliard mer på rene nordområdetiltak enn den forrige regjeringen gjorde. Da tenker jeg spesielt på bevilgninger til å følge opp forvaltningsplanen for Barentshavet og til andre tiltak for å hente inn kunnskap om FoU-programmet Barents 2020 og et eget stipendprogram for at studenter fra USA, Russland og Canada kan studere i Nord-Norge, altså den type tiltak.

Så har vi styrket kommuneøkonomien med milliarder som ordførerne bare kunne drømme om og neppe hadde fantasi til å drømme om under Erna Solberg sitt regime. Så har jeg vært i debatt med Høyre og så sier de at det kan ikke regnes med i nordområdesatsinga. Det er jo klart at kommunemilliardene kommer hele landet til gode, og sånn sett er ikke det en nordområdesatsing. Men poenget er at disse kommunemilliardene er som et slags enzym som får de rene nordområdetiltakene til å virke bedre. Når Sør-Varanger kommune har fått over 13 millioner mer å rutte med etter at vår regjering overtok, sammenlignet med det de ville fått hos Erna, så er det klart at det betyr noe for den kommunen sin evne til for eksempel å ta imot de nye russiske innbyggerne som slår seg ned der. Når min kommune Tana har fått over 7 millioner mer, så betyr det at min kommune er bedre rustet til å være en tospråklig og et flerkulturelt samfunn, der norsk, samisk, kvensk og for så vidt russisk kultur også møtes. I småkommunene langs kysten betyr de ekstramillionene at man kan løfte blikket fra de årlige kuttrundene. Man kan trekke pusten av lettelse og i stedet bruke tid og krefter på å for eksempel finne ut hvordan man skal finne flere bein å stå på, hvordan man skal skape flere arbeidsplasser. Og i tillegg til at det er kommunene som står for de elementære velferdstjenestene, så er det i mange nordnorske lokalsamfunn også sånn at det er kommunen

som står for stabiliteten i sysselsettingen når det butter imot og fiskeindustrien har gått konkurs. Og det er kommunene også som må være initiativtakerne og dra i gang omstillingsprosessene. Derfor er kommuneøkonomien så viktig også i en nordområdekontekst.

Så er det heller ikke uvesentlig at vi har doblet den nasjonale reiselivssatsingen og at vi har fått på plass et historisk godt landbruksoppgjør, er også nasjonale satsinger. Men det er svært viktige satsinger for distriktene og det er svært viktig for Nord-Norge. Vi har oppfylt planrammene for NTP, også det svært viktig for distriktene, for verdiskapingen og for den nordnorske landsdelen. Og så er det ikke minst viktig at vi nå fikk på plass en kvart milliard kroner til bredbåndstiltak i revidert. Det å sikre bredbånd til alle er kanskje det tiltaket fremfor noe som kan eliminere avstandsulempen. Og nå får vi det til. Og ikke minst får Finnmark endelig koblet seg opp til transportnett og det har vært et krav gjennom mange år. Dette får vi til fordi vi i motsetning til Høyre og Fremskrittspartiet bruker pengene på fellesskapet i stedet for skattelettelser. Vi får det til fordi vi vil satse spesielt på næringer der vi har et fortrinn fremfor å sverge til næringsnøytralitet sånn som Høyresiden vil. Vi får det til fordi vi ikke vil overlate samfunnsutviklingen til markedskreftene alene. Vi skal ikke bagatellisere de problemene som finnes og som vi møter på. Vi skal ikke rose male virkeligheten, men vi er veldig godt i gang med vårt prosjekt.

Så holder vi også på med å snu den forrige regjeringen sin fiskeripolitikk. Vår fiskeripolitikk skal legge til rette for lønnsomhet både på flåten og på landsiden. Samtidig skal vi passe på å ta vare på de samfunnsinteressene som er knyttet til det å sikre bosetting langs hele kysten. Strukturen i fiskeflåten er en veldig viktig bit av det. Den nye strukturpolitikken ble vedtatt i Stortinget i går etter en veldig grunn og bred prosess. Jeg mener at den løsningen vi har lagt frem og som nå er vedtatt er balansert med hensyn til å sikre bedriftsøkonomien i flåten opp mot det å sikre ressursene som fellesskapet sin eiendom, og det å sikre at vi har en flåte langs hele kysten. Den nye strukturpolitikken innebærer av vi fortsatt skal ha strukturering i kystflåten og havfiskeflåten. Vi legger flere restriksjoner på det samtidig som vi lar grupper mellom 11 og 15 meter slippe inn. Vi har også tidsavgrenset kvotene og er tilbake til det systemet som var før. Vi har sagt nei til ressursrenter fordi vi mener at den ressursrenten flåten skal betale til fellesskapet er å bidra med fiskelandinger og dermed aktivitet langs hele kysten.

Så vil jeg også her og nå takke for LO sitt bidrag i den prosessen. Mange av dere har vært veldig aktive i den lange diskusjonen vi har hatt. LO har fått gjennomslag for en del av sine krav, men ikke alle sine krav. Og det har LO til felles med de fleste andre som har bidratt i denne prosessen, men jeg tror at den løsningen vi har nå kan næring, arbeidstakere og lokalsamfunn leve svært godt med.

Havet gjemmer på mange hemmeligheter også ut over petroleum og fisk. Særlig innenfor marinebioprospektering og marinebioteknologi så skjer det en rask utvikling og der finnes store muligheter. Og også her er nordområdene interessante fordi havet i nord inneholder interessante levende organismer som er tilpasset et kaldt miljø og det er visstnok spesielt viktig med tanke på å finne nye stoffer. Derfor er det naturlig at denne type forskning forankres i nord – i Tromsø – og at vi ser at vi utvikler industri innenfor dette feltet, som ikke bare skal lokaliseres i nord, men å sørge for at det også gir arbeidsplasser i nord. Det handler om enzymer, omega 3, gelatin fra fiskeskinn osv. Regjeringen har en aktiv holdning til utviklingen på det området. Vi er i gang med å opprette et eget statlig investeringsfond for

marinesektoren og jeg ser det som naturlig at også bioprospektering skal være et av de områdene som den nye marinefondet investerer i.

"Is som smelter" var tema for miljøverndagen i Tromsø i går. Isen som smelter er veldig konkret for urfolkene i nordlige områdene. For inuittene er det veldig konkret fordi de ikke lenger kan bruke hundespenn for å drive selfangst på siden fordi isen er borte. For samiske reindriftsutøvere er det også et problem. Det er et problem at isen og snøen smelter, men det er et enda større problem når den fryser til igjen og gjør at reinen ikke klarer å krafse seg gjennom isen og får tilgang til beite. Derfor er det veldig sterke bånd mellom klimadimensjonen og urfolksdimensjonen i vår miljøpolitikk og vår nordområdepolitikk. Urfolkene sitter også på veldig mye kunnskap og erfaring som vi skal bruke aktivt. Samtidig skal vår politikk bidra til å trygge livsgrunnlaget, historie, kultur og næringer for urfolk i nordområdene. Og i år er det 20 år siden Stortinget vedtok Sameloven og en egen paragraf i grunnloven om samisk kultur. Man vedtok samtidig å opprette Sametinget og det første sametingsvalget ble holdt 2 år etterpå – i 1989. Og siden den gang så har det vært en rivende utvikling i det samfunnet og så har det vært en rivende utvikling ved å sikre rammen for det samiske demokratiet. Vi har fått på plass lover, regler, konsultasjonsordning mellom regjering og sameting, mange nye institusjoner og en økning i bevilgningene til samiske formål. En veldig viktig milepæl i det arbeidet var jo at Stortinget vedtok Finnmarksloven for 2 år siden etter flere tiårs debatt om rettighetene til land og vann i Finnmark. Og at den loven er på plass er viktig for den samiske befolkningen, men den er også viktig for de aktørene som vil drive næringsvirksomhet i Finnmark og som nå vet hva de har å forholde seg til.

I samme år som Sametinget ble opprettet og holdt sitt første valg så ble Konvensjonen om urfolk og stammefolk vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjonen. Den konvensjonen ble ratifisert av Norge året etterpå og den har hatt veldig stor betydning for urfolk og andre minoriteter verden over. Denne konvensjonen er bedre kjent som ILO 169 og det er et begrep som går mye igjen i leserinnleggene i Finnmarksavisene. Det er i hvert fall et viktig rammeverk for å sikre hensynene til samene, men ikke minst urfolk i andre deler av verden som har det atskillig verre mange steder. Det gjenstår mange utfordringer også i det samiske samfunnet, som det også gjør i det norske storsamfunnet. Vi kommer aldri i mål. Men poenget er at det politiske flertallet i Norge, med Arbeiderpartiet i spissen, har vist både evne og vilje til å ta tak i vanskelige og krevende debatter på det samepolitiske området. Det skal vi gjøre også i fortsettelsen, vel vitende om at det aldri hadde blitt noe sameting eller Finnmarkslov uten at modige politikere i kommunestyre, fylkesting, storting og skiftende regjering hadde tort å ta en politisk belastning med å stille seg på mindretallet sin side. Urfolksdimensjonen er viktig i nordområdestategien. Ikke minst er det viktig at dette skal være et tema i våre samtaler med Russland. Så kommer vi nok tilbake til nye store debatter også i Norge blant annet i tilknytning til utredningen om samer og andres rettigheter til fiske utenfor Finnmark. Det er et utredningsarbeid som ledes av Carsten Smith som er i gang nå og som Regjeringen skal ta tak i til neste år.

Kjære venner! Nå er det 96 dager igjen til valget. Ved valget i 2005 klarte partier og fagbevegelsen sammen å sikre et rød-grønt flertall og få til et regjeringsskifte. Vi fikk Bondevik II og hans FRP-støttende mannskap ut regjeringsskontorene etter at de hadde sittet i 4 år. Det var 4 år vi erfarte at de ikke hadde laget sine partiprogrammer bare for moro skyld. I dag gjør Fremskrittspartiet krumspring og de har livlige forklaringer på 180-graders snuoperasjoner i forhold til egne programmer. Det hadde de senest i Stortinget i går der strukturpolitikken ble behandlet. Jeg skal la det ligge. Vi skal ikke la oss lure. Vi skal ta det de sier på alvor. Og vi skal konfrontere Høyresiden med den politikken de står for.

Stortingsvalget i 2005 ble en seier og det skal bli opptil historikerne å ta debatten videre om hvem som gjorde hva og hvor mye av det. La oss bare slå fast at vi hadde ikke fått til det valgresultatet uten den drahjelpen som fagbevegelsen ga oss. La oss samtidig slå fast at fagbevegelsen ikke hadde fått gjennomslag for sine saker uten Arbeiderpartiet sin innsats i regjeringskontorene og med et rød-grønt flertall i Stortinget. Vi har en god dialog med fagbevegelsen. Vi registrerer at vi har felles syn i veldig mange saker og at vi diskuterer oss frem til felles løsninger i enda flere saker.

Nå er det kommunene og fylkene det gjelder. Det er stort engasjement ute i partiorganisasjonen der valgkampen er i gang og der de siste planene spikres foran den intensive delen av valgkampen. Jeg synes det er gledelig å høre at engasjementet fra fagbevegelsen lokalt er tilstede også ved dette valget. Og listene våre i mange kommuner og fylker inneholder mange aktive og dyktige tillitsvalgte. Siden jeg nå er permittert fylkesordfører i Finnmark, så la meg bruk Finnmark som et eksempel. Der er 3 av de 4 listetoppene personer med ikke bare nær tilknytning til fagbevegelsen, altså på mange måter så er de jo fagbevegelsen. Det er for det første fylkesordførerkandidaten Runar Sjøstad fra Arbeidsmandsforbundet, Ann-Solveig Sørensen fra NNN og Jorunn Romsdal fra Fagforbundet. Det her er gode eksempler på at dyktige faglige tillitsvalgte har stor respekt i Arbeiderpartiet sine rekker. Dette er bare eksempler. Det finnes mange, mange flere.

Ved kommende valg skal vi gjenta suksessen. Vi må ta samarbeidet fra 2005 med oss inn i denne valgkampen og sørge for at det blir rød-grønne kommuner og fylkes i hele landet. Vi må vise Høyresiden at vi har festet grepet. Og dette valget skal være det første steget på veien mot et fortsatt rød-grønt flertall på Stortinget etter 2009. Jeg gleder meg til å samarbeide med LO om det og om nordområdepolitikken. Og la meg så langt si tusen takk for oppmerksomheten.

Trine Lise Sundnes:

Tusen takk skal du ha. Da gir vi ordet videre til fylkesrådsleder i Troms, Paul Dahlø. Vær så god.

Paul Dahlø, fylkesrådsleder i Troms fylkeskommune:

Ja, takk dirigent og kjære venner! Takk for muligheten jeg har til å si noen ord til LO og Representantskap. Jeg er allerede godt plassert av LOs leder. Det han ikke sa er at jeg er en nordlending med talefeil. Jeg har vokst opp i Eidsvoll, men har levd over halve livet i Nord-Norge, og jeg leder et fylkesråd som er sammensatt av Arbeiderpartiet, SV, Senterpartiet og KrF.

Jeg skal komme med noen sanne glansbilder på veggen her så jeg ikke glemmer hva jeg skal si om nordområdene sett fra nord og med spesiell fokus på miljø. Hvis vi tenker litt tilbake. Jeg husker veldig godt utenriksminister Jonas Gahr Støre sin tale på universitetet. Den såkalte novembertalen. Den har blitt stående her i Nord-Norge i hvert fall som veldig viktig. Det satte sterk fokus på nordområdene. Hvis jeg skal gi den forrige regjeringen litt kreditt, så var det veldig bra at Jan Petersen omsider kom med en melding, selv om den var veldig tynn. For det var i alle fall et sånt lite preludium til det som kom, både da denne her regjeringen la fram sin nordområdemelding og ikke minst på den måte satsingsområdene i nord er omtalt i Soria Moria-erklæringen. Mange vil si at den ikke er konkretisert, den er ikke fulgt opp med ressurser osv, og noen vil si at tiden går og lufta er litt i ferd med å sige ut av ballongen. Jeg vil si at trykket må holdes opp og jeg er ikke så sikker på at vi skal ha alle de helt spesifikke

postene i statsbudsjettet som går på nordområdesatsing. Vi skal ha nordområdefokus på veldig mange områder.

På en måte så ble det en fokusendring i forbindelse med nordområdemeldinga. Før så hadde Barentshavet og nordområdene vært et militært oppmarsjområde. Så ble det et område som er mer opptatt av det verden er opptatt av – energi og mat. Og kanskje er det slik nå at klima til en viss grad overtar litt av fokuset. Men fortsatt er det slik at det er tre viktige grunnlag for nordområdesatsinga. Det er energi og mat, ressurser og arbeidsplasser, livet i nord. Det er vårt nære forhold til våre naboer i øst, altså Russland. Og det er det sirkumpolare klimamiljøet. Miljøhensyn er en helt ufravikelig forutsetning, men det er liksom ikke det som er det vi skal leve av i framtiden. Vi har hatt klima- og miljøfokus hele veien, men vi trenger å hente frem gløden igjen i samfunnsfokuset. Forvaltningsplanen for Barentshavet het altså en helhetlig forvaltningsplan. Den fokuserte på næringsliv og på satsing.

Miljø og bærekraft gir grunnlaget for ei god framtid i nord. Fisk og miljø har Helga Pedersen vært inne på. Det er to viktige bærebjelker i nord. Det går utmerket godt an at de skal leve side om side. Fisk og olje må leve side om side, hvis ikke så skal vi plugge alle hullene i Nordsjøen og si at vi ikke lenger har olje.

I nord berøres vi av gårdsagens utslipp og miljøsynder. Det er altså ikke den tenkte petroaktiviteten i nord som er problemet. Gjort er gjort. Uansett må vi ta konsekvensene av tidligere utslipp og miljøgifter. Men klimavirkningen først og sterkest i nord selv om årsaken finnes andre steder. Vi som lever og bor her er opptatt av at nordområdesatsinga ikke skal dø hen. Regjeringen har lagt rammene. Vi på regionalt nivå ønsker å følge opp den. Vi ønsker å holde trykket oppe. Vi trenger ressurser, handlingsrom og reell innflytelse over egen framtid. Som sagt er jeg ikke noen tilhenger av egne forskningsprogrammer for nord. Jeg er opptatt av at dette blir en del av de programmer vi har, som dette landets politikk. Jeg kan nevne to-tre ting som eksempler på hvor viktig det er å holde trykket oppe med klar fokus på at dette skal gi hovedfokus på arbeidsplasser og liv i nord.

Jeg kommer stadig tilbake i tankene på Jonas Gahr Støre. Jeg ser han for meg på talerstolen på universitetet når han tegnet disse sirklene i lufta. Den innerste sirkelen er omkring nordområdene, men det betyr ikke at vi ikke skal binde det sammen med viktig sirkler ut over i landet og ut over i verden for øvrig. For petroleumsaktiviteten i Nord-Norge, for eksempel i Finnmark, så er teknologimiljøene i Narvik viktig. NTNU Trondheim er viktig. De lange erfaringene de har i Rogaland er viktig. Det er en del av de sirklene som vi skal binde sammen nordområdene med resten av landet med. Men det er viktig at den første sirkelen, den om nordområdene, og aktivitet i Finnmark, Troms og i Nordland ikke blir borte.

Fylkesrådet legger fram en sak til fylkestinget, og etter komitemøtene i går så er jeg temmelig sikker på at den blir vedtatt i fylkestinget i neste uke, som går på konsekvensutredningen for Goliat. Hva er det som er viktig i forhold til konsekvensutredningen for Goliat? Jo, vi ønsker at det skal bli den nye basisnæringen i nord. Det er den første oljeutbyggingen i Finnmark og i nord. Snøhvit gass. Men det er den første oljeutbyggingen. Og vårt krav er at alle tre utbyggingsalternativene skal bli like grundig utredet. Også det med ilandføring fordi det er et klart krav fra landsdelen at det skal gi arbeidsplasser i Finnmark og i Nord-Norge.

Sammenslåingen av Statoil Hydro – det har vært visse lekkasjer i det siste om at man er i ferd med å flytte noen ledelsesfunksjoner og andre oppgaver fra det som er oljesenteret i Harstad og til det som Statoil Hydro har kalt "Ledelse Nord Stjørdal". Selvfølgelig skal det være stor

aktivitet i Stjørdal. Det skulle bare mangle. Det er stor aktivitet utenfor Midt-Norge. Men kompetansemiljøene knyttet til aktivitet i Nord-Norge må ligge i Nord-Norge, og da kan man ikke redusere kompetansemiljøene i Harstad hvor det for eksempel i dag er 250-300 arbeidsplasser for Statoil. Det kompetansemiljøet må holdes oppe. Vi er veldig våkne og har kontakt både med regjering og andre politiske miljøer i forhold til den delen.

Skal ta en statlig sak til. Statnett – altså når det er en hersestrenglinje som fører strøm fra Balsfjorden og til Finnmark. Hva slags muligheter gir det for kraftoverføring og for næringsutvikling i Finnmark og i Nord-Norge? Det er på tide at Statnett tar det ansvaret og bygger ut den linja. Det er den eneste linja i landet som fører høyspent med forholdsvis lav volt.

Siste jeg skal si som er opptatt av spesielle temaer. Tromsø 2018 har Helga så vidt vært innom. Selvfølgelig er det et kjempeløft for å skape reiseliv, for å skape aktivitet, for å skape næringsliv i nordområdene og fokus på nordområdene. Fremdrift og samarbeid er en betingelse for en vellykket satsing. Miljø- og klimafokus er nødvendig og riktig, men det er en tverrgående forutsetning for all samfunnsbygging og næringsaktivitet. Vi skal alltid ta nødvendige hensyn og vår del av ansvaret, men vi må bygge den landsdelen her med næringsliv, samfunnsliv og innenfor trygge miljørommer, og uten at det enkelte område styrer retningen vi går i. Jeg har nå et par ganger tegnet de samme sirkelene som Jonas Gahr Støre tegnet. Vi har altså ikke gått til innkjøp av buhund. Hva er det en buhund gjør? Jo, han sørger for å holde tunet rent. Det er noen andre hunder som sier kom til oss. Bli med her hos oss. Det er det vi ønsker. Vi ønsker å ha de sirkelene som Jonas Gahr Støre har tegnet opp.

Troms satser aktivt på miljø. Vår visjon er at Troms skal være kjent som det levende og ledende miljøfylket i nordområdene og all virksomhet i Troms skal være basert på prinsippene for bærekraftig utvikling. Vi må tenke fremover samtidig som vi tar ansvar for gamle synder. Da kan vi godt liste opp det i tre strategier: 1. Reduksjonsstrategien – vår del av det felles globale ansvaret, 2. Tilpasningsstrategien – vi må leve med gamle synder og 3. Utviklingsstrategien – vi må finne nye og bedre løsninger for fremtiden.

Jeg skal nevne helt spesielt et initiativ som er kommet nå fra Midt-Troms, fra miljøet rundt smelteverket i Finnfjorden, som snakker om et senter for energigjenvinning. Ja, hva er det som er spesielt ved smelteverket i Finnfjorden? Det er kanskje ikke så spesielt, men de bruker 2% av Norges kraftforbruk, altså ganske mange TWh timer, 2 TWh timer. Men det er bare 40% av den energien som egentlig utnyttes fullt ut. Vi har altså store resultater å hente ved å kunne bruke de resterende prosentene av den energien som tilføres. De ønsker å sammen med avfallsselskap og andre å satse spesielt på å utnytte mye mer den energien som tilføres smelteverket og som vil kunne gi rom for annen næringsaktivitet, og ikke minst i forhold til et miljøspørsmål. Det er sløseri å bruke bare 40% av den energien vi tilfører. Fylkesrådet følger opp denne spenstige satsingen og vi vil se hvordan dette senteret for energigjenvinning, som de ønsker å etablere, vil kunne bidra til noe som er til nytte for hele landet.

Nordområdepolitikken og veien videre. Vi ønsker en todelte nordområdepolitikk. På det aller første bildet på veggen så var det bilde av vår nordområdemelding. Det har dere kanskje glemt nå, det bildet dere så. Men det var noe som i Nord-Norge kalles for "Blom" – i alle fall lokalt – en bregne som vokser opp av snøen. De to her vokser opp av snøen og lener seg mot hverandre og blir i løpet av ganske kort tid sterke planter. Vi ønsker en todelte nordområdepolitikk. Vi vil bidra nasjonalt og handle regionalt og lokalt. Vi trenger samarbeid og vi trenger verktøy. Målsettingen vår er klar. Vi vil bygge fremtiden bygd på miljømessige

gode forhold, klimamessig på sikt og den samfunnsmessige delen som innebærer at vi skal leve og bo i den landsdelen og utvikle næringslivet her. Vi trenger innsats for å utnytte fellesskap og muligheter i nord. Det var det som var tittelen på nordområdemeldinga vår. Vi forventer at blant annet forvaltningsreformen følges opp og gis et reelt innhold slik at den kan gi oss verktøy og rammebetingelser til å forme vår egen fremtid her i nord.

Den andre pilaren – det skal jeg si helt til slutt – er forholdet vårt til Russland. Helga Pedersen og jeg har reist i Nordvest-Russland sammen som fylkespolitikere i lag med regjeringsmedlemmer og sentrale politikere. Jens Stoltenberg har svedd over Tromsø her for en tid siden nå i dag og jeg skal nå igjen han i Alta fordi vi skal til Kola og Murmansk og nordområdene i Russland i dag sammen. Det er viktige forhold for oss å pleie videre, samarbeidet med Nordvest-Russland.

Med det så håper jeg at jeg har trukket opp en liten tanke om hva vi tenker om miljø, samfunnsbygging og utvikling av arbeidsliv i nord. Takk for oppmerksomheten.

Trine Lise Sundnes:

Da overlater jeg ordet til Roar Flåthen.

Roar Flåthen:

Vil gjerne si takk så langt. Helga skal være med oss under debatten så hun får anledning til å komme tilbake også her. Men Paul må av gårde. Jeg takker deg for at du ville komme hit og snakke litt om hvordan du ser på verden her oppe.

Jeg synes det er noen signaler som vi skal ta med oss. De vil gjerne være med å utvikle fremtiden her oppe og at de er veldig klare på at de kan utnytte disse naturressursene som de rår over her oppe også til landsdelens fordel. Jeg tror at det er et viktig signal for oss alle at det må selvsagt ligge til grunn for all næringsaktiviteten framover som skal skje i denne regionen. Jeg tror dere har vår støtte på den innfallsvinkelen.

Så er det sånn at vi hadde tenkt å gi innleiderne – Helga skal jeg komme tilbake til – et slikt kart som vi har her oppe. Det er laget slik at det kan rammes inn. Og Paul, du skal få miljøkartet. Det gir et helhetsbilde av situasjonen. Det ser olje, gass, fisk og skipssteder i en sammenheng. Det har fått en britisk utmerkelse som er en form for kartets Oscar, har jeg blitt fortalt. Så sånn sett så skal det være veldig bra. Kan du komme frem, Paul?

Trine Lise Sundnes:

Da, gode venner, er det sånn at vi har fått inn 6 forslag til uttalelsen vår. Jeg skal referere forslagene. Men jeg tenkte at vi etter at jeg har gjort det tar 15 minutter pause sånn at vi her på podiet kan få sortert det sånn at vi får en grei måte å behandle dette på etterpå. I tillegg har jeg 7 stykker som har tegnet seg til debatten. Jeg refererer ikke de 7 nå, men det gjør jeg når vi kommer inn etter pausen, for da regner jeg med at det sikkert er noen flere som har ønske om å ta ordet i debatten.

Da går jeg på forslagene. Forslag nr 1 er fra representant 25 Kristian Tangen, Fagforbundet. Det omhandler tredje siste avsnitt på første side og det er en erstatning for det avsnittet som står der. Det lyder:

"Nord-Norge er også rikt på fornybar energi, og det produseres i dag om lag 20 TWh ren vannkraft. Enda er det et betydelig utbyggingspotensiale for vannkraft i landsdelen.

Framtida kan gi muligheter for ny havbasert kraftproduksjon som et supplement til vann, gasskraft og kull. Norge og Nord-Norge har forutsetninger for slik industri. Ingen nye olje- og gassfelt bør åpnes for produksjon av olje og gass uten at denne er sikret tilførsel av ren elektrisitet fra havbaserte krattanlegg.”

Forslag nummer 2 er fra representant 128 Gerd Kristiansen, Sekretariatet. Hun vil at det innarbeides i uttalelsen om nordområdene:

”LO vil bidra aktivt til at kvinners rolle i nordområdene generelt og petroleumssektoren spesielt, settes på dagsorden i mye sterkere grad enn i dag.

Det skal arbeides for:

- Økt deltakelse både politisk, administrativt og i næringene
- Økt kunnskapsutvikling, forskning, rekruttering osv.”

Forslag nummer 3 kommer fra representant 10 Mette Nord, Fagforbundet. Forslaget lyder:

”Det oversendes forslag til Sekretariatet om å innarbeide i uttalelsen viktigheten av

- Utvikling av infrastruktur
- Utvikling av sykehus/helsetjenester
- Skole/utdanning/forskning
- Utvikling av næringsvennlige kommuner som legger forholdene til rette for det næringspotensialet som uttalelsen beskriver
- Forutsigbarhet”

Forslag nummer 4 kommer fra representant 68 Helge Haukeland, Norsk Arbeidsmandsforbund. Og forslaget lyder:

”Sjette avsnitt – tredje linje – etter Goliat – legges det et tillegg som lyder: med ilandføring, ...”

Forslag nummer 5 kommer fra representant 126 Hans O. Felix, Sekretariatet, som ønsker et nytt avsnitt:

”Nord-Norges store potensiale til å produsere store mengder fornybar og miljøvennlig elkraft, må utnyttes til fordel for landsdelen og Norge for øvrig. Derfor må infrastrukturen utbygges slik at elkraften kan fraktes sydover til de øvrige deler av landets strømnnett.”

Forslag nummer 6 kommer fra representant 128 Gerd Kristiansen, Sekretariatet, og forslaget lyder:

”Urbefolkningsdimensjonen innarbeides i uttalelsen.”

Da har jeg referert de forslagene som har kommet inn. Jeg foreslår at vi tar pause til klokka 10.45. Da gjør vi det.

Pause til kl 10.45.

Debatt

Trine Lise Sundnes:

Da har jeg fått 11 inntegnede talere. Jeg skal referere talerlista og så er det sånn at vi husker fra i går i forhold til forretningsorden at man har 10 minutter hver første gang og 5 minutter annen gang. Da er det sånn at hvis vi følger rettigheten om 10 minutter og ikke plikten, så tror jeg dette skal gå bra. Men hvis alle bruker sin tilmålte taletid, så betyr det vi er ferdig med innleggene kl 12.40 og vi skal ha oppsummering kl 12.45. Jeg regner med at noen bruker 10 minutter og noen bruker kanskje litt mindre. Jeg foreslår da at hvis det skulle være folk som ønsker seg inn på talerlista, så må de gjøre det under første innlegg og så setter jeg strek etter det. Det betyr også at vi må vurdere å korte taletiden noe, men det får vi se på etter hvert.

Da refererer jeg talerlista. Taler nummer 1. Mette Nord, representant 10, Fagforbundet – 2. Hans O. Felix, representant 126, Sekretariatet – 3. Gerd Kristiansen, representant 128, Sekretariatet – 4. Helge Haukeland, representant 68, Norsk Arbeidsmandsforbund – 5. Steinar Nordahl Pedersen, representant 62, IE – 6. Heidi Fredriksen, representant 111, Vest-Agder fylke – 7. Hilde Nystad – representant 67 – Offisersforbundet – 8. Kristian Tangen, representant 25, Fagforbundet – 9. Jan Egil Pedersen, representant 77, NNN – 10. Torill Nustad, NTL – 11. Ingerid Marie Utvik, representant 95, NTL.

Da er talerlista så langt referert. Jeg setter som sagt strek etter første taler. Vær så god, Mette Nord, ordet er ditt.

Rep. 10 – Mette Nord, Fagforbundet:

Kjære Representantskap og dirigenter! Og tusen takk, Helga, for en inspirerende og spennende innledning du hadde og som virkelig beskriver hvilke muligheter vi har til å løse de vanskelige og utfordrende oppgaver både nasjonalt og internasjonalt. Jeg synes også du var veldig klar og tydelig på dette samspillet mellom offentlig og privat sektor som vi er helt avhengige av for å lykkes med de utfordringene vi har for nordområdene.

Vi er fra Fagforbundets side også veldig positive til innholdet i den uttalelsen som foreligger, men vi savner en del viktige elementer, nettopp som er forutsetningene for å lykkes. Og det er blant annet det som går på utvikling av infrastruktur, herunder helsetjenester og velferdsordninger. Vi vet at utfordringene når det gjelder sykehusene er spesiell i Nord-Norge. Vi vet at det er blitt lovet å ikke gjøre noe med blant annet sykehusstrukturen i Finnmark. Derfor er det viktig at man heller ikke tukler med innholdet ved å legge ned akutttjenester, legge ned ortopedi og legge ned fødeavdelinger. For det er viktige forutsetninger for at man skal kunne rekruttere folk til landsdelen og for at vi skal ha et helsevesen som ivaretar de interessene som næringslivet faktisk er helt avhengig av. Vi vet også at tilstanden for andre sykehus i nordområdene er kritiske. Noen er i en så bygningsteknisk dårlig forfatning at det også må gjøres noe her. Det er for å nevne noe.

Så har vi utfordringer når det gjelder skole, utdanning og forskning. Det er viktig at man tilrettelegger for kompetanseutvikling som sikrer landsdelen den kompetansen den er avhengig av og videre de offentlige tjenestene som da etterspørres for å sikre gode, trygge og forutsigbare rammevilkår i landsdelen. Jeg synes det er viktig at vi nå bruker muligheten til, som Helga også understreket i sin innledning, å innlemme det i den uttalelsen som foreligger, sånn at ikke vi går på en uttalelse som utelater viktige elementer. Og derfor har vi fremmet et oversendelsesforslag til Sekretariatet som nettopp tar hensyn til viktigheten av utvikling av infrastrukturen, utvikling av sykehus/helsetjenester, skole/utdanning/forskning, utvikling av

næringsvennlige kommuner som tilrettelegger nettopp for de næringspolitiske utfordringene som ligger og som er beskrevet i uttalelsen, og at det er med forutsigbarhet slik at man har en utvikling som også er bærekraftig. Takk for oppmerksomheten.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Mette. Da er et Hans O. Felix og neste er Gerd Kristiansen.

Rep. 126 – Hans O. Felix, Sekretariatet:

Takk, dirigent! Representantskap!

Jeg har jo vært med på å legge frem denne uttalelsen for Repskapet gjennom den behandlingen som var i Sekretariatet på mandag. Det er jo sånn at det er mange ting som man kunne ønske å ha med seg i en slik uttalelse. En uttalelse kunne fort da endt opp med å bli et program. Men samtidig så er det slik at det er ting som jeg synes det er viktig å peke på å få med.

Jeg skal begynne med en liten ting som det ikke er fremmet noe forslag om og som for så vidt heller ikke har vært en del av de temaene som innleiderne har hatt, og det er Svalbard. Når man diskuterer nordområdene så burde man kanskje også ha tatt med noe om Svalbard, spesielt når de i de internasjonale miljøene prøver å skape tvil om Norges rettigheter i forhold til Svalbard. Men jeg har som sagt ikke levert inn noe forslag på det, men jeg synes det allikevel er et tankekors.

Mitt forslag går på infrastrukturen på elkrafta. Det er slik i dette landet at vi ikke har mangel på energikilder til å produsere elkraft. Bare potensialet for havkraft er jo ti ganger hva vi i dag baserer på vannbasert nivå. Vi har da faktisk mangel på kraft, men ikke på kilder til å kunne produsere det. Og Nord-Norge er den landsdelen som har kanskje det største potensialet og spesielt når man snakker om vind. Og når da også energidebatten er knyttet til miljødebatten, de henger helt i sammen med hverandre, er det derfor veldig viktig å se på det som er den fornybare krafta. For landsdelen så må det være en førsteprioritet at tilgang på mer produsert kraft skal brukes til å utvikle industri i landsdelen. Men jeg ser at også muligheten til å produsere mer enn det man faktisk har behov for gjør at man må utvikle infrastrukturen. Derfor er jeg helt enig med fylkesordføreren som sier at da nytter det ikke å prøve å sende strømmen gjennom noen hersetråder. Man må utvikle infrastrukturen og man må også gi politiske styringssignaler til Statnett om at den infrastrukturen skal bygges ut. Jeg har ingen tro på de som mener at man skal lukke krafta inne.

Det er slik, tilbake igjen til vannkrafta, at vi kan få ekstreme tørrår, og ekstremt tørrår er definert med en kraftproduksjon som går ned fra normalproduksjon på 118 TWh timer til noen og sytti. Altså, vi vil ha et sterkt behov for å få kraft inn til landet eller til de delene av landet hvor du får et ekstremt tørrår. Men i dagens klimasituasjon så er det like sannsynlig at vi kan få ekstreme våte år, og et ekstremt vått år betyr at vi har potensiale innenfor de produksjonsmidlene vi har i dag på vannkraft til å produsere over 150 TWh timer. Da er vi også like avhengig av den infrastrukturen for å kunne sende krafta fram og tilbake både internt og eksternt i forhold til landegrensene. Derfor så er det viktig, når man snakker om nordområdene, å inkludere dette med overførsel til Sverige, Finland og ikke minst Russland, slik at kanskje ren fornybar norsk kraft kan komme også andre til nytte. Derfor det lille tilleggssforslaget som jeg har fremmet. Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Hans. Da er det Gerd Kristiansen og neste er Helge Haukeland.

Rep. 128 – Gerd Kristiansen, Sekretariatet:

Kjære Representantskap! Og takk til deg, Helga, for innledningen. Jeg har også lyst til å takke Paul, selv om han har gått. Det er veldig viktig for oss å høre også de regionale aktørene sine meninger i forhold til satsingen i nordområdene. I går, da vi satt i bussen på tur ut til Sommarøya, så sa jeg da vi passerte en fin hvit sandstrand at her skal vi ut og bade når vi drar tilbake. Da kom det tørt fra setet bak meg: "Da kommer i hvert fall kjønnsforskjellene til å bli mindre". Jeg skulle ønske at det var så enkelt. Det er nok ikke det.

Jeg har lyst til å sitere for dere hva en herværende avis i 2001, da man drev med konsesjonstildelingen på Snøhvit, skrev: "Hun har ligget der og ventet, jomfruelig og attråverdig med løfter om de mest dyrebare deiligheter noen har sett i denne delen av kongeriket. Syv beilere har hun hatt og de er langt ifra noen dverger. De kalles lisenseiere og heter Statoil, Total Fina, Gass de France osv. I går ble det klart at Snøhvit er rede til å motta frieme, de syv kjempene. Kanskje er det et moderne folkeeventyr som starter. Ingen skal være i tvil om at de syv kjempene kommer til å utnytte den enda slumrende jomfru til siste dråpe."

Og det er ingen tvil, Snøhvit utenfor Finnmark er godkjent og hun spiller en av hovedrollene i det nordnorske eventyret. Mens kjønnspektivet for øvrig står det veldig dårlig til med. Det er ca 15% av de som jobber i oljenæringen som er kvinner og dere kan bare gjette hvor de befinner seg. De aller fleste av dem jobber i catering. Det er veldig få jenter i maktposisjoner. Det er i overveiende grad menn som sitter i topposisjoner i denne næringen. Forholdene er litt bedre i det offentlige, men der er det også menn som dominerer. Stortingets Energi- og miljøkomite er den komiteen vi har med lavest kvinneandel på Stortinget. I det viktige topplederforumet, utnevnt av Regjeringen, er det bare 6 av 38 medlemmer som er kvinner.

Kamerater! Vi er nødt til å erkjenne at den norske petroleumsindustrien er mannfolkene sin siste bastion. Det er en næring hvor menn lager konferanser, de tegner senariene og de skriver avisartiklene. Det er menn som skriver, det er menn som intervjuer og det er menn som intervjues. Menn holder foredragene og menn er i veldig stor grad tilhørere. Det gjør også at menn er med på å sette fokus på de problemstillingene som skal belyses. Det er for få kvinner i systemet. Nord-Norge har allerede i dag et sterkt kjønnsdelt arbeidsmarked, noe som denne industrien er med på å forsterke utviklingen av. Kvinners kompetanse blir i liten grad verdsatt og det er også med på å gjøre at industrien og Nord-Norges evne til å fremstå som en attraktiv arbeidsplass for unge kvinner blir svekket.

Vi er nødt til å holde fokuset oppe på denne problemstillingen. Det må også næringen og det offentlige gjøre. Kvinnesatsing er nødt til å bli en naturlig del av nordområdepolitikken. Og LO er nødt til å ta en aktiv rolle i denne diskusjonen. Derfor har jeg fremmet et forslag som går på kvinners rolle i forhold til nordområdesatsingen. Vi skal være med å sette dagsorden i forhold til den satsingen.

Når jeg satt og hørte på Helga og hennes innledning så blir jeg ganske flau over at vi ikke tar med oss urfolksdimensjonen i den uttalelsen som vi har laget, derfor har jeg også bedt om at det blir gjort.

Og helt til slutt. Flere ganger har vi vært innom Norge 2018 i de innledningene som har blitt holdt her. Jeg skulle ønske at LO tok en diskusjon i forhold til hva slags holdning skal vi innta til et OL i Nord-Norge i 2018. Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Gerd. Da er det Helge Haukeland og neste på talerlista er Steinar Nordahl Pedersen. Jeg har glemt å si at vi har satt strek. Det gjorde vi i realiteten etter Mette Nords innlegg. Jeg refererer ikke talerlista igjen fordi den er uforandret fra det vi hadde opprinnelig. Jeg håper at Representantskapet synes at det er all right? Og det er det. Og strek er satt. Vær så god, Helge.

Rep. 68 – Helge Haukeland, Norsk Arbeidsmandsforbund:

Dirigent! Statsråd! Representantskap!

Jeg har lagt inn et kort tilleggsforslag. Selv så har jeg lyst til å kommentere et par andre ting samtidig. Kort, men kanskje ikke utbetydelig, og det kan man gjerne si når man kommer fra Vestlandet, når man kommer fra Hordaland, når man har sett aktiviteten på den kyststripen i forhold til ilandføring. Jeg er fullstendig oppmerksom på at den uttalelsen her har et kulepunkt på ilandføring, men her må man være tydelig. Derfor har jeg levert det forslaget med tillegget "med ilandføring".

Helga Pedersen snakket om tyvfisking. Det kan vel nesten betraktes som et rovfiske. Hvis du har en oljeutvinning der du setter opp en plattform, pumper den opp og fører den videre uten ilandføring, da blir det ikke veldig mye aktivitet på land på den delen der. Da går jeg ikke inn på type ilandføring, men at en knytter det til aktivitet og landsdelen. Så ser jeg i fornorskingen at det blir veldig mye mer, så hvis dirigenten og hvis Representantskapet aksepterer dette, kunne man gjerne tatt ut den første biten og sagt: "Og utbygging av Goliat med ilandføring ..."

Den andre biten av den uttalelsen her på side 2 går på mineral og det er Norsk Arbeidsmandsforbund veldig glade for å ha fått med. Ser man på de andre nordiske land, det være seg Nord-Sverige og Nord-Finland, så har de en helt annen aktivitet enn det vi har fått til. Det er derfor gledelig også at den begrensningen som Store Norske hadde på leiteutvinning videre er opphevet og at man kan få, som det står i skrevet, kartlagt ressursene som ligger her oppe. Regjeringen har signalisert og vi håper på at de enda sterkere kan være med på også den kombinasjonen som er nevnt i mellom det private og det offentlige.

Så kunne vi i Norsk Arbeidsmandsforbund, som har et sånt lite eierforhold, nevnt og sagt noe om Svalbard. Når det ikke er gjort, så hadde jo nåværende LO-leder en rimelig tidlig uttalelse om det, senest i fjor høst, og jeg går ut i fra at den står ved lag når han uttalte seg om nordområdene. Svalbard vil være en viktig del uansett for helheten på det som skjer her oppe.

Og avslutningsvis så kan jeg ikke unnvære og være borte i den fagligpolitiske delen heller. Jeg har registrert i den senere tid, ja senest på mandag var jeg med på et besøk i LOs samferdselsutvalg sammen med våre naboer i Øst-Sverige. Det er kontakt en som LO i Norge opprettet i fjor høst og som vi har hatt en gjensidig utveksling av. Denne gangen hadde vi ikke bare besøk av svensk LO, men også fra Riksdagen, og en vesentlig del av det de vil se på er hva vi gjorde under valget og hva slags samarbeid hadde fagbevegelsen og den politiske delen framfor valget. Sverige har jo fått vanskeligheter, og vi opplever akkurat det samme med danskene når vi har kontakt med dem. De spør; hvordan har dere fått til det samarbeidet her? Og det sier vel med all tydelighet det fagligpolitiske samarbeidet og viktigheten av den delen der.

Så Representantskap, jeg tror man ikke skal være i tvil om at man har gjort det rette med gjensidigheten. Vi står hver på våre egne ben, men det hender vel kanskje at vi skal støtte hverandre også. Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Helge. Da er det Steinar Nordahl Pedersen fra Industri Energi og neste er Heidi Fredriksen fra Vest-Agder fylke.

Rep. 62 – Steinar Nordahl Pedersen, Industri Energi:

Dirigent! Representantskap!

Jeg skal ikke begynne å kommentere hvorvidt vi skal uttale oss om hvor OL skal være. Det tror jeg blir veldig vanskelig å samle seg om. Jeg er heller ikke så sikker på at det er vår oppgave. Men det er selvfølgelig en ønsketenking.

Jeg har et konkret spørsmål til fiskeriministeren vår. Før det spørsmålet kommer så vil jeg tenke litt høyt. Hun inviterte fagbevegelsen til å være medspillere på fremtidig nytenkning innen miljø; nytenkning og nye holdninger. Jeg er også opptatt av den kommende nasjonale dugnaden som må til for å skape ny holdning og endre miljø. Helga Pedersen ønsker fagbevegelsen med i miljøarbeidet og dette er meget viktig. Fagbevegelsen kan bli et lokomotiv i dette miljøarbeidet både lokalt, regionalt og nasjonalt. Så vet vi at holdningsendringer skapes best når innsatsen kan identifiseres og belønnes og det gjøres ofte ved at man får slike målbare gulrøtter. Jeg nevner to eksempler. Vi husker alle da vrakpanten på gamle biler ble innført en kort periode og aldri har så mange vrak forsvunnet fra norske veier, og man kunne investere bedre biler som forurenset mindre. Et eksempel til. I Bergen, og sikkert kanskje andre steder også i landet, så får man kommunal pant på kroner 5 000 ved å bytte inn din gamle forurensete vedovn og kjøpe en mer miljøriktig og tidsriktig. Det er et veldig godt tiltak – også dette med vrakpanten. Gode tiltak. Og da spør jeg meg selv; hvordan kan man skape en rask holdningsendring til et bedre miljø? Jo, alle bor vi et sted og alle må vi ha en bolig. Hvorfor ikke la det bli dyrt å bygge et såkalt billig norsk tradisjonelt bygg? Hvorfor ikke la det bli dyrt å bygge tradisjonelle offentlige bygninger og fabrikker? Og da skal jeg forklare hva jeg mener. Det må stimuleres til bygging av energisparende klimaøkonomiske bygg. Slike bygg har man ikke bygget fordi de har vært for dyre. Altså, det må bli billig å bygge såkalte dyre bygg. Og dette kan myndighetene stimulere til og premiere for eksempel på skatteseddel til skattelette, avgiftslette, kommunal avgiftslette. Billigere byggelånsrenter, altså man får bonuspoeng ved å bygge dyrt, såkalte miljøhus. Og gjerne 1-2% billigere på byggekostnadene på byggelånet.

Og så kommer jeg da til spørsmålet. Finnes det et regjeringsoppnevnt utvalg eller har man planer om å opprette et slikt utvalg, som har til formål å utarbeide tiltakspakker som vil gi direkte økonomisk stimulering til ny miljøholdning både hos den enkelte av oss, til bedriftene og i det offentlige? Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Steinar. Da er det Heidi Fredriksen og neste taler er Hilde Nystad fra Offisersforbundet.

Rep. 111 – Heidi Fredriksen, Vest-Agder fylke:

Dirigent, Representantskap og sist men ikke minst, kjære minister!

Jeg er fylkesrepresentant, men i sånne sammenhenger som dette er det veldig viktig for meg å få sagt at jeg er en fellesforbunder, også. Folk regner meg gjerne for å være noe annet, men jeg er Jern og metall-jente.

Det var et knallende bra innlegg du hadde. Jeg synes kanskje noen ganger at fiskeripolitikk og sånne ting kan være litt uforståelig, litt kjedelig og litt vanskelig å få tak i. Men du er god. Så jeg tenkte for meg selv at du er ikke en liten frisk bris i norsk politikk, men du er heller som en liten storm. Og da er ikke det negativt ment, men det er fordi du virker oppfriskende. Det var veldig gøy å komme til Tromsø. Da Trine Lise var nede i Vest-Agder for 2 uker siden, så sa jeg vet du at vi skal fly alle sammen til Tromsø på Verdens miljøvern dag. Men det er jo greit og Tromsø er greit, men det er jo utrolig mye folk der oppe som vet veldig mye. Hadde det gått an at vi hadde flyttet de arrangementene på en måte, spurte jeg Trine Lise. Det synes jeg absolutt vi har gjort her i dag, da. Fordi når du er her og har miljøvern og nordområdene på dagsorden, så fikk vi akkurat det vi trengte å få når vi er Tromsø i disse dagene. Så det var helt topp.

Det som jeg synes er viktig framover er at dere har en så knallgod driv på den positivismen. Det er så bra når man tenker framover. Vi har sett hvordan avisene har sett ut de siste vintrene. Enten så er det for mye vann eller så er det for lite vann, så er det for varmt eller så er det for kaldt – klima og huffa meg dette kommer aldri til å gå bra. Når jeg var liten så var jeg også veldig redd for atomkrig. Jeg lurte jo på om var det noen vits i at jeg vokste opp eller var det noen vits i at jeg skulle ta en utdannelse, for dette kom aldri til å bli bra. Men jeg er ikke helt sikker på hvordan jeg er oppdratt, for det jeg gjorde da var at jeg satt meg til å skrive brev til Reagan og Gorbatsjov, sånn jeg tok jo da en utdanning. Jeg synes det er veldig viktig med dette som vi snakker om nå at vi har positivismen og at vi fokuserer på hva vi kan gjøre. Vi må ikke bare se på all elendigheten. Vi må se hva vi kan gjøre og da er det veldig viktig, som forrige taler sa, at vi må lære opp folk.

Det ene avsnittet som er i uttalelsen – uttalelsen er for øvrig veldig bra – men det er et poeng der som jeg ikke synes vi kan få understreket godt nok. Det er det nest siste avsnittet på side 1: "LO forutsetter at Regjeringen øker sin innsats innefor forskning og utvikling av alternative fornybare energikilder." For hvis vi kan bruke noe av det vi har og ikke forurense så inn i granskauen, da har vi kommet langt. Jeg bor i Mandal som jo er i nærheten av Kristiansand, som er i nærheten av Elkem Fiskaa som nå er Elkem Solar. Solceller – kult. Altså, jeg sitter og leser stillingsannonser, og jeg har søren meg lyst til å si opp min egen jobb, for det der har jeg til å være med på. Min bedrift er en type industribedrift som er med å forurense i stor stil. Vi er ikke noe verre enn noen andre, men vi er ikke noe bedre heller. Jeg har fått lov til å være med på å få til kildesorteringsopplegg. Det synes jeg er godt å gjøre fordi da får man litt bedre samvittighet og kanskje vi kan hjelpe litt. Vi er voksne og vi burde også adoptere det budskapet som Blekkulf har til ungene; ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre litt. Det synes jeg er kjempeviktig. Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Heidi. Da er det Hilde Nystad fra Offisersforbundet og neste på lista er Kristian Tangen. Vær så god, Hilde.

Rep. 67 – Hilde Nystad, Norges Offisersforbund:

Dirigent! Minister! Øvrige!

Jeg registrerer at vi er vel kanskje litt før tidsskjema. Da håper jeg at vi kanskje blir ferdig litt før sånn at alle de som skal med 14-flyet kan ta kollektiv transport til flyplassen. Bussen går 12.50. Det var det lille bidraget.

Så til innlegget mitt. Jeg jobber på Landsdelskommando Nord-Norge. Vi har nordområdene i fokus. Vi har et slagord som sier "Vi gjør nordområdene sikrere hver dag." Jeg vet jo at dere er vel de som må se etter at vi faktisk gjør det. Men det som i hvert fall er et faktum er at jeg ser at konfliktområdene som vi har i nord er et etatoverskredet nesten, og det medfører at vi må samarbeide. Ministeren snakket om ressursforvaltning. Vi forvalter en del av kontrollen med den ressursforvaltningen. Og det er viktig. Det er viktig at de som driver kontrollen har forhold å jobbe under sånn at de kan gjøre sin jobb på en god måte. Kystvakta har fått mer penger – veldig bra – til overvåking. Spørsmålet er; hva skjer og hva slags midler har vi for sanksjoner når overtredelser skjer? Kystvakta har sine oppgaver og ressurser, men på sjøen så er det marinen som er knyttneven til AS Norge. Det er viktig i en eventuell konflikt at vi ikke opptrer på en måte som Eskaler-konflikten. Med min bakgrunn så ser jeg at jo mer normalt det er at vi har en marine som kan ta derfra i nord, jo mindre sjanse er det dersom det oppstår en situasjon hvor det er nødvendig med litt større kraft å seile forbi en sånn plass uten at det dermed blir provoserende. Jeg sa at min jobb så ser jeg behovet for samarbeid etatene i mellom. Det er viktig at departementene har et samarbeid som er overskridende. Så mitt spørsmål til deg, Helga Pedersen, er; hva vil du konkret gjøre for å øke tilstedeværelsen av marinen i nord for å styrke sanksjonsmuligheten, uten at vi dermed eskaler en situasjon med en flaggstang som har aktører som har forbrutt seg mot vårt forvaltningsregime? Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Hilde. Da er det Kristian Tangen fra Fagforbundet og neste taler er Jan-Egil Pedersen.

Rep. 25 – Kristian Tangen, Fagforbundet:

Dirigent! Repskap!

Jeg er veldig glad for at miljø og nordområdene har blitt satt på dagsorden i dag. For det er sånn at klimaendringene skjer i rekordfart rundt oss, og vi i LO kan ikke lukke øynene våre for det. Ikke minst i går ble det diskutert når vi behandlet synlighet, nærhet og stolthet at vi må rekruttere flere unge. Og miljø er et tema som særlig opptar min generasjon. Derfor er det viktig at LO har en høy troverdighet på dette spørsmålet.

Jeg er redd for at vi holder på å "fukke" opp hele det økologiske mangfoldet. Et bilde av det som skjer var i fjor høst når en bjørn i Nord-Trøndelag vandret rundt i svime, fordi varme temperaturer rundt den gjorde at han ikke forsto at han skulle gå i hiet sitt for vinteren. I går så sa Roar at folk flest kan regne med LO i miljødebatten og jeg håper at det skjer med å bekjempe klimaendringene rundt oss.

Det er planlagt å utvide oljeboringer i nord, blant annet i kystnære områder utenfor Finnmark med stor betydning for økosystemet i havet der fisken har sine gyteområder. Selv med små utslipp kan det få dramatiske konsekvenser. I dag så er det 45 000 som er ansatt i fiskeindustrien i nord. For petroleumsvirksomheten er det anslått å være ca 1 800 arbeidsplasser. Blant annet så hørte vi i sted at Statoil sin ledelse holder på å flytte bort fra Harstad og ned til Stjørdal. Det er med på å minske beslutningspåvirkningene i nord. Derfor må vi vurdere den egentlige gevinsten opp mot den risikoen vi tar. Et mindre utslipp kan få dramatiske følger for gytesesongen. For null utslipp er ikke realistisk. Fra 1987 til 2004 var

det over 2 500 akutte oljeutslipp, som det heter, på den norske sokkelen. Utviklingen som skjer i nord må være mer enn bare olje og energi.

Jeg har skrevet et forslag for å endre tredje siste avsnitt på første side. Det forslaget er allerede gjengitt så jeg trenger ikke å lese opp det på nytt igjen. Takk for oppmerksomheten.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Kristian. Da er det Jan-Egil Pedersen fra NNN og neste er Torill Nustad.

Rep. 77 – Jan-Egil Pedersen, NNN:

Dirigent, statsråd, Representantskap og eventuelt andre som er tilstede!

Jeg vil først få lov til å takke statsråden for den gode innledningen. Veldig interessant tema som det var fokus på her. Vi i NNN synes det er veldig viktig særlig det du sier i forhold til fiskeindustrien og satsing på den marine sektoren. Vi er selvfølgelig veldig opptatt av at både langsiktige og stabile rammebetingelser for denne industrien, og også en god ressursforvaltning.

Grunnen til at jeg tar ordet er rett og slett en liten påminnelse. Det går på permitteringsreglene i fiskeindustrien. Det er en sak vi i NNN har tatt opp gang, på gang, på gang i mange år, og alle plasser vi tar det får vi veldig stor forståelse for disse problemstillingene. I forbindelse med at vi fikk en ny regjering, da dere overtok i 2005, hadde vi i forkant en pressemelding fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe som er skrevet av Karl Eirik Schjøtt-Pedersen. Jeg har lyst til å lese den opp for da skjønner alle hva dette dreier seg om – og det at stortingsrepresentant Karl Eirik Schjøtt-Pedersen sier at det skal bli bedre rettigheter i fiskeindustrien; "Arbeiderpartiet vil sikre ansatte i fiskeindustrien bedre rettigheter i en usikker situasjon. Derfor ber vi Regjeringen om å vurdere dispensasjon fra Folketrygdloven slik at ansatte i fiskeindustrien får et bedre tilpasset regelverk for dagpenger, sier Arbeiderpartiets kommunalpolitiske talsmann Karl Eirik Schjøtt-Pedersen. Forslag om forbedring av dagpengeordningen for ansatte i fiskeindustrien fremmes i forbindelse med Kommunalkomiteens budsjettinnstilling som ble avgitt i dag. Også SV og Senterpartiet slutter seg til forslaget. Og Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med saken i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2005." Den er veldig denne pressemeldingen, så jeg skal ikke ta noe mer. Jeg regner med at dette er en forglemmelse og jeg håper nå at du kan gå på talerstolen etterpå og si at det er en forglemmelse, og dette fikser vi. For dette tror jeg kan bli en veldig god valgkampsak for dere i kommunevalget. Fiskeindustrien er spredt over hele landet og i alle kystkommuner. Takk.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Jan-Egil. Da er det Torill Nustad fra NTL og neste, og siste taler inntegnet, er Ingerid Marie Utvik.

Rep. 90 – Torill Nustad, NTL:

Dirigent! Forsamling!

Jeg bor og jobber i Tromsø. Her har jeg bodd mesteparten av livet mitt og jeg har ikke talefeil. Jeg jobber på universitetet og er aktiv og har jobbet aktivt i fagbevegelsen i Tromsø i veldig mange år. Jeg takker for innlegget til fiskeriministeren. Det var interessant. Jeg må si at når du ble fiskeriminister så var forventningene i Nord-Norge utrolig store. Nå tenkte vi at vi skulle få reversert fiskeripolitikken, privatisering av fiskeressursene som Ludvigsen fra Sommarøya hadde satt i gang, og nå skulle de virkelig være en politikk som sikret at det fortsatt ble lys i husene langs kysten – som du selv uttalte det i valgkampen.

Jeg vil berømme det arbeidet du har gjort i forbindelse med å få til kontrollavtale i forbindelse med overfiske i Barentshavet. At du har fått med EU og andre på det er strålende. Men vi må jo si at LO i Tromsø og mange steder her oppe i Nord-Norge ble ganske forskrekket når strukturmeldinga ble lagt fram, som ble behandlet i Stortinget for leden dag. Og hvorfor det? Jo, fordi i strukturmelding hadde vi forventninger om at privatisering av fiskeressursene som Ludvigsen og dem satte i gang med kjøp og salg av kvoter, skulle bli reversert. Og vi hadde i hvert fall ikke forventet at man skulle gå et skritt videre i å privatisere fiskeressursene i Nord-Norge. Og det er jo det som skjedde i den meldinga i og med at man åpner for kvoter i kystflåten mellom 11 og 15 meter. Det er kjøp og salg av kvoter. Plutselig over natta gir vi en del folk verdier overført fra samfunnet som de vil kjøpe og selge og gjøre butikk av. Det er en tidsbegrensning på det på 15 år. Men allikevel, det her er en privatisering av folks ressurser som har vært livsgrunnlaget for denne landsdelen i hundrevis av år. Det er også, synes jeg, beklagelig at i denne prosessen så overkjørte dere Sametinget ved at ikke samepolitikkerne ble tatt med på råd hele veien gjennom, sånn som de hadde blitt lovet. Sametingspresidenten ba om at denne delen av strukturmeldinga, nemlig kvotesalg av kystflåten på båter mellom 11 og 15 meter, skulle utsettes til det utvalget som ble satt ned av Regjeringen, ledet av professor Smith, om å utrede samiske rettigheter i kystfisket, til utredningen legges frem til neste år. Vi beklager veldig at ikke det hensynet ble tatt.

I denne uttalelsen fra LO så er det mye om olje, det er mye om gruvedrift og det mye om mer vannkraft, og det er veldig lite om andre måter å utvikle Nord-Norge på. Når LO krever ny gruvedrift så må de i hvert fall ha med at dette må bare skje etter samarbeid og i respekt for samiske urfolks rettigheter. Jeg er veldig enig med Gerd Kristiansen og den henstillingen om at dere må ta tilbake og i hvert fall ta en ny diskusjon i forhold til at LO også synliggjør, forsvarer og fremmer de samiske rettighetene i nordområdene. Så vi ikke nok engang opplever at gruvedrift settes i gang etter protester fra Sametinget. Det bør være med i en del av vår politikk.

Jeg ønsker at LO skal si ja til alternative nye energikilder. Jeg ønsker samtidig at LO skal si nei til videre utbygging av vannkraft. Det må være å satse mer penger på å utvikle nye alternative energikilder, for eksempel basert på havstrømmer osv. Det vil være, tror jeg, å utvikle LOs miljøpolitikk et skritt i riktig retning. For er det på et område jeg faktisk tror at LO har et stort utviklingspotensiale, så er det på miljøpolitikken område, og jeg er veldig enig med innlegget til Tangen.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Torill. Da er det Ingerid Marie. Vær så god.

Rep. 95 – Ingerid Marie Utvik, Norsk Tjenestemannslag:
Kamerater!

Miljø og nordområdene er et stort og spennende tema. Jeg veldig glad for at Roar, da han innledet i går, satte stort fokus også på miljø. Men så sa han jo det at de som sier at LO ikke er opptatt av miljø, de tar feil. Det er mulig det er sant, men jeg tror i hvert fall vi har et godt stykke igjen før vi har klart å skape stor troverdighet på det området. Fordi litt for ofte når vi snakker om miljø sier vi mye bra og så kommer det et lite "men". Det må ikke gå på bekostning av industri og arbeidsplasser.

Vår hverdag som tillitsvalgte består i hovedsak av å forsvare våre medlemmers interesser og av å forsvare de arbeidsplassene som eksisterer i dag. Det skal vi selvfølgelig fortsette med å

gjøre. Men så tror jeg kanskje også at vi er litt sånn innrettet som det de fleste mennesker er at vi er vant til å tenke på, også når vi skape nye arbeidsplasser, den verden vi kjenner fra før. Derfor blir det veldig lett å satse på samme type arbeidsplasser som det vi har hatt lenge. Men tar vi en titt på verden rundt oss i dag og ser på det som skjer med is som smelter – som Helga nevne før i dag – med ekstremvær, med orkaner, med tørke, med flom, så ser vi at vi kan ikke forsette videre på samme måten som det vi har gjort de siste tiårene. Vi er nødt til å endre kurs og det betyr i hvert fall at hvis vi skal utvikle nye arbeidsplasser, så er vi nødt til å våge og tenke og satse annerledes.

Det er veldig lett å skjønne den store entusiasmen som vi har her oppe i nord for olje og gass og de mulighetene som ligger der. Og jeg kan ikke si noe på at også de som bor i denne landsdelen gjerne vil være med på å ta del i det store norske oljeeventyret. Men jeg skulle ønske at det både i LO og i Regjeringen var mulig å spore den samme entusiasmen når det gjelder å utvikle nye og miljøvennlige og bærekraftige arbeidsplasser både her i nord og i resten av landet. Miljø og arbeidsplasser blir ofte satt opp imot hverandre og i noen grad så stemmer kanskje det. Olje og fisk er en mulig vanskelig problemstilling. På den annen side burde det i hvert fall her oppe være godt å se fisk og miljøvern sammen. Det er jo et eller annet som er "høl i huet" når fisk fiskes her oppe, sendes til Kina for å bearbeides og sendes tilbake igjen her. Tenker vi miljø så kan vi faktisk få fiskearbeidsplasser her oppe også. Da har vi klart å kombinere. Det som går på solceller for eksempel, som det skjer masse på nå, er kjempespennende muligheter for å utvikle arbeidsplasser hvis vi tør og vil.

Jeg er glad for at LO har stort fokus på og krever at vi skal oppretting av et miljøteknologiråd, men jeg mener det kreves mer også av LO når det gjelder å satse på framtiden. Kristian Tangen var inne på i sitt innlegg, og samme mange var opptatt av i går, det med rekruttering av ungdom. Skal LO ha en sjanse til å rekruttere de som er unge i dag, så er vi nødt til å satse på miljø. Vår generasjon kommer til å leve med de klimaendringene vi i dag bare ser i modeller og unge våre enda mer. Altså, redd for atomtrussel, hvordan blir det å leve i verden hvis ikke vi tar på alvor det som skjer med klimaet i dag?

Så jeg ønsker meg et LO som ikke sier miljø, men et LO som er offensivt og positivt, og som er pådriver i utviklingen for å skape nye, sikre, spennende og miljømessig gode arbeidsplasser i Norge.

Trine Lise Sundnes:

Takk skal du ha, Ingerid Marie. Da har 6 kvinner og 5 menn hatt ordet i debatten. Jeg synes det er godt å se at Representantskapet har kjønnsbalanse på talerstolen i debatten. Da vil jeg gi ordet til fiskeriminister Helga Pedersen for eventuelle kommentarer og svar på de spørsmålene hun har fått under debatten. Vær så god, Helga.

Helga Pedersen, Fiskeriminister:

Tusen takk, møteleder. Og tusen takk til de som har vært på talerstolen for veldig gode innlegg og en god debatt. Jeg synes at de innleggene som har vært her illustrerer på en veldig god måte det brede engasjementet og den brede tilnærmelsen vi må ha i nordområdepolitikken.

Altså, det handler om sykehus, skoler, kompetanse, forskning, robuste kommuner, petroleumsaktivitet og infrastruktur, og det handler om forsvaret sin tilstedeværelse i nord. Og når det gjelder det konkrete spørsmålet som går på forsvaret og marinen, så tror ikke jeg er

den rette – i hvert fall ikke her i dag – til å gå inn på hvordan de ulike forsvarsgrenene skal være tilstede i nord. Jeg tar med spørsmålet – jeg tror jeg må kvittere det ut på den måten.

Et veldig viktig poeng som Mette Nord tok opp er det med at aktivitet i nordområdene med påfølgende positive resultater for befolkningen, enten de bor i sør men særlig for de som bor nord, er ikke noe som kommer av seg selv. Det krever politisk initiativ og det krever politisk styring. Men det krever selvsagt politisk initiativ og politisk styring i et partnerskap med næringslivet, med arbeidstakerne, med frivillige organisasjoner og så videre. Det er også veldig viktig at man har et partnerskap mellom Regjeringen, de statlige etatene og med kommuner og fylkeskommuner. Jeg må bare understreke det nå, for jeg sa det ikke i talen min, at det å ha et sterkt regionalt folkevalgt nivå er utrolig viktig, og vi har sett det veldig tydelig i Barents-samarbeidet. Det at Thorvald Stoltenberg i sin tid baserte Barents-samarbeid på to pilarer – en nasjonal og en regional – var en genistrek. Når statsministeren nå reiser til Russland så er det snakk om de store tingene – avtaler, regelverk, ting som må fungere – altså fundamentet for det norsk-russiske samarbeidet. Men det er jo lokalt og på det regionale nivået at det skjer. De nordnorske fylkeskommunene har vært veldig aktive. De har opparbeidet seg personlige kontakter og et stort nettverk. De har utarbeidet konkrete prosjekter og hatt en veldig uformell tilnærming til dette. Og det har vært en forutsetning for de gode resultatene man har oppnådd, og når de nye regionene kommer på plass så skal de ha en tilsvarende rolle som det fylkeskommunene har i dag.

Så er jeg veldig glad for at Gerd Kristiansen tok opp dette med kvinneperspektivet. På den ene siden så er det sånn at damene flytter først. I min hjembygd så er jeg like ensom, som du sikkert har vært på petroleumskonferanser, og det er langt mellom barnevoynene. I Oslo er det på en måte motsatt. Selv om man får inn nye i mannsdominerte næringer, så er det også et bidrag til å dra med seg kvinner, for ny aktivitet genererer mer aktivitet og fritidstilbud, og alt det der. Så det er viktig. Men for øvrig så er jeg helt enig i den virkelighetsbeskrivelsen som Gerd la frem. Jeg har ikke noen enkle svar på hvordan vi skal få inn flere kvinner i styr og stell og beslutningsposisjoner osv i fiskerinæringen og petroleumsnæringen. Jeg har ikke noen enkle svar på det. Jeg tror det handler om det å motivere jenter til å gå inn i de næringene og utdanne seg inn i de næringene. Vi som er i posisjonen til det – dere og vi i Regjeringen – må få inn kvinner i styrer og forum der veivalgene tas. Men jeg vil bare si at vi trenger å ha oppmerksomhet på det der og det er et område der vi må tenke flere tiltak.

Så takker jeg også for de synspunktene og de innspillene som er kommet i forhold til det som går på klima og miljø. Både det som står i uttalelsen om miljøteknologiråd og hvordan vi bygger. Nå gjøres det jo noe i forhold til byggeforskriftene, men det med "billig og dyrt"-perspektivet noterer jeg. Men denne kreativiteten og denne jakten på løsninger må vi dyrke hver eneste dag på arbeidsplassene, i organisasjonene, i kommunene og i Regjeringen. Vi legger frem en del i klimameldinga, men det er ikke sånn at når klimameldinga er lagt frem så er det punktum. Dette er et kontinuerlig arbeid.

Når det gjelder det regjeringsoppnevnte utvalget som det ble spurt etter, så er jeg litt usikker på nøyaktig hva innholdet i det var. Jeg tror ikke vi har det, men det at vi ikke har utvalg for hver eneste bit av miljøpolitikken betyr ikke at vi ikke skal jobbe med det. Det finnes massevis av kanaler der vi tar inn gode forslag.

Så har flere vært inne på forvaltningsplanen for Barentshavet. Jeg har jo vært en av dem som har vært veldig opptatt av at vi må ha flere bein stå på. Vi må utvide petroleumsaktiviteten også til Barentshavet og la den nordnorske landsdelen få et nytt bein å stå på. Samtidig så har

folket i landsdelen vært veldig opptatt av at den virksomheten må skje innenfor miljømessige forsvarlige rammer og at vi ikke skal ta utilbørlige risikoer på vegne av miljøet. Og jeg mener at vi har kombinert de to hensynene i forvaltningsplanen. Vi har stilt veldig strenge krav og jeg mener at vi på en veldig god måte har balansert fiskerierinteressene med petroleumsinteressene. Når forvaltningsplanen ble lagt frem så var Fiskarlaget strålende fornøyd til det som ble lagt frem. Det er vel ikke bestandig at de er like strålende fornøyd med alt det Regjeringen legger frem. Men den dagen var de i hvert fall veldig godt fornøyd, og det mener jeg også hadde grunn til å være. Jeg tror også for fiskerinæringen er det et kanskje et tungt lodd å bære hvis den næringen alene skal ta ansvaret for bosetting og verdiskaping i landsdelen. Vi må ha flere bein å stå på. Så er det også sånn at uansett om vi på norsk side hadde sagt nei til all petroleumsaktivitet så ville ikke risikoen vært borte for det, fordi russerne kjører jo på som bare det. Og oljetransporten forbi kysten har vi uansett. Ved at Norge er med og ved at vi er aktive så får vi stilt både krav, vi får på plass beredskap og vi utvikler teknologi som kan tas i bruk også andre steder.

Så var det permitteringsregelverket. Den saken er ikke glemt og jeg skal for sikkerhetsskyld bli med Karl Eirik på det. Nå sitter han på SMK og styrer med mange ting. Så vi kommer tilbake til den.

Fiskeripolitikken. Vi gikk til valg på at vi skulle ha en ny kurs i fiskeripolitikken og jeg mener også at vi har lagt en ny kurs. Kina-problematikken er en direkte årsak til mange av de formuleringene som står i Soria Moria-erklæringen, fordi vi sier der at vi skal satse spesielt fersk fisk og de fortrinnene vi har i Norge med tilgang på fisk av høy kvalitet. Det er der vi kan konkurrere med Kina i stedet for å fryse fisken, sende den til Kina for foredling og få den tilbake. Det å satse på videreforedling av fisken i Norge fremfor å sende den til Kina er god næringspolitikk og miljøpolitikk. Så det er i hvert fall et område hvor de hensynene ikke slår hverandre i hjel. Vi har under utprøving distriktskvoter. Vi har strammet inn på leveringsvilkårene. Og vi har doblet marine verdiskapningsprogrammet. Dette er veldig viktige tiltak.

Så når det gjelder strukturmeldinga. Jeg registrerer at LO i Tromsø for det første, så vidt jeg har registrert, ikke var aktive i debatten før strukturmeldinga ble lagt frem. I hvert fall har ikke jeg fått noe på mitt bord eller hørt noe som tyder på det. Jeg registrerer også at LO i Tromsø har et annet syn på strukturmeldinga enn det LO hadde. Og LO satt jo i strukturutvalget og avga også en høringsuttalelse til den NOUen som ble utarbeidet. I den nye strukturpolitikken som ble vedtatt i Stortinget i går, så gikk vi for tidsavgrenset kvote i motsetning til evigvarende, som den forrige regjeringen og Fremskrittspartiet ville ha. Det er et viktig grep for å sikre at fisken også i fremtiden skal være fellesskapet sin eiendom og ressurs, fordi det for det første vil føre til lavere priser på kvotene, noe som gjør at flere har mulighet til å komme inn i fiskerinæringen. For det andre så bidrar det til at ingen enkeltaktør kan sitte med store kvoterettigheter til evig tid. Etter en viss tid så skal det refores på alle fiskerne i den enkelte kvotegruppe. Dette er veldig viktige grep. Der hadde LO et annet syn enn det som til slutt ble Regjeringen sin konklusjon. Men jeg tror at totaliteten i dette er noe som både LO og fiskerinæringen som sådan lever godt med, og det synes jeg også reaksjonene har tydet på.

Vi har senket kvotetaket. Det vil si at du kan ikke lenger samle like mange kvoter per båt som det du kunne før. Så har vi gått inn for strukturering av flåten mellom 11 og 15 meter på en forsiktig måte. Det betyr at du kan samle 2 kvoter per båt i den gruppa mot opptil 4 i den større flåten. Dette er et forslag som har fått tilslutning fra LO, fra samtlige fylkeskommuner

fra Troms i nord til Hordaland i sør, og fra Fiskarlaget. Det er riktig at Kystfiskarlaget var imot. De har kommet med en del forslag som de mente var viktige å få på plass når vi åpnet for dette, og det hadde med eierskapsbegrensninger å gjøre. Det er omtalt i komitémerknadene og det skal Regjeringen følge opp.

Når det gjelder Sametinget så har de vært konsultert om det. Deres synspunkter har fulgt saken hele veien. Og så synes jeg også det hører med i dette bildet at i de typiske sjøsamiske områdene, der for eksempel jeg kommer fra, så er det veldig få båter i den kvotegruppen. Det synes jeg man skal ha med seg i den debatten. I min fjord, Tanafjorden som er et kjernesjøsamisk område, så er det én båt – hvis jeg ikke husker feil – mellom 11 og 15 meter. I Tana, Nesseby og Porsanger til sammen så mener jeg det er tre eller fire. Og da mener jeg at dette ikke får dramatiske konsekvenser for de fjordene. Så er det sånn at når Smith-utvalget er ferdig med å utrede så kan det hende at det kommer forslag der om å endre lover og regelverk. Da må vi jo se på alt av lover og regelverk innenfor fiskeriforvaltningen, hvis det er noe utvalget foreslår og hvis det er noe Regjeringen mener er hensiktsmessig. Men det kommer vi altså tilbake til.

Når det gjelder mineralvirksomhet i nord så er det noe som til dels har vært omstridt, men jeg oppfatter at det er mindre omstridt nå enn det var for noen år siden. Der har næringsministeren hatt konsultasjoner med Sametinget om ny minerallov. Karasjok, Kautokeino og Nesseby er tre samiske kommuner som ønsker veldig sterkt ny mineral- og bergverksvirksomhet. De var blant annet veldig aktive i forhold til Dag Terje for å få endringer i vedtektene på Store Norske, sånn at Store Norske Gull – som datterselskapet deres heter – kunne drive mineralvirksomhet i Indre Finnmark. Og det har vi fått på plass. Så dette er ikke en sak som er svarthvitt.

Nå tror jeg at jeg skal slutte før jeg begynner på en ny fiskeripolitisk utredning. Tusen takk for at jeg fikk lov til å komme hit. Tusen takk for det engasjementet dere har både i nordområdepolitikken, i fiskeripolitikken og på miljø. Og tusen takk for de gode innspillene som har kommet her i dag. Takk for meg.

Roar Flåthen:

Hjertelig takk til Helga. Jeg synes det er veldig bra at en statsråd, som vi vet har et hardt program, har hatt tid til å være med oss en hel formiddag og diskutere så viktige spørsmål. Det betyr; Helga, at du skal nå få et kart over fiskeressursene i nord, og til sterkere farge til mer fisk. Jeg håper du kanskje kan finne en fin plass til det. Så igjen, tusen takk for at du tok deg tid, og for et flott innlegg og oppsummering. Vær så god.

Trine Lise Sundnes:

Da er det nok behov for en liten beinstrekk. Vi tar 10 minutter sånn at vi kan få luftet litt her i salen. Det betyr at dere må være tilbake igjen her åtte over, sånn at vi kan få behandlet forslagene og sørge for en all right avslutning.

Pause.

Trine Lise Sundnes:

Da starter vi på behandlingen av forslagene og jeg gir ordet til Roar Flåthen, som vil redegjøre.

Roar Flåthen:

Jeg har bare et par kommentarer før jeg går på uttalelsen. Jeg synes det har vært en veldig bra debatt og vi har hatt gode innledninger, og vi har også fått gode forslag til uttalelsen. Så er det selvsagt den utfordringen som vi som organisasjon har, at vi nå har satt miljø på dagsorden.

Ingerid Marie sa at hun var veldig godt fornøyd men så var det dette "men"-et da. Jeg har lyst til å si det på den måten at hvis ikke vi greier i Norge å forene miljø- og klimasatsing i det næringspolitiske, så får vi det ikke til. Vi må jo også kunne være litt stolte av at vi har faktisk gjort veldig mye i Norge når det gjelder klima. Reis til Grenland – jeg bor på Kongsberg, men jeg er ikke så veldig langt unna Grenland. Det er ikke mer enn 10, 15 eller kanskje 20 år siden hvor fjordene rundt Grenland, luft og alt, var meget forurensende i forhold til hva det er i dag. Altså, det er gjort enorme investeringer i miljøet innenfor industrien i Norge. Men det betyr jo ikke at vi ikke kan gjøre mer. Det er det som er utfordringen.

En annen ting som dere skal være klar over er at når vi innenfor aluminiumssektoren, som er en viktig sektor for Norge og som er en kraftinsentiv, allerede nå har redusert utslippene med 62%, så er det fordi det er foretatt store investeringer, nedleggelse og omstillinger i den næringen.

Og så skal vi ha med et annet punkt, og det er at hele vår velstand i Norge er tross alt basert på at dette vesle landet med 4,5 millioner innbyggere har fått utdelt naturressurser som få eller ingen andre land har. Derfor har vi den velferden vi har i Norge. Det som det handler om nå er hvordan skal vi nå utvikle og bruke disse naturgitte ressursene på en bærekraftig måte som ivaretar blant annet miljø og klima. Det kan altså ikke være noe poeng at vi skal flytte for eksempel vår aluminiumsproduksjon som er noe av verdens reneste til Kina – som ikke er opptatt av miljø i den sammenhengen som vi er i dag, dessverre. Derfor må vi fortsette å gjøre det hjemme.

Jeg mener at det er ikke noe "men". Vi må forene dette i vår næringspolitiske satsing hvor miljø og klima er en vesentlig del av det. For å bruk et eksempel til. I Årdal så stenger de nå deler av aluminiumsproduksjonen, altså Søderberg-teknologien, fordi staten har sagt at fra nyttår så får de ikke lov til å produsere aluminium i Årdal på denne teknologien fordi den er så forurensende. Så har det da altså vært omstillinger i Årdal, som dere sikkert har registrert, hvor LO har deltatt meget aktivt for å få til denne omstillingen sammen med den lokale fagbevegelsen, sammen med ordføreren som kommer fra Arbeiderpartiet, næringslivet, Hydro og Regjeringen for å få dette til. Der har de allerede etablert to nye arbeidsplasser – en dørfabrikk og en innenfor solenergi. Så når de legger ned Søderberg-teknologien i Årdal, så har de allerede skapt flere arbeidsplasser enn de legger ned. Det er det vi skal ha. Det er den type omstillinger vi skal ha i Norge. Vi har vist gang på gang at vi får det til. I Glomfjord var det første stedet vi begynte med solenergi. Vi har det i Grenland og vi har det nå også i Årdal. Og Norge er i ferd med å bli verdensledende innenfor blant annet dette området, fordi vi har brukt omstillingsprosessene nettopp til å skape nye og andre typer arbeidsplasser. Og jeg er ikke noe i tvil om at Årdal-samfunnet står mye sterkere nå, enn de gjorde før omstillingen, for de har fått et større mangfold, samtidig som Hydro også vil satse på videre aluminiumsproduksjon, men på en mye mer miljømessig og bedre måte.

Vi har mange prosjekter videre i Norge som kommer til å være gjennom det samme. På Karmøy har de også dispensasjon på nåværende Søderberg-teknologi som vil gå ut på et eller annet tidspunkt. Dens utfordring er om Hydro vil investere på Karmøy eller vil de investere i

et annet land, hvor kanskje ikke klima og miljø har de samme strenge kravene. Vi vil jobbe veldig for at den investeringen skal komme på Karmøy, sånn at vi kan fortsette en ren og miljømessig god aluminiumsproduksjon også i framtiden på Karmøy. Da må vi blant annet ha et kraftregime og konkurransedyktig energi for at vi skal få de investeringene. Så det er mange utfordringer innenfor dette her, men vi har fått det til og det skal vi gjøre i fremtiden.

Da er det uttalelsen. Vi kan gjøre det enkelt. Vi har prøvd å innarbeide alle forslagene når det gjelder kvinner, struktur, helse og når det gjelder ildandføring Goliat. Det er et forslag, Kristian, som vi har formulert litt om, og det er den ene setningen Kristian Tangen. Eller så mener jeg, og det får dere se dere som har fremmet forslagene, at vi har prøvd på beste evne å innarbeide alle forslagene, for det var gode forslag.

Det som gikk på Kristians forslag var at man ikke skulle åpne for ny oljeutvinning før man kunne gi kraft til olje- og gassutvinning fra havbaserte vindmøller. Vi er litt usikre på konsekvensene av et sånt forslag, fordi det gjenstår selvsagt også mye forskning og utvikling innenfor dette området. Vi har sagt at dette er et viktig satsingsområde og derfor deler vi det synet, men vi synes ikke det vil være riktig å koble det på den måten fordi vi ikke kan overskue hva det egentlig kan få som konsekvens. Så derfor sier vi at: "Framtida kan gi muligheter for ny havbasert kraftproduksjon, vind og bølgekraft som supplement til vann og gasskraft og til kull. Norge og Nord-Norge har forutsetninger for slik industri. I framtiden kan dette gi muligheter til å produsere ren kraft også til utvinning av olje og gass."

Så hvis Kristian kan være med på den, så tror jeg vi har dekket alle forslagene i uttalelsen. Da vil jeg hevde den påstanden at denne uttalelsen er veldig. Den er enda bedre enn det Sekretariatet la fram. Og det er nettopp derfor vi har dette politiske verkstedet som dette forumet er. Da legger jeg frem innstillingen sånn som dere har fått den utdelt og mener at vi har dekket intensjonen i alle forslagene. Har dere ikke fått den? Beklager, jeg trodde dere hadde fått den alle sammen, jeg. Skal vi da lese den opp?

Trine Lise Sundnes:

Jeg leser den og så vil dere få den – den er som sagt i kopimaskinen. Men det er jo alltid sånn at sånne kopieringer ikke alltid kan gå fort nok. Men vær med meg nå:

"Nordområdene: Ta mulighetene i bruk

Den rød-grønne regjeringen har lagt opp til en offensiv politikk for nordområdene. Det er en offensiv som LO støtter. Strategisk sett er det vanskelig å se et viktigere område for så vel næringspolitikk som utenriks- og sikkerhetspolitikk.

Fiskeri har vært en av hovednæringene i nordområdene. Dens framtidige muligheter er avhengig av gode rammevilkår, slik at Norge ikke utvikler seg til å bli et rent råvareproduserende land, men at det også satses på videreforedling og utvikling av nye produkter av fisk og sjømat.

I tillegg til at en fortsatt satser på fangst, er det en realitet at de siste års nedbygging av næringen har økt behovet for satsing på framvekst av alternative næringer som grunnlag for framtidig utvikling.

Utfordringen for Nord-Norge i dag er blant annet å skape en utvikling med basis i petroleumsressursene i det nordlige Norskehavet og Barentshavet, og dermed kunne gi et

tilbud til ungdom i landsdelen om en yrkeskarriere også i petroleumsnæringen og leverandørindustrien.

LOs representantskap understreker derfor viktigheten av at petroleumsvirksomhet gir merkbare ringvirkninger på land, og slik bidrar til økt sysselsetting og verdiskapning lokalt og regionalt.

Utbygging av Snøhvitfeltet utenfor kysten av Finnmark har vært den første milepælen i etableringen av petroleumsproduksjon i Barentshavet sør, og allerede gitt gode ringvirkninger lokalt. Framtidsutsiktene er gode, og utbygging av Goliat med ilandføring, oljesonen på Snøhvit og ny kapasitet for gassproduksjon på Melkøya utenfor Hammerfest, kan en sikre utbyggingsaktivitet i området i flere år framover.

Den økte oljetransporten fra Russland langs kysten av Norge forutsetter også at Norge setter inn ressurser for å sikre at den foregår på en måte som sikrer miljøet.

Gjennom tiltak og installasjoner for styrket sjøsikkerhet, oljevern og redningsberedskap må det legges til rette for sikre og effektive transportkorridorer i nordområdene. Dette er viktig for å etablere et godt system for transport av naturressurser til markedene.

Et slikt tiltak kan være en sikker installasjon for omlasting av olje fra mindre til større skip. LO mener derfor det er viktig med en snarlig avgjørelse av spørsmålet om plasseringen av et slikt oljeomlastingsanlegg.

Nord-Norge er også rikt på fornybar miljøvennlig energi, og det produseres i dag om lag 20 TWh ren vannkraft. Enda er det et betydelig utbyggingspotensial for vannkraft i landsdelen. Framtida kan gi muligheter for ny havbasert kraftproduksjon, vind- og bølgekraft, som et supplement til vann, gasskraft og kull. Norge og Nord-Norge har forutsetninger for slik industri. I fremtiden kan dette gi mulighet til å produsere ren kraft også til utvinning av olje og gass.

Infrastrukturen i Nord-Norge må utbygges slik at elkrafta også kan fraktes til øvrig deler av landets strømmenn.

LO forutsetter at regjeringen øker sin innsats innenfor forskning og utvikling av alternative fornybare energikilder.

En annen industri som vokser i Nord-Norge, er produksjon av wafer (energifangere) til solcelleindustrien. Dette viser at satsningen på miljøteknologi gir store og nye muligheter. LOs representantskap etterlyser derfor en sterkere offentlig satsning hvor det mobiliseres ressurser for å legge til rette for utvikling og produksjon av norsk miljøteknologi. Det bør snarest etableres et miljøteknologiråd som kan bidra til å styrke konkurransekraften til norsk miljøteknologi og leverandørindustri.

Som et av verdens rikeste geologiske områder, er Nord-Skandinavia gjenstand for betydelig internasjonal oppmerksomhet. I Nord-Norge er derfor mineralnæringen viktig for næringsutvikling både lokalt og regionalt. Med basis i rike forekomster av malmer og mineraler, og stor etterspørsel på verdensmarkedet, ønsker LO at det iverksettes et utviklingsprogram med siktemål å etablere flere nye malm- og mineralbedrifter i Nord-Norge. En forutsetning for dette er at det gjennomføres en kartlegging av ressursene.

LO vil bidra aktivt til at kvinners rolle i nordområdene generelt og petroleumssektoren spesielt settes på dagsorden i mye sterkere grad enn i dag.

Det skal arbeides for økt deltakelse både politisk, administrativt og i næringene. Økt kunnskapsutvikling, forskning og rekruttering er viktig, det offentlige må følge opp med utbygging av relevante utdanningsstilbud.

Utviklingen av reiselivsnæringen i nord må være en viktig del av regjeringens nasjonale reiselivsstrategi. Hurtigruta som en av de største aktørene må ha en sentral plass i denne utviklingen. LO mener at helårs aktiviteter i denne næringen er en forutsetning for sikre og gode arbeidsplasser.

Utløsning av næringspotensiale i regionen forutsetter utvikling av næringsvennlige kommuner.

Regjeringens satsing på kommunesektoren er viktig for å opprettholde og videreutvikle viktig infrastruktur. Sammen med et sterkt og allsidig næringsliv, er satsing på blant annet samferdsel, helse og utdanning avgjørende for utviklingen i regionen.

Urbefolkningen i regionen er en ressurs som må trekkes mer med i utviklingen av kulturen, næringslivet og regionens øvrige fortrinn.

Svalbard er og vil også i fremtiden være viktig for Norge, både i nærings-, forskning og miljøperspektiv.

Nordområdene har store muligheter, og er igjen i sentrum for den politiske interessen. Det er en velbegrunnet optimisme og stor interesse fra næringsaktører som ønsker å være med på utviklingen av Nord-Norge.

En fortsatt positiv næringsutvikling i regionen er viktig. Dette er både en regional og en nasjonal oppgave.

LOs representantskapsmøte i Tromsø 5. – 6. juni 2007 understreker:

- Viktigheten av at petroleumsvirksomhet gir ringvirkninger på land.
- At det snarest må etableres et miljøteknologiråd.
- At det iverksettes et utviklingsprogram for å etablere nye malm- og mineralbedrifter i Nord-Norge.
- Viktigheten av godt utbygd infrastruktur og et godt velferdstilbud som forutsetning for næringsutvikling.
- At kvinners rolle settes på dagsorden i mye sterkere grad enn i dag."

Opptil nå har jeg ferdig med å lese uttalelsen, som jeg nå forstår at dere også har fått utdelt. Er det sånn med denne uttalelsen at Representantskapet vil vedta uttalelsen i den formen den er nå eller er det noen av forslagsstillerne ønsker å opprettholde sine forslag? Det er det ikke. Kan vi anse denne uttalelsen som vedtatt? Det kan vi.

Da begynner vi å komme ved veis ende. Det er sånn for den praktiske opplysningens del at hotellet at de kan begynne å servere oss lunsj allerede fra halv, sånn at for de som har buss til på, så kan det hende dere klarer å få i dere noe mat. Jeg har bare lyst til, før jeg overleverer klubba til Roar, å takke på vegne av dirigentene for at vi sammen med dere har kommet oss

gjennom disse to dagene på en organisatorisk god måte. Takk skal dere har og med det så overleverer jeg ordet og klubba til LO-leder Roar Flåthen. Vær så god, Roar.

Avslutning

Roar Flåthen:

Da har jeg også lyst til å takke de som har vært dirigenter og loset oss gjennom dette. Jeg vil gjerne også få lov til å takke de i LOs administrasjon som har stått på veldig lenge, Kine og hennes mannskap, Jenny-Anns og andre, for å legge til rette for disse to dagene. Det er alltid mye arbeid og logistikk rundt et slikt møte, så hjertelig takk til alle som har bidratt til at dette har blitt så bra som det ble. Og jeg takker dere i salen for bidrag både i debatter og på alle måter.

Jeg konkluderer med at vi har hatt to fine dager her sammen og at vi har vært gjennom programmet, og vi har holdt tidsskjemaet sånn noenlunde. Så da anser jeg møtet som avsluttet og vel hjem.

Ajourført: 06.06.07

Navnefortegnelse over representanter til LOs Representantskapsmøte 5. og 6. juni 2007 i Tromsø

ARBEIDERBEVEGELSENS PRESSEFORBUND (APF)

1.	Eva Christine Grønseth	Ikke møtt

EL & IT FORBUNDET (EL & IT)

2.	Vidar Hennum	
3.	Tove Johansen	
4.	Terje Aaberg	Vararepresentant
5.	Hjørdis Henriksen	
6.	Ove Toska	
7.	Svein Davidsen	

FAGFORBUNDET

8.	Anne Grethe Skårdal	
9.	Jan Helge Gulbrandsen	Permisjon fra kl. 10:40 - 06.06.07
10.	Mette Nord	
11.	Kjellfrid T. Blakstad	
12.	Mette Henriksen Aas	
13.	Stein Gulbrandsen	
14.	Gerd Eva Volden	
15.	Anne Green Nilsen	Permisjon fra kl. 10:40 - 06.06.07
16.	Arne Sveen	Permisjon fra kl. 10:40 - 06.06.07
17.	Hanne Arntzen	Permisjon fra kl. 10:40 - 06.06.07
18.	Anne Hall	Permisjon fra kl. 10:40 - 06.06.07
19.		Forfall representant og vararepresentant
20.	Bjarne Robstad	
21.		Forfall representant og vararepresentant
22.	Raymond Turøy	
23.	John Egeli	
24.	Tore Andre Jakobsen	Ikke møtt
25.	Kristian Tangen	

FELLESFORBUNDET (FF)

26.	Hans-Christian Gabrielsen	Permisjon fra kl. 16:15 05.06.07
27.	Svein Hille	Vararepresentant
28.	Anne Marie Pettersen	
29.	Hallstein Sjøvoll	Vararepresentant
30.	Aud Stråbø Riise	
31.	John Erik Ullestad	
32.	Åsmund Dybedahl	
33.	Vidar Brynsplass	Ikke møtt 06.06.07
34.	Arthur Isak Vorren	
35.	Egil Roald Mongstad	
36.	Kari Tyldum	
37.	Jan Kristian Hammernes	Vararepresentant
38.	Arne Hagen	
39.	Terje Fjellum	
40.		Forfall representant og vararepresentant
	Eli Ljunggren	
	Grethe Jusnes	

FELLESORGANISASJONEN (FO)

41.	Siv Karin Kjølmoen	
42.	Kjetil Ostling	
43.	Mimmi Kvisvik	
44.		Forfall representant og vararepresentant

FORBUNDET FOR LEDELSE OG TEKNIKK (FLT)

45.	Johnny Simmenes	Ikke møtt 06.06.07
46.	Jorunn Egeland	
47.	Trygve Westgård	

HANDEL OG KONTOR I NORGE (HK)

48.	Stein Kristiansen	
49.	Peggy Følsvik	
50.	Einar Andre Thomesen	
51.	Elisabeth Sundseth	Vararepresentant
52.	Sonja Hjelvik	
53.	Liv Aasbø	
54.	Annar Bakken	
55.	Unni Fodnes	

56.
57.

INDUSTRI ENERGI (IE)

58.	Liv Undheim	
59.	Arnfinn Miland	
60.	Ivar Kr. Kaalstad	
61.	Rune Skau	
62.	Steinar Nordahl Pedersen	
63.	Arild Berntsen	Vararepresentant
64.		Forfall representant og vararepresentant
65.	Dag Unnar Mongstad	Vararepresentant

MUSIKERNES FELLESORGANISASJON (MFO)

66.	Renée Rasmussen	

NORGES OFFISERSFORBUND (NOF)

67.	Hilde Nystad	Vararepresentant

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND (NAF)

68.	Helge Haukeland	
69.	Kjell Borglund	
70.	Kjell Magne Svensen	
71.	Thor Sannæss	
72.	Eva Jenssen	

NORSK FENGSELS- OG FRIOMSORGSFORBUND (NFF)

73.	Geir Bjørkli	

NORSK JERNBANEFORBUND (NJF)

74.	Jane Brekkhus Sæthre	
75.	Lars Borgen	

NORSK LOKOMOTIVMANNSFORBUND (NLF)

76.	Øystein Aslaksen	

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND (NNN)

77.	Jan-Egil Pedersen	
78.	Tove Svensen	Vararepresentant
79.	Terje Falstad	
80.	Nina Hanssen	Vararepresentant
81.	Kjersti Langseth	Forfall 06.06.07

NORSK POST- OG KOMMUNIKASJONSFORBUND (NPK)

82. Ingeborg Sætre
83. Hans Fredrik Danielsen
84. Paul Magnus Gamlemshaug
85. Gerd Øiahals

NORSK SJØMANNFORBUND (NSF)

86. Rigmund Storøy Permisjon 06.06.07
87. Gunnhild Lie Vararepresentant
88. Terje Hals

NORSK TJENESTEMANNSLAG (NTL)

89. Tov Tobiassen Vararepresentant
90. Torill Nustad Vararepresentant
91. Tone Rønoldtangen Forfall 06.06.07
92. Jostein Kleven Vararepresentant
93. Pål Kjærstad
94. Lill Fanny Sæther
95. Ingerid Marie Utvik Vararepresentant

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND (NTF)

96. Frank Holm
97. Terje Samuelsen
98. Pål Aronsen

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND (NTAF)

99. Forfall representant og vararepresentant

NORSKE IDRETTSUTØVERES SENTRALORGANISASJON (NISO)

100. Forfall representant og vararepresentant

SKOLENES LANDSFORBUND (SL):

101. Stein Grøtting Permisjon fra kl. 10:30 - 06.06.07

ØSTFOLD FYLKE

102.

Forfall representant og vararepresentant

OSLO FYLKE

103.

Forfall representant og vararepresentant

AKERSHUS FYLKE

104. Eirik Næss

HEDMARK FYLKE

105. Morten Solbakken

OPPLAND FYLKE

106.

Forfall representant og vararepresentant

BUSKERUD FYLKE

107.

Forfall representant og vararepresentant

VESTFOLD FYLKE

108. Thor Åge Christiansen

TELEMARK FYLKE

109. Halvor Skåttet

AUST-AGDER FYLKE

110. Venke Anny Nes

VEST-AGDER FYLKE

111. Heidi Fredriksen

ROGALAND FYLKE

112. Rolf Bersås

HORDALAND FYLKE

113. Roger Pilskog

Ikke møtt 06.06.07

SOGN OG FJORDANE FYLKE

114. Hans Petter Gilleshammer Vararepresentant

MØRE OG ROMSDAL FYLKE

115. Bjørn Kåre Høistad

SØR-TRØNDELAG FYLKE

116. Knut Ring Vararepresentant

NORD-TRØNDELAG FYLKE

117. Roy Arne Nilsen Vararepresentant

NORDLAND FYLKE

118. Line Tollefsen Forfall 06.06.07

TROMS FYLKE

119. Stein Slettbakk Ikke møtt

FINNMARK FYLKE

120. Forfall representant og vararepresentant

SEKRETARIATET

121. Roar Flåthen
122. Geir Mosti
123. Bente N. Halvorsen
124. Ellen Stensrud
125. Erna C. Dyngre
126. Hans O. Felix
127. Jan Davidsen Forfall
128. Gerd Kristiansen
129. Kjell Bjørndalen Ikke møtt
130. Arve Bakke
131. Sture Armtzen
132. Leif Sande Forfall
133. Johnny Hagen
134. Morten Øye Forfall 06.06.07
135. Turid Lilleheie Forfall 06.06.07

VARAREPRESENTANTER TIL SEKRETARIATET

136. Tor-Arne Solbakken
137. Rita Lekang
138. Trine Lise Sundnes
139. Odd Christian Øverland
140. Randi Reese Forfall 06.06.07
141. Per Østvold Forfall
142. Jarle Molde Forfall 06.06.07
143. Kjell Atle Brunborg
144. Jacqueline Smith Ikke møtt
145.
146. Arnfinn Bjerkestrand
147. Peter A. Moe Forfall

HK FAGBEVEGELSE

148. Odd Erik Kokkin

AOF NORGE

149. Svenn Erik Bolle Forfall 06.06.07

REVISJONSUTVALGET

150. Brit Renngård
151. Tom Røisi
Anne-Grethe Skårdal
(Representant nr. 8 for Fagforbundet)
Steinar Karlsen
(Representant nr. 27 for FF)

SAMARBEIDSKOMITEEN LO/DNA

152.	Jens Stoltenberg	Forfall
153.	Helga Pedersen	Forfall 05.06.07
154.	Martin Kolberg	Forfall
155.	Finn Jota	Forfall

SØRMARKA AS

156.	Berith Bergersen	Forfall
------	------------------	---------

GJESTER – TIDLIGERE TILLITSVALGTE I LOs LEDELSE

157.	Einar Strand	Forfall
158.	Liv Buck	Forfall
159.	Ole Knapp	Forfall
160.	Leif Haraldseth	Forfall
161.	Svein-Erik Oxholm	Forfall
162.	Esther Kostøl	Forfall
163.	Yngve Hågensen	
164.	Jan Kr. Balstad	
165.	Evy Buverud Pedersen	Forfall
166.	Gerd-Liv Valla	Forfall

LOs DISTRIKTSKONTORER

167.	Ulf Lervik	
168.	Kari Hauge	
169.	Olav Lund	
170.	Åge V. Nordby	
171.	Iver Erling Støen	
172.	Kim-Louis Belaska	
173.	Per-Kristian Finstad	
174.	Irene B. Haukedal	Ikke møtt
175.	Agnes Norgaard	
176.	Elisabeth Haaversen	
177.	Øystein Hansen	
178.	Vigdis Ravnøy	
179.	Arvid O. Langeland	Forfall 06.06.07
180.	Else-May Botten	Forfall
181.	Kjell Flønes	
182.	Rune Hallstrøm	
183.	Øivind Silåmo	
184.	Jan H. Elvheim	
185.	Bjørn Johansen	Forfall

LOs ANLEGGSKONTOR I HAUGESUND

186.	Kåre Karlsen	Ikke møtt
------	--------------	-----------

LOs OFFSHOREKONTOR I STAVANGER:

187.	Arne Larsen-Fløisvig	
------	----------------------	--

LO-KONTORET I BRUSSEL

188.	Knut Arne Sanden	
------	------------------	--

LO-AKTUELT

189.	Svein-Yngve Madssen	
------	---------------------	--

KARTELLENE

190.	Odd Strand	
------	------------	--

ERNST & YOUNG

191.	Kjetil Andersen	Forfall 06.06.07
192.	Helge Bettmo	Ikke møtt

LOs ADMINISTRASJON

Kine Smith Larsen
Tove Haug
Siv Schau
Solveig Jørgensen
Sobia Bashir
Aina Lundkvist
Jarle Gjersing
Erik Nygaardsmoen
Roar Nordby
Kazimierz Kulas
Knut Endreson
Jenny Ann Hammerø
Øivind T. Hansen
Trine Holden
Magne Svendsen
Tommy Skar
Beate Knudsen
Trude Johnsen
Knut Boddig
Dagfinn Lund
Tor Jørgen M. Lindahl
Olav Ofstad
Ståle Dokken

Jan Olav Lajord
 Onur Safak Johansen
 Monica Nymoen Moum
 Bjørn Kolby
 Stein Reegård
 Grethe Fossli
 Halvor Wøien
 Marta Valdes
 Dag Odnes
 Bjørn Erikson
 Turid Klette

LOs UNGDOMSUTVALG I TROMS

Jørgen Sandvik
 Astrid Haldorsen
 Wibeke Bergheim
 Hanne Fredriksen
 Audun Christoffersen

LOs DISTRIKTSSKONTORER

167. Ulf Lervik
 168. Kari Hauge
 169. Olav Lund
 170. Agn V. Nordby
 171. Tor Eilert Søren
 172. Kari-Louise Solstad
 173. Per-Erik Steen
 174. Inge B. Hækket
 175. Agnes Høegstad
 176. Elinor Høyem
 177. Øyvind Høyem
 178. Vigdis Røyne
 179. Arvid O. Langland
 180. Hildegunn Røyne
 181. Kjell Røyne
 182. Kari Røyne
 183. Øyvind Røyne
 184. Jan H. Røyne
 185. Hildegunn Røyne

